

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11506

LIRIK

Leib Naidus

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ל י י ב נ י י ד ו ס

ל י ר י ק

ד ו א ר ש ע 6 2 9 1

הילע געצייכנט י. טיקאטשינסקי
געדרוקט ציי י. הענדלער, ווארשע, דלוגע 26

L E J B N A J D U S
L I R Y K A
WYDAWNICTWO CH BRZOZA
Warszawa, Leszno № 27.

Druk. I. Hendlera, Warszawa, Długa 26.

שנת ה'תרע"ה
ביום י"ג אלול
בבית ה'תורה'
בירושלים
ה'תרע"ה

De la musique avant toute chose !
Paul Verlaine.

פֿירישע אווערטירערע

אַריבער מיינע גערטנער און געמעכער
די לבנה שטייגט — דעם קעניג אָוונטס הערב.
עס וואָרט דער וויין אין מיינע לאַנגע בעכער,
און ס'וואָרטן פֿרוכט אין דין-געפלאַכטנע קערב.

איך האָב די פֿרוכט אַ גאַנצן טאָג געקליבן —
אַ העל געמיש פֿון גאַלד, פֿון גרין און ראָז;
פֿון צייטיקייט פֿון אייגענער געטריבן
זיי פֿלעגן פֿאַלן, זיפֿצנדיק, אין גראָז.

אַט ליגן זיי צעשפּרייט אויף דינע גראָזן:
גראַנאַטן, אין אַ גאַלדן הויט געפּאַסט,
און שמעקעדיקע שטייפע אַבריקאַזן,
און טרויבן מיט דער שווערער זאַפֿטן-לאַסט.

אַ קומט צו מיר, איר ערשט-צעבלייטע מיידן,
זוי סטרונעס — שלאַנק, מיט אויגן פֿון אַ לאַם,
איר, וועלכע ליבט אין ווייסן גאַז זיך קליידן,
וואָס זיפֿט-אַדורך פֿון לייב דעם ראָזן פֿלאַם!

און איר — פֿאַרקלערטע יונגלינגס, מיינע ברידער,
קומט אויך צו גיין! איר, שאַטנס פֿון מיין גליק,

מיט בלאַנדע לאַקן, מיט אַפּאַלאַס גלידער,
מיט ערשטער דורשט אין נאָך-פּאַרטרוימטן בליק!

באַ מיינע שלאָס-קאַלאַנען, וועלכע בלייבן,
דערוואַרט איך אייך מיט פירות און מיט וויין.
עס ברענט שוין לאַנג דעם אַוונטס קעניג-צייכן,
צאָגריסנדיק מיך הייליק מיט זיין שיין.

*

סטרוינעס, וואָס וואַרטן

דיין בליען

דו ביסט ווי יונגע ביימער-בלעטער,
ווי ווייסע קנאָספּן, שטייף-פאַרקניפטע,
וואָס וואַרטן אויף דעם זימער-וועטער,
אויף שטראַלן הייסע און פאַרליבטע.

דו ביסט אַ שטיק פון מאַרמאָר קאַלטן,
וואָס וואַרט אויף אומבאַקאַנטע גייסטער,
זיי זאָלן שטראַליקע געשטאַלטן
באַשאַפּן מיט אַ האַנט אַ דריי־סטער.

דו ביסט ווי סטרונעס, וועלכע שטומען,
און וואַרטן אייגזאַם אויף דעם זינגער,
וואָס וועט צו זיי מיט בענקשאַפט קומען
און וועקן הימנען מיט די פינגער.

דו בליסט, נאָר אָפּטמאַל איז דיין בליען
באַפּלעקט מיט אומרוקע שרעקן:
„ווער וועט דער ערשטער מיך צעגליען,
אין וועט מיין מיידל-סוד אַנטפּלעקן?“ ...

פרויען אין פענסטער

לעזין.

מען עפנט שוין באַלקאַנען, מען צעשטעלט אויף זיי וואַזאַנען, וואָס דערפרישן און דערמאַנען עפעס היימלעכס, עפעס ליבס. און אין פענסטער, באַ גאַרדינען, קען מען מיידל-קעפּ געפינען: ליפּן — מידיקע רובינען, און די באַקן — ראָזער גיפּס...

טרוימיש זיצן זיי און טראַכטן אין די דופטיקע פאַרנאַכטן, אין דעם פּרילינג ניי-דערוואַכטן, וועלכער זאָגט זיי עפעס צו; מיט דעם אָנגענעמען ציטער פון אַ בענקשאַפט אַ צעבליטער וואַרט עס יעדע אויף איר ריטער, נישט געפינענדיק קיין רו...

ס'איילן מענער פאַר די פענסטער... אפשר דער איז דאָס דער שענסטער,

אפשר יענער איז דער צענטסטער, וואָס זי וואַרט אויף אים פון ראַנג?

נאָר אין לאַקן אַשיק-גרויע וואַרט אומזיסט אַלץ די לעווקאַיע, און גייט אויסעט מיט הכנעה, ווי אַ היילפלאַזער פאַרלאַנג...

ס'שטאַרבן אָפּ די מערב-פלאַמען, לעשן אויס אין האַר די קאַמען, און אַט הערט זיך פון דער מאַמען: „ט'זיין גענוג שוין... ס'איין שוין נאַכט!

נאך ס'איז ליב דער מאמעס שטראָפן, און עס ווילט זיך נאָך נישט
שלאָפן.

און דאָס הערצל בלייבט נאָך אָפן, כאַטש דאָס פענסטער איז פאַר-
מאַכט..."

*

דער טאָג איז אַ מידער צו מערב געגאַנגען,
אַ ווייסלעכער רויך האָט פון לאַנקע געשטיגן,
און ווייט, ערגעץ ווייט, אין די פאַליעס פון זאַנגען,
האַט הילפלאַז געציטערט אַ מיידלשער ניגון...

עס האָט אין די אומקלאַרע טענער געקלינגען
די איינזאַמקייט פון די פאַרנאַכטיקע שעהען,
און שטיף פלעגט דער ווידערקלאַנג ווערן פאַרשלאַנגען
אין דופטיקע אַטעמס פון פערלנע טויען...

און איינגעפרעסט לייכט אין דעם גרינס פון די גראַזן,
געקוקט האָבן מיידלשע פוס-טריט געהיימע,
און איך האָב מיך גיין מיט די שפורן געלאָזן,
דערפילט מיט אַ היימלעכער האַרציקער אימה...

נאָר טיפער פלעגט ווערן דער טונקל דער קילער,
איך האָב אין די שאַטנס די שפורן פאַרלוירן,
און וואָס איך בין ווייטער געגאַנגען, אַלץ שטילער
פלעגט קלינגען דאָס ליד אין די פאַליעס פון קאַרן..

אַ בענקשאַפט האָט שטיף פון דעם ניגון געלויערט,
און ס'האַט אַ געדאַנקען גענומען זיך שפּיגען:

אז עמעץ א טרייער און נאנטער באדויערט,
האָס ר'קען צו מיין האַרצן קיין וועג נישט געמינען...

3

קנאַספּן

קנאַספּן שלאָפּן... שטילער, שטילער...
קנאַספּן, צערטלעכע ווי דו...
ס'וויינט אַ ווינטל ווו... וואָס וויל ער?
ווינטל, שווייג! נישט שטער די רוי...

קנאַספּן שלאָפּן... גרינגער, גרינגער
די באַגרינטע ערד באַטרעט...
שטרעק, מיין קינד, די דינע פינגער
און פאַרגליווער אין געבעט...

קנאַספּן שלאָפּן... ווייכער, ווייכער
רינט אויף זיי דער בלויער שיין,
רינט אַ דורכזיכטיקער, בלייכער,
ווי אַ טרויעריקער וויין...

קנאַספּן שלאָפּן... שטילער, שטילער...
הערסט, ווי ס'צייטיקט דער באַגער?
ס'דאַכט, עס זיפצט דער טוי דער קילער...
גיי נישט... גיי נישט... שטיי און הער!...

•

דער ערשטער ארויסטריט

עס איז אַ נייע באַלערינע
צום ערשטן מאל אַרויס אין טאַגן;
אַ שפּיל געטון האָט אויף דער בינע
פון ראָזן לייב דער מאַטער גלאַנץ.

עס האָבן טויזנט מענער-אויגן
געברענט פון נייער און באַגער,
און האָבן זיך צו איר געצויגן
פון גאַלערעיע און פאַרטער.

און ס'האָבן פרויען, אין פערפומען,
געקליידט אין זיידן-שטאַפן נעט,
מיט אַ פאַרדרוס אַ שמערצלעך-שטומען
געקוקט אויף איר דורך אַ לאַרבעט.

ס'האָט דער עלעקטרי-שיין דער פרעכער,
די אַנגעשטרענגטע בליקן-רייד
געלערנט זי אַלץ הייבן העכער
דאָס קורצע, שוימיק-ווייכע קלייד.

די פרייד פון צווינגען און פאַרבליענדן
איז שוין געשטיגן אין איר ברוסט,

און אין פארקייטעכדיקטע לענדן
האָט זי אַרץ מער צעברענגט די לוסט.

צום סוף פון טאָנץ האָט זי אין געפּל,
אַ שטראָם פון קולות זיך צעשפּריצט — — —
זי האָט אַ נייג געטון איר קעפּל
פאַרשעמט אַ ביסל און צעהיצט.

נאָר מ'האָט אומזיסט זי מיט געריסן
צו זיך אַרויסרופן געמיינט:
אין קאַמער, הינטער די קוליסן,
האָט זי זיך פיבערדיק צעווייגט.

זוי זיס געווען דער שמערץ איז יענער,
ווען דאָס טעאָטער האָט געברוזט! — — —
זי האָט דאָך היינט באַם בליק פון מענער
צום ערשטן מאָל איר לייב אַנטבלויזט.

אויף דער שוועל

ןײַ טריב עס ברענט דער דינער אַמעטיסט
אין גינגאַלד פון דיין שמאַלן מיידל-רינג.
אַלץ אַפּטער צאַפּלען אויפעט דינע בריסט,
אַלץ הייסער ווערט דיין אַטעם, וואָס איך טרינק.

פאַרשעמטער מאַכט זיך צו באַם קוש דיין אויג,
הכנעהדיקער ציטערן די קני;
און ליכטיק זינגט דיין יעדער קערפּער-בויג:
„ס'קומט מיטנטאָג. אַוועק דער אינדערפרי“.

ס'צעבליט דיין גוף אין פאַרגעפיל פון חטא,
ווען פאַרן שלאַף דיין האַנט די האַר צעפּלעכט;
פון זינד-באַגער ווערט הייס דיין מיידל-בעט
און לענגער פּרענט דאָס ליכט אין דינע נעכט.

ס'גייט לאַנגזאַם אויס דיין פּאַלעטער סוד.
ס'ווערט אויסגעהויכט דיין שטילער פּייליכן-טרוים,
געשלאָסן ווערט דאָס פּריערדיקע ראָד.
אַ נייעס וועט דיר עפענען זיין רוים.

אין עמעץ וועט דיר אַנציגדן: „איך צווינגו!

ביסט מיינע — שווייג! צי וויסטו ווער איך בין? — — —
און זינדיק וועט צעשטראלן אויף דיין רינג
א בלוטיקער, א שלאַמלאָזער רובין.

•

צ ע ר י אָ ז ק ע ס

אַיך האָב דײך געזען אין בעריאַזאָוון וועלדל
אינגאַנצן אין ווייסן געקליידט ;
אַ לייכטינקער ווינט האָט די פּאַלדן פון קליידל
ווי וואָלקנדלעך ווייסע צעווייט. . .

אַ בלומענקראַנץ האָסטו אין הענטל געהאַלטן,
און שטיל האָט געשוועבט דיין געשטאַלט ;
און ס'האַט אין דעם בלוילעכן שיין פון די אויגן
געאַטעמט די בענקשאַפט פון וואָלד.

עס האָבן געפליסטערט די יונגע בעריאַזקעס,
זיך נייגנדיק צערטלעך צו דיר ;
„געקומען צו אונז איז אַ שוועסטער אַ נייע
אַ שלאַנקע און ווייסע ווי מיר“ . . .

און דו ביסט אַלץ ווייטער און ווייטער געגאַנגען,
די בלימלעך פון קרענצל געפליקט,
און ס'האַט דיר אַ ווינטל די פּאַלדן פון קליידל,
זי וואָלקנדלעך ווייסע צעווייגט. . .

מ א ד ר י ג א ל

דו ביסט געווען אמאל, מסתמא,
א יונגע, שעמעוודיקע בלום;
פון דיינע אויגן קוקט נאך שטום
ביו איצט דיין בלומיקע נשמה.

דו ביסט צו אונדז פון פעלד געקומען,
באקרוינט מיט ציטערדיקן טוי,
דעריבער ליבסטע איצט אזוי
די צארטע דופטנדיקע בלומען.

פון פרי ביז שפעטע אונט-שעהען
איז פול מיט דופט דיין קליינער טיש —
דארט שמעקט א שטראליקער געמיש
פון האצינטן און לעווקאיען.

דו פילסט די שטיצע בלומען-טרוימען,
און נאנט פאר דיר איז זייער וויי,
עס דאכט: דו בענקסט צוגלייך מיט זיי
נאך ווייטע גאלדן-גרינע רוימען.

און האלטסטו זיי אין האנט אין דיינער,
איז לופטיק-דין דיין יעדער ריר;

און אָט אזוי איז אויך מיט מיר,
ווען כ'האַלט דיין קליינע האַנט אין מיינער.

יָאָ, יָאָ, דו ביסט געווען, מסתמא,
אַמאָל אַ שעמעוודיקע בלום;
פון דיינע אויגן קוקט נאָך שטויס
פון איצט דיין בלומיקע נשמה.

*

א ליד פון א מיידל

אין גייען מיידלעך שוין פון ברונען
צום לעצטן מאָל מיט פולע קרוגן —
דאָן אייר איך — אין מיין טרוים פאַרשפונען —
באַגעגענען די אָונט-צוגן.

איך אייר, אין ווייסן קלייד באַצויגן —
א טרויעריקע אָונט-פּלע; —
עס ברענט אַ סוד אין מייע אויגן,
כ'וועל איינעם נאָר אים זיין מגלע.

איך גיי פאַרביי די רעלסן-סטענגעס
מיט בלומען, בלאַס ווי די לבנה;
איך טראָג זיי פאַרויכטיק: איך ברענג עס
מיין ווייטן ליבסטן אַ מתנה.

ער קומט נישט אַלץ... דאָך קומען וועט ער,
כאַטש זען אים האָט מיר נישט געלונגען,
נאָר ס'האָט פאַרטרויט פון אים דער עטער,
און ס'האָט דאָס גראַז פון אים געזונגען.

איך קום צום שמאַלן, גרינעם שטעגל,
דאָרט וואַרט איך מיט מיין טרוים צוזאַמען.

בין ס'לויכט אין ווייטקייט אויף א סגל
פון העלע, קיילעכדיקע פלאמען

עס קומט א ווייסער רויך צו שוועבן,
און רעדער קומען מיט געזאנגען,
און ערגעץ פאלן נאנט, דערלעבן,
דריי שווערע, אַנמעכטיקע קלאַנגען.

עס קנױלט דער רויך — דאָך באַלד צעקריכט ער,
און אין די פענסטער די באַשטראַלטע
דערזע איך אַלערליי געזיכטער,
נאָר אַלע — פרעמדע, ווייטע, קאַלטע — — —

און ווידער וועקט זיך אויף דאָס ברומען,
און רעדער רירן זיך פאַרשטויבטע,
און ס'פאלן פון מיין האַנט די בלומען,
באַגלייט פון קלאַנגען דריי פאַרטויבטע.

• •
•
ס'זעט יעזן טאָג דיך עלף אַ זייגער
אין גאָס אַדורכשלייכן מיין בליק;
דו טראַגסט אַ פאַפּקע, ווי דיין שטייגער,
מיט אותיות גאַלדענע "Musique" ..

ווי פרום די אויגן דיינע לאָזן
אַראָפּ זיך דאָן... ס'צעבליט דיין מויל,
און ד'איילסט פאַרביי, ווי ס'איילן האָן,
זיך שיצנדיק פון יעזערס קויל...

איך זע פון באַק דעם ראָזן שאַטן,
איך זע דיין פאַפּקע, און איך שפיר:
די לידער שלאָפן אין די נאַטן,
ווי ס'שלאָפט די לידנשאַפט אין דיר...•

דו גייסט צום לערער... דיינע דינע
און בלאַסע פינגער, איידל-שמאַל,
זיי שפילן דאָרט אַ סאַנאַטינע
צום פינפטן, צי צום צענטן מאָל...

דאָך יענעם שפיל בין איך דיר מוחל:
ס'איז ערנסט-הייליקער דאָס ליד

פּוּן נאַר-וואָס-אויפגעבליטן שמייםלי,
פּוּן נאַר-וואָס-אויפגעוואַכטן גליד... ..

יוגנט

בריש געווען איז דער פרימאָרגן,
און באַהויכט מיט טוי פון גראָזן,
ווען איך האָב מיך מיט מיין שיפּל
אין דעם ווייטן ים געלאָזן...

שטיף דער פּלע-ערד געסודעט
האַט דער ים — דער יוגנער חתן,
און געפּלאַטערט אין די לופטן
האַבן ווייסע אַלבאַטראַסן ;

און געקושט האָבן מיין זעגל
ווינטלעך שמעקעדיקע, קילע,
אין די קושן האָט געאַטעמט
אַ פרימאָרגנדיקע תפילה.

אין מיין ערשט צעפליטן האַרצן
האַט געגליט אַ זאַנפטער שמייכל,
און אַן אַפּשיין האָט געציטערט
דאָרט, פון גאַטס געהיימען היכל.

כ'האַב פאַרלוירן פון די אויגן
באַלד די סטענגעס פון די ברעגן.

און די ים-ברוסט האָט געפירט מיך
איבער גאַלד-געשפינטע וועגן.

און ווען כ'בין נאָך נאָנט געוועזן
פון דער ערד — האָט מיר אַ העלע
ווייטע שטימע נאָכגעשריגן:
„זיי געבענטשט דו, כּרובים-זעלע!“...
•

הייליקע גראטן

צו איינער

(סגנעט)

מײן אומבאקאנטע טייערע ברונגעטין,
דו ווייסט נישט ווי איך וויל דיך, ווי איך גאר!
עס קלינגט נישט אָפּ מיין צפונדיקער צער
באָ דיר אין גוף דעם ליידנשאַפטלעך-נעטן...

אין כאַטש דו טרעטסט אויף גלאַנציקע פאַרקעטן,
אין שלאָפסט אין דופטיק-ראָזן בודואר,
דאָך בלייבסטו פאַרט אַ קינד פון זאָנזיבאַר,
געצירט מיט קרעלן און מיט אַמולעטן...

דיר גייען נישט די מאָדע-היט... און ליידער
פאַרשוועכן דיך באַנאַל-גענייטע קליידער,
וואָס לאָזן נישט דיין פראַכט אַרויסזען פריי;

דיין בראָנו-געטאַקטער קערפער איז באשאפן
צו דרייען זיך אין טאַנץ פון שוואַרצע שקלאָפן
מיט אומפאַרשטענדלעך-ווילדער קוויטשעריי.

*

בא דער בלויער שויב

דו שפילסט באם פענסטער. ס'טונקלעט. ס'בלייבן גאטן.
און בא די זייטן — צוויי פארוויינטע ליכט.
א העלפט אין שיין, א העלפט אין לייכטן שאטן,
באוועגט זיך קוים דיין מיידלשעס געזיכט.

א וואלד-בלום, ווי א קינד אין שויס פון מאמען,
באהאלט זיך אויף דיין בלוזע אין א פאלד,
און הייבט זיך אפטמאל מיט דיין ברוסט צוזאמען,
אזוי ווי זי וואלט רייסן זיך צום וואלד.

דיין ווייסע האנט, די בויגיקע און גלאטע,
שוועפט-אום און פלאטערט ווי א יונגע טויב;
עס ציטערט די „לבנהקע סאגאטע“,
און ווערט פארשטארבן בא דער בלויער שויב.

און די לבנה מיט א בליק א שטילן
נייגט-אן זיך דורכן פענסטער צום קלאויר,
און הערט, און הערט, — אזוי ווי זי וואלט פילן,
אז אין דעם טונקל זינגט מען עס פון איר...
•

בעז

איך פליק דעם בעז, איך פליק און פליק,
און ס'דאכט זיך מיר: איך לעז
בא דיר אין פליק דאָס בוך פון גליק
אין דופט פון בלויען בעז.

עס האַלדזט אַ שטראַל דעם ביימער-שטאַם,
און פלאַטערט אויף און אָפּ;
און ס'צינדט זיין פלאַם דיין לאַקן-ראַם,
דיין גאַלד-געקרויזטן קאַפּ..

כ'באַשיט מיט בעז דיין יעדן טריט,
עס קלאַפט מיין האַרץ און פלאַמט,
איך שיט און שיט, און ס'שיט זיך מיט
דיין קול ווי זילבער-זאַמד...

דו לאַכסט... און ס'טוט דיין ברוסט אַ ריר
דעם ווייסענקן באַטיסט...
דו שפּילסט מיט מיר... כ'פאַל צו צו דיר,
דו ווערסט זיך, נאָר אומזיסט..

איך קוש, און דו פאַרוואַרפסט צוריק
דיין קעפל גראַציעז,

און כ'צעו דאָס גליק באַ דיר אין בליק,
וואָס שטראַלט ווי בלויער בעז...

2

בריוו

אין איינזאמע פארנאכטן,
ווען כ'זיין אין ווינקל טיף,
דאן האב איך ליב צו טראכטן
און לעזן דייע בריוו.

די ליבע-בריוו פארהילן
אין זיך א רייך פארמעג;
דאָ — העלע, ווי דיין ווילן,
דאָ — טריבע, ווי דיין וועג...

און שטרענגע, ווי דיין אומשולד,
און גוטע, ווי דיין בליק,
דאָ — לאַנגע, ווי דאָס ליידן,
דאָ — קורצע, ווי דאָס גליק...

איך לעז באַם שיין פון לעמפל,
און ס'שלייכט זיך דורך צו מיר
א הייליקייט פון טעמפל
דורך א געהיימע טיר.

פאַרשעמט פון מיינע טרערן
קטיל בלייבט זי אינדערמיט;
עס דאַכט — זי וויל נישט שטערן
מיין שמערצלעכן געמיט.

און אַלע שאַטנס שטייען
פאַרגליווערט אויף די ווענט,
און בענטשן מיינע ווייען
מיט אויסגעשטרעקטע הענט.

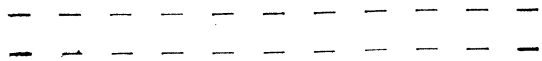
און בריוו נאָך בריוו דערשיינען.
און שווינדלען פאַר מיין בליק,
דאָ — לאַנגע, ווי די פיינען,
דאָ — קורצע, ווי דאָס גליק..

③

אין האַרבסטיקן גאַרטן

קום, ליבסטע, צום האַרבסטיקן, גאַלדענעם גאַרטן.
נאָר שטיף לאַמיר צוגיין... אַ גוסס איז דאָרטן:
אין טרויער אין הילפלאַזן ליגט דאָרט דער זומער,
ער אַטעמט שוין קוים, אַ פאַרוועלקטער און שטומער...
מיט בלעטער-גאַלד שטיקן זיך אויס די אַלעען,
ווי ס'וואַנדערן ווינטן, ווי היימלאַזע רייען
פון איינזאַמע גייסטער, פון זעלן פון טריבע,
וואָס זוכן אַ ווינקל פון רו און פון ליבע.
און דאָרטן, צווישן די ביימער, וואָס שטייען
פאַרגליווערט אין זייערע האַרבסטיקע ווייען,
וואָס חלומען שעמעוודיק, נאַקעט-אַנטפלוזטע —
זאָל הילכיקער קלאַפן דאָס האַרץ דאָס צעברויזטע...
און באַ די בעריאַזקעס, די יונגע עגונות,
זאָל דורכקלונגען העל אונדזער קוש אין דער לופטן,
אַזוי ווי דער ציטער פון זויניקע סטרובעס,
וואָס זינגט אונדז פון פּרילינג, פון שיפורע דופטן...
אַ צאַפּל טון וועלן די בלעטער אין ליידן.
ווי אונדזערע הערצער באַ ביידן אין פריידן:
עס וועט יעדעס בלעטל זיין פּרילינג דערמאַנען.
וועט וועלן פאַרגעסן, וועט אַבער נישט קאַנען...
און הונדערטער בלעטער פאַר אונדז וועלן קניען,
און העל זיך אין גאַלד פון זכרונות צעגליען;

אַ, אַרימע בלעטער! און דאָן, ווען מיר וועלן
 אַרויסגיין פון גאַרטן מיט זינגענדע זעלן,
 זיך נאַכקייקלען וועלן זיי ווילד און אָן סדר,
 און קושן די זוימען פון אונדזערע קליידער,
 און וועלן באַגלייטן מיט טונקעלע שאַרכן,
 און מיר וועלן שטיץ און מיט בענקעניש האַרכן,
 און וועלן זיי מורמלען: „פאַרצייט אונדז, געטרייע!
 „פאַרצייט אונדז די גליקן, פאַרצייט אונדזער ליבע,
 „אַצינד, ווען איר שטאַרבט דאָ פאַרוועלקטע און טריבע,
 „ווען יעדע מינוט ברענגט אַ נייע לוייה...
 „פאַרצייט אונדז! פאַרצייט אונדז!“... און וועלן געבויגן
 אַרויסגיין פון גאַרטן... און שטיץ אין די אויגן
 באַ דיר וועלן טרערן זיך זוניקע צינדן,
 זיך לעשן, זיך צינדן און ווידער פאַרשווינדן,
 און פלאַמען אויפסניי, ווי דאָס בלעטער-גאַלד דאַרטן...

קום, ליבסטע, צום האַרבסטיקן, גאַלדענעם גאַרטן.

לעווקאיען

כ'ליב אייער בליק דעם שטומען,
וואָס ווייט מיט אַוונט-טויען...
אַ טייערענקע בלומען —
פאַרהלומטע לעווקאיען!...

ווען זי האָט מיר געשענקט אייך
אין אַוונט-סאַד אין בלויען,
האַט שטיף אַ טרער באַשווענקט אייך,
פאַרהלומטע לעווקאיען!...

דורך אייך האָט מיין געגארטע
געוואָלט איר האַרץ פאַרטרויען; —
דורך אייך, אַ מיינע צאַרטע
פאַרהלומטע לעווקאיען!...

צי האָט איר ווען געזעען
אַ שענערע באַ פרויען?...
אך, זאָגט — שטיילט-איין די ווייען,
פאַרהלומטע לעווקאיען!...

דאָך צאַרט די בלעטלעך שטומען
ווי יענע אַוונט-שעהן..

ווי ליב זענט איר מיר, בלומען,
פאַרהלומטע לעווקאַיען! ...

CHANSON TRISTE

הָאָט געשימערט דאָן דער גאַרטן אַזוי העל, אַזוי העל,
און געפלאַנקט האָבן די שנייען ווי דיין זעל, ווי דיין זעל...
האָסט זיך אומגעקערט דאָן ברוגז און אַוועק, און אַוועק
אין דער וויסער-ווינטער-ווייטקייט ווי אַ פּלעק, ווי אַ פּלעק;
כ'האַב געהאַרט ווי ס'קלינגען אָפעט דייע טריט, דייע טריט,
און געפילט האָב איך: מיין זעלע גייט דיר מיט, גייט דיר מיט...
כ'בין פאַרבליבן אין דעם גאַרטן דאָן אַליין, דאָן אַליין,
ווי אין שטראַלן נאָך געבלאַנדזשעט האָט דיין חן, האָט דיין חן;
און געקריצט האָב איך דיין נאָמען אויפן שניי, אויפן שניי,
מיט אַ צווייג געקריצט דיין נאָמען פּויל מיט וויי, פּויל מיט וויי...
ווי דיין בליק, געקוקט פון שניי האָט יעדער אות, יעדער אות,
און געוועקט באַ מיר אין האַרצן אַ פאַרדראַס, אַ פאַרדראַס,
און גערירט מיט פשוף-פינגער אַ פאַרלאַנג, אַ פאַרלאַנג,
און געוועזן איז מיר דאַמאַלס אַזוי באַנג, אַזוי באַנג...
שטום געקוקט פון בוים-געפּלעכטן האָט די נאַכט, האָט די נאַכט,
און געוונדערט זיך אין שטיקקייט און געטראַכט, און געטראַכט:
„וואָס דאָרט מאַלט דער שוואַרצער שאַטן אויפן שניי, אויפן שניי?“...
„צי פאַרזיגלט ער זיין שמחה, צי זיין וויי, צי זיין וויי?“...
און דער שניי האָט צאַרט געשטראַלט ווי ווייסער זייד, ווייסער זייד,
ווי די ברוסט פון מיין געליבטער, וואָס איז ווייט, וואָס איז ווייט...
*

דעם וואַלד האָב איך לײב...

דעם וואַלד האָב איך לײב, וועלכער ציט זיך אוועק,
און שפּאַרט זיך אין הימל אין זוניקן איין;
אַך, ניין, נישט דעם וואַלד, נאָר דעם שמאַלענקן שטעג,
וואָס שניידט זיך אין וואַלדיקן האַרצן אַריין...

דעם שמאַלענקן שטעג האָב איך לײב, וואָס איז בלויז
מיט מאַך און מיט אַרימע בלימלעך באַצירט;
אַך, ניין, נישט דעם שטעג, נאָר דאָס איינזאַמע הויז,
צו וועלכן דאָס שלענגלענדע שטעגעלע פירט...

דאָס הויז האָב איך לײב, וואָס איז ליכטיק באַקרוינט
מיט דומטיקן גרינס, און מיט ביימער פאַרשטעלט;
אַך, ניין, נישט דאָס הויז, נאָר דאָס מיידל, וואָס ווינט
אין הייז אין יענעם, אין שטילן געצעלט...

די מושל

(סאגנעט)

באם ברעג פון ים א מושל ליגט,
עס האבן זי ארויסגעשפייט די וועלן;
זי הלומט לעבן ימס צעשווענקטע שוועלן,
און שמייכלט פארביק, קינדעריש באגליקט.

דעם ים-תהום זעט זי אין איר טרוים איר העלן,
זיין טויבעס רוישן זיגט אין איר צעוויגט;
עס איז אין איר דאס ליד פון ים פארשטיקט!
זי האַרכט פון וואסער דעם געלויף דעם שנעלן.

און אומעטום — אין טאָל אויף בלומען-ציר,
אין בלוט און רויך פון שטאַט, אויף שניי-בערג קאַלטע—
דער ווייטער ים — ער לעבט מיט איר, אין איר.

א מושל איז מיין האַרץ. עס בלייבט אין אים,
וואו ס'זאָל נישט זיין, דיין ליבע דיין צעשטראַלטע,
און ס'רוישט אין אים דאָס עכאָ פון דיין שטים.

*

ANDANTE CANTABILE

I.

לפאָטנס גרינע, דינע צווייגן. ערגעץ וויינט אַ מאַנדאָלינע,
ווי אַ תפילה פון אַ ווייטער, אַ לבנהקער מדינה.

אינזאָם ציטערט זי, די תפילה, ווי אַ שטערן. ווי אַ טויעל,
און איר צער איז טונקל-הייליק, ווי אַ גרויסן צדיקס אוהל.

שטערן הערן. ווערן שענער אין דעם זילבער-בלויען גליווער.
ערגעץ נאָענט-נאָענט, דאָכט זיך, איז געפאָלן אויף די קני ווער.

אונדז צופוסן, ווי מיט גרוסן, אויף די זאָמדן פון אַלעע,
איז אַ שטראַלעכל געפאָלן — אַ לבנהקע קמיע.

שאַטנס ווייען. די אַלעען האָבן אַרט איצט נאָר פאַר צווייען:
נאָר פאַר דיר און נאָר פאַר מיר מיט מיינע פּרילינגדיקע ווייען.

ווייסע בליטן אָפט זיך שיטן; שיצן, היטן אונדזער חלום,
וויגן, וויגן און פאַרוויגן מיט אַ לופטיקן קריסטאַל אים.

זעסט, געליבטע: די פאַרקניפטע, ווייס-באַזיפטע קנאַספּן שלאַפּן.
פֿאַן דיין אויג און האַרץ אַנטקעגן אַלע ווייטקייט-וועגן אָפּן.

טויען בלויען. שעהן שטילע. קילע, נאָנטע האַריוואָנטן.
אויגדזער שטערן זעסטו, ליבסטע? אויגדזער בלויען, אַלט-באַקאַנטן?

אויגדזער שטערן... זיין נשמה וויינט, מסתמא, עס די דינע,
ווערט צעגאַנגען אין די קלאַנגען פון דער באַנגער מאַנדאַלינע.

II.

**אין דעם שאַטנדיקן שימער פון מיין שמאַלן אַוונט-צימער
ווערסטו האַרציקער און בענטער און געטרייער און אינטימער.**

**זעסט — דער אַוונט קומט צושאיימען מיט זיין רויט-צעפאלבטן זעגל.
גיב דיין האַנט, ווי ליב באַקאַנט איז יעדער ראַנד פון דייע זעגל.**

**גיב די פינגער. גרינגער-גרינגער. אַט — איך קוש זיי, האַרציק
מיידל.**

כ'הער ווי שטיל אין זיי עס פליסן דייע יחוס-בלוטן איידל.

**אַזוי מלכותדיק זיי פליסן. כ'ווייס — פון דייע עלטער-זיידעס
איז אַ קיניג ווער געוועזן. דייע ברעמען זאָגן עדות.**

**דייע לאַנגע באַנגע ברעמען. דייע טרויעריקע אייגן,
און דער ווייבלעך-ראַזער אויסבייג פון דיין דינעם עלנבויען.**

**האַרכסט, עס גוססן די קלאַנגען; קלאַנגען טאַגעדיקע, פלינקע.
ס'דוישט די שטאַט אַלץ מידער, מידער. ערגעץ שפילט אַ קאַטערינקע.**

**ס'טוט אַ וויי מיט פרישע דופטן אין דער לופטן. דאָך פון וואַגען?
אך, דאָס האַבן זיך צעוויקלט אויף מיין פענסטער די טולפאַגען!**

איך אין דו און די טולפאַגען. ערגעץ ציטערן געזאַנגען.

ערגען ווערן בלויז שטערן אין דער טונקלקייט צעהאנגען.

מייע. מייע. יא ביסט מייע? נייג צו מיר דיין בלאַנדן קעפל.
ערגען ציטערן געזאנגען. טויק זילבערט זיך א נעפל.

א ח ל ו ם

יִסְט געקומען מיר צו חלום; ס'האט די נאכט גערוט בשלום;
אויף דיין קאפ, ווי זילבער-שקלים, האָבן שטראַלעכלעך גע-
בלאָנקט;
ס'לייב אין דורכזיכטיקע שטאַפן, ליכטיק צאָרט ווי מיינע סטראַפן,
און אויף ליפעלעך האַלב-אַפן האַט אַ שמייכל-שיין געצאַנקט...

און באַגלייט דיך האָבן פּליגל; איינער — ווייס, ווי טרוים אין וויגל,
שוואַרץ — דער צווייטער, ווי דער זיגל פון דעם לויערדיקן טויט,
און געפאַכט אין לופט אין פּלויער מיט אַנטציקונג און מיט טרויער,
און אַ שמערצלעכן באַדויער אין דער טונקלקייט פאַרטרויט...

האַסט אין אַיין האַנט ליכט געהאַלטן מיט אַ געלן פּלאַם אַ קאַלטן,
אין דער צווייטער — אַ צעשטראַלטן און אַ פּלויען בעזן-צווייג;
ס'האַט די אויגן מיר פאַרבלענדט ווער, ס'האַט מיין פּלוט אין מיר
צעברענט ווער,
נאָר געוועזן איז דיין ענטפּער אין אַ ציטערדיקן „שווייג“!...

כ'האַב געזען: באַ דיין שוואַרצאַפּל האַט אַ טרער געטון אַ צאַפּל,
און אַ סודותדיקער שטאַפּל האַט דיך אָפּגעפירט אין דר'הויך;
ווי אַ לעצטער גרוס פון וועמען, פּול מיט ווייטיקדיקן קלעמען,
איז באַפּאַלן מיינע ברעמען אַ קריסטאַלעדיקער רויך...

*

דאָס ליד פון אַ בלום

זי האָט געפליקט מיך פון די בייטן,
דאָך האָב איך נישט געפילט קיין וויי;
כ'האַב זיך געזעגנט מיט די קווייטן,
אַ שמייכל וואָרפנדיק צו זיי...

איך האָב געפלאַמט, פון פרייד צעשראַקן,
ביז ס'האַט איר קליינע, שמאַלע האַנט
פאַרשטעקט מיך פלוצלינג אין די לאַקן,
אין שכינות מיט אַ ראָזן באַנד.

איך ליג אין טונקל-קילע וועלן,
און טראַכט פון איר, דאָך ווייסט זי ניט,
ווי ס'הערט נישט אויף אין פיין זיך קוועלן
מיין שטילער, בלאַזיקער געמיט...

זי ווייסט נישט, אַז איך זיפן אַ טריבער,
און אַז איך ציטער אויף צומאַל,
ווען אין דער לופט צעשטראַלט איר ליבער,
איר מיידלש-חנוודיקער קול...

איך שיק פאַרליבט איר מייע דופטן, —
מיין טייער איינציקן געשענק...

דאך הערט זי נישט, ווי אין דער לופטן
דערציילט מיין דופט: „איך בענק... איך בענק...”

מיין הארץ נאָר ווייסט דער באַנד דער ראָזער,
ער איינער זעט מיין טיפן ווי...
עס וועלסט מיין טרוים מיין האַפנונגסלאָזער,
און עלנט שטאַרב איך און פאַרגיי...

•

די העטערע

(סאָנעט)

דין ביסט געווען, מסתמא, א העטערע
אמאל-אמאל, אין לאַנד פון אלטן גריך;
עס שטראַלט באַ דיר אין יעדן פנים-שטריך
פון זינדיקייט די וואַנזיניקע לערע...

זאָג: האָסט אַ סך שוין, צערטלענדיק אויף זיך,
דערשטיקט מיט דיינע שוואַרצע צעפּ די שווערע...?
אַ, פּרעכטיקע, בלוטדורשטיקע פּאַנטערע
אין קליידער און אין עלעגאַנטע שיך!...

באַשמיר דיין לייב מיט דופּטיק-פעטן נאַרד,
צעשטעל באַם זייט די פּולע בשמים-קרונגן,
צעלייג זיך אויף אַ פעל פון לעאַפּאַרד

מיט אַ פאַרשייטן שמייכל מיט אַ קלוגן, —
און, קושנדיק דיך הייס, וועל איך דערזען
די אַרגיעס די ווייטע פון אַטען!..

•

ס א נ ע ט

ןי איז פון א יאפאנערין נאך קלענער,
איר גאנץ געשטאלט איז דראפנע-עלעגאנט;
איר גאנג דערציילט, אז איר איז גוט באקאנט
די קונסט, ווי צו געפעלן זיין די מענער.

באטראכט זי זינדיק — ווערט זי דאן נאך שענער;
ס'צעפיבערט זיך איר קליינטשיק-דינע האנט,
א ציטער גיט דער צארטער ברעמען-קאנט,
אין ס'קומען-צו אין קולכל בייע טענער...

די גאנצע פאלשקייט מיט דער פראכט אינאיינעם
איז אין איר קערפער דעם קאקעטיש-קליינעם...
געפערלעך שפילצייג איז איר יעדעס גליד...

און אפטמאל וויל איך אויף די הענט זי נעמען,
און קושן איר די ברוסט, דעם האלדז און ברעמען,
אז זי זאל צאפלען, פון מיין צערטלען מיד...

*

דערנאך

(סאָרט)

עיס שלאָפן-איינ אין בלוט די אַרכידעען,
די תאוהדיקע. פלאַמעדיקע קווייטן;
מיר קוקן וואַכיק איינער אויפן צווייטן —
די לעצטע רעשטן ליידנשאַפט פאַרגייען...

אַ גלייכגילטיקער ליג איך, און איך לייען
באַ דיר אין אויג אַ קעלט, וואָס נעמט זיך ברייטן,
וואָס וועט זיך באַלד אין גאַנצן גוף צעשפרייטן,
פאַרמעקנדיק די שעה פון זיסע ווייען...

ס'גייט-אויס די ווילדע דורשט פון מיינע ציינער,
וואָס האַבן אויף דיין פרויען-ברוסט דער ריינער
צום אַנדענקן אַ ביסן-שפור געלאָזן:

און דיינע האַר — ווי אונדזערע שוואַרצאַפּלען —
זיי לויכטן קאַלט, און קענען מער נישט צאַפּלען
ווי פריער אויף דיין שולטער אויף דיין ראָזן...

BERCEUSE

ןעסט, מיין קינד; אויף דיין דעקע דער דינער פאלט אן אָפשיין
א פלוילעכע-גרינער,
יי לבנהקע שטראַלן — די שפינער שפינען בילדער דיר אויס אין
דער נאַכט;
שלאָף, מיין איינציקע, שלאָף, מיין געגארטע! שליס די אייגעלעך
דיינע די צארטע,
און פאָרגעס אָן די טרוימען געגארטע, וואָס דער היינטיקער טאָג
האַט געבראַכט...

ס'איז די נאַכט אזוי הייליק און טייער... לאַנג פאַרברענט איז דער
טאָג שוין, דער שרייער,
פון זיין פרעכן און שלאָנגיקן פייער איז געבליבן אַ הויפּן מיט אַש;
רויק שלאָפן די גאַסן אין שאַטן, ווי געהיימע פאַרלאָזענע גראַטן,
און מען הערט נאָר, ווי ס'זשומען די דראַטן מיט אַ דינעם, קויב-
הערבאַרן רעש...

פלעקן זילבער, ווי איינציקע שטערן, ברענען שטיל אויף דעם זייד
אויף דעם שווערן
פון די טונקעלע לילאַ-פאַרטייערן, וואָס באַוואַכן דיין איינזאַמע טיר;
ס'שוועפן אומעט לבנהקע פלעמלעך אויף די וואַנטיקע בילדער און
רעמלעך,
צינדן אָן אויפן טיש דיינע קעמלעך, וועלכע ליגן אין בעקען נאָך דיר.

שלאף, מיין קינד: אויף דיין דעקע דער דינער פאלט אן אָפשיין אַ
בלוי־לעכער-גרינער,

די צעשמייכלטע שטראַלן — די שפינער שפינען מעשהלעך אויס
דיר באַזאָכט;

אין דעם שטומען לבנהקן שמועס וויקלען מעשיות זיך אויף, ווי
רצועות,

נאָר די שענסטע לעגענדע ביסטו עס, אַ לעגענדע פון „טויזנט-אייך“
נאָכט“! ...

א י י נ מ א ל

איך האָב געזען דיך אין טעאטער, —
ווי דין דיין פראָפיל האָט געקוקט!
מיין בליק, אַ גליקלעכער און מאַטער,
האָט פאַר דיין שיינקייט זיך געבוקט.

מיין בליק האָט דיך געקושט — און וואָס
ער האָט נישט אויפגערעגט דיין גלאַנץ!
דו ביסט געזעסן אין דיין לאַזשע
דערפילט מיט שטאַלצער עלעגאַנץ.

עס האָט געשוועבט באַ דיינע אויגן
דיין סוד, וואָס האָט צעבלִיט זיך פרי;
און, מיט דיין סוד, האָט זיך באַוויגן
באַם הוט די בלוילעכע עספרי.

מיט אַ דערפאַרנקייט געאיבטער
פלעגט מיידן מיך דיין שטרענגער בליק;
און כ'האָב געמורמלט, אַ פאַרליבטער,
אַ תפילה, פיל מיט לייד און גליק:

„איך בענטש די רויה, וואָס אויף דיין קני לייגט,
איך בענטש דיין קלייד, דיין האַנט איך בענטש,

וואָס האָט באַגליקן ערשט באַוויליקט
דעם פֿלויש דעם רויטן פון פֿאַרענטש"...

און ס'האָט מיין בליק נאָך אַלץ געבוקט זיך,
דערציילנדיק פון יונגן צער... — — —
אין לאַזשע-טונקל האָט געטוקט זיך
אַ רויטעס פינטל פון ציגאַר...

•

היא צינטן

פאַרהלומטע און ראָזע היאַנצינטן!

ווי צאָרט איר זענט אין אייער לעצטער פראַכט!
צי זעט איר איצט דעם גאָרטן דעם באַגרינטן,
וואָס איז פאַר אייך אויף אייביק שוין פאַרמאַכט? ...

צי טראַכט איר איצט פון יענע מיידל-פינגער,
וואָס האָפּן אייך פון גראָזן-בעט געפליקט?
צי טראַכט איר גאָר פון מיר, פון יונגן זינגער,
וואָס האָט מיט ליבע אייך צום האַרץ געדריקט?

און אפשר גאָר באַדויערט איר די ענדע
פון אונדזער גליק, פון אונדזער קורצן גליק,
וואָס איז אַצינד נישט מער ווי אַ לעגענדע,
אַ טרוים, וואָס שטראַלט פון אייער ראָזן בליק...

פאַרהלומטע און ראָזע היאַנצינטן!

עס שטאַרבט מיט אייך דער לעצטער גרום פון איר...
אַ שוואַרצער שאַטן היט אייך שוין פון הינטן,
אַ שוואַרצער שאַטן טרעט נישט אָפּ פון מיר...

נ א ר צ י ס ן

מיינע ווייסע, טייערע נארציסן,
הערט איר, ווי אין הארצן זיפצט מין ריים?
קיינער האָט געוויסט און וועט נישט וויסן
אונדזער פֿיין, וואָס מאַטערט אונדז געהיים...

אייער בעכער פּאַכט מיט ווייסער שכינה,
אַבער דאָרטן, דאָרטן אין דער מיט
בלוטיקט לאַנגזאַם אייער האַרץ דאָס דינע,
פון די קלאָרע בלעטעלעך געהיט...

ס'קלינגען יונג די אויפגעוואַכטע נעסטער,
ערגעץ שטיפט אַ ווינטעלע אַ צאַרטס,
פריש און טויזק בליען איירע שוועסטער —
אַבער קיינער זעט נישט אייער האַרץ!

כ'קוק אויף אייך און טרערן נעמען שטיקן...
כ'האַב שוין ווען געוויינט אזוי צי גיין?
כ'וועל אייך פליקן און מין ליבסטער שיקן:
אפשר וועט זי דאַמאַלס מיך פאַרשטיין...

*

א ב א ז ו ך

עס בלאַנקט אַ לופטיק-בלאַסער פערטל
פון דער לבנה, ערשט געבוירן.
אַ יוני-נאַכט. איך זיך אין גערטל.
אַ ווינטל טוט מיך אָפט אַ צערטל,
און ווערט אין גרינער ווייט פאַרלוירן.

עס ברענען שוין אין בלעטער-פאלטן
די ווערים. ס'האַט די נאַכט געמוזט עס
איר צירונג-אוצר איר צעשטראַלן
מיט ליבע-ציטערניש באַהאַלטן
אין גרינעם טונקל פון די קוסטעס.

ווער שלייכט זיך דורך אין דער אַלע
פאַרביי מיין אַרימער אַלטאַנקע?
אַ יונגפרוי, בייגיק ווי אַ פעע,
אַ צווייטע... דריטע... ס'איילט אַ רייז
געשפענסטער ווייבלעכע און שלאַנקע.

אַ, מיינע אַלט-געליבטע פרויען!
כ'דערקען אייך אַלע נאָך די גלידער;
אין נאַכט אין איינזאַמער, אין שעהן
פון שטערן הייליקע און טויען.

דענט איר צו מיר געקומען ווידער...

איך פלעג מיט אייך מיין ליבע טיילן,
ווי כ'טייל מיט יעדן די געזאנגען;
כ'פלעג יעדן קוש און אטעם ציילן,
דאך נישט געקענט האט איר פארהיילן
דעם דינעם פיין פון מיין פארלאנגען!

דו, מיט דיין קערפער-דופט דעם זאכטן,
מיט לאקן לייניקע און בלאנדע!
מיט בליקן שטיל, ווי די פארנאכטן,
און מיט א שמייכל א פארטראכטן,
וואס איז גערויבט פון דזשאקאנדע!...

אין דו, פון זון אן אפגעברענטע,
דו, וויטער אפשיין פון שולמית!
מיט מורה-סודות אומבאקאנטע,
מיט הענט, צו ליבע-פרייד געווענדטע,
דיין יעדעס אויג א שווארצער פלאם איז!...

אין דו — מיט ליפן, רויט ווי ווונדן!
כ'געדענק נאך גוט די שעהן יענע,
ווען ד'האסט אין ארעמס מיך געבונדן,
אין זיס געפייניקט און געצונדן,
א דורשטיקע, ווי א היענע...

אין דו — דו אויך? מיין טוב מיין שטיצע!
נאחו און איינפאך-ליב ווי גאמען!

מיין ערשטע זינד, מיין ערשטע תפילה
צווישן שפעטערדיקע פילע, —
ציסט אויך פארביי מיט זיי צוזאמען? ...

עס שטייט נאך אלץ אין דינע בליקן
פארגליווערט ליב א קינדער-שאלה
מיט א פארווונדערטן אנטציקן,
וואָס האַלט זיך נאָך דערווייל אין שטיקן...
נישט אייל! נישט אייל! בלייב כאַטש אַ וויילע...

פאַרבלייב! פאַרבלייב! נישט לאָז מיך איבער!
גיב דינע דינע ליליען-פינגער...
כאַטש צייטווייליק דיין דופט, דיין ליבער
זאָל אויף דאָסניי צו מיר אַריבער
פון דער באַרירונג פון דער גרינגער! ...

פאַרשווינדט. נישטאָ. עס וואַכן שטערן,
עס שטייגט אַ וויסער טויען-רויכל.
פון ווייטסטער ווייטקייט, קוים צום הערן,
דערשווימט אַ שטיב, געשטיקט פון טרערן:
אַ זיי מיר מוחל! זיי מיר מוחל! ...

דער צווייטג-סוד.

אין האב געפונען א שטיקל ברוינעם פלייש —
עס האט די פארב פון מיין געליבטערס אויגן,
אין קוש עס אפטמאל, און הייליק איז מיין קוש,
ווי הייליק ס'זענען מיין געליבטערס אויגן.

ס'האט זיך געוואלגערט, שוין לאנג פון שטויב באפלעקט,
אין בייכיקע קאמאדן פון מיין באבען;
כ'האב מיין קמיע, גישט-האפנדיק, אנטדעקט
אין בייכיקע קאמאדן פון מיין באבען.

דאס איז פארבליבן אן אלטער קליידער-רעשט
נאך פון מיין באבעס ווייטע מיידל-יארן;
אין זע, מיר דאכט זיך, ווי ס'לויכט אויף אים און ס'לעשט
דער אפשיין פון די ווייטע מיידל-יארן.

כ'טראג אויף מיין הארצן דעם צווייטג-סוד אין פלייש,
דעם צווייטג-סוד פון שטארבן און פון ליבע;
אין קוש עס אפטמאל, און הייליק איז מיין קוש,
ווי הייליק ס'איז דאס שטארבן און די ליבע.

*

אלעקסאנדריט

פון אלע לויכטנדיקע שטיינער,
אין וועמעס הארץ די שיינקייט גלייט —
איז נאנט און טייער מיר נאָר איינער,
דאָס איז דער שטיין אלעקסאנדריט.

א ווילדער גאָט האָט אים באַפלאָסן
אמאָל-אמאָל מיט זיין גענאָד,
און אין זיין טיפעניש פארשלאָסן
א צווייפאָך-אומרוקן סוד.

אַ טוישט זיך פארבן אָן אן אויפהער!
פארשווינדט אַוועק און קומט צוריק,
געטריי, ווי קעניגלעכע לויפער,
און העל, ווי אַ פאַרליבטער בליק!

באַטאָג — שמאַראַגדן-שיין אַ גרינע,
אַ שיין פון זומער-גראָז, וואָס גרינט;
באַנאַכט דערוואַכט אַ רויטע שכינה,
און זינדיק בלוט דעם שטיין באַרינט...

אלעקסאנדריט! מײן זעל מײן מידע
האַט שוין געלעבט אין דיר פון לאַנג.

אין ווייטע טעמפלען פון איזידע,
צי אין א פאגאדע באם ג א נ ג...

זי האט געלעבט אין דיר מיט פיבער,
אין דיר געצאפלט, — ביז צילעצט
איז זי אין גוף צו מיר אריבער,
און דארט זיך מלכותדיק באזעצט...

און נאך א לאנגן, לאנגן שיידן
האט זי איר צווילינג איצט דערקענט;
ס'האט אומדערווארטעט זיך בא ביידן
די פרייד פון ווידערזען צעברענט.

א ברודער איינציקער און שטומער,
פארצויבערטער אלעקסאנדריט!
איך בענטש דיך, ווייל איך ווייס קיין רו מער,
זינט ס'האט דערקענט דיך מיין געמיט!...

*

מענעסטרעלן

כ'בין פארליבט אין מענעסטרעלן, וועמעס סטרוגעדיקע טרעלן
פלעגן שיטן זיך, ווי קרעלן ארום ליבסטערס האלדן פארנאכט...
וועמעס לידער — זענען שטראלן, נאָר צוגלייך אויך ווי קינזשאַלן,
וועלכע קענען אייך באַפאלן אין אכזריותדיקער פראַכט!

אַפט דערמאן איך, ווי זיי פלעגן איבער שטיין און זאמד פון וועגן
גיין אן אַלטן שלאָס אַנטקעגן מיט דעם זוניקן פאַרמעג;
ס'פאַלט דער פלאַשטש אין ברייטע שטיקער, אויף די שיך —
אַ שטויב אַ דיקער,
און אין אויגן איז נאָך ניכר מידיקייט גליקלעכע פון וועג...

שניצעררייען און געמעלן אויף די ווענט און אויף די שוועלן,
אין אַ פענסטער אין אַ העלן הייבט זיך אויף די זשאַלויז;
אַ געזיכט דערשיינט אַ רונדער, און דאָס בלוט, באַרוישט פון ווונדער,
ווי פון אַלטן וויין בורגונדער, טוט אַ זונג; „ס'איז זי! ס'איז זי!...“

און אין סאָד, צו דער וועראַנדע, וווּ מיט טוי שמעקט און לאַוואַנדע
גייט-אַראַפּעט מעליזאַנדע, די פאַרליבטע קעניגין;
ס'קלינגען דרייסטער די מאַטיוון, און די זון באַהאַלט בכיוון
איר געזיכט אין די אַליוון, וואָס דעם שלאָס באַוואַכן גריין...

אך, זאג ...

אך, זאג: פארוואס אין יענע שעהן
ווען ס'טוט די ליידנשאפט א רוף.
ווען כ'דריק צו זיך דיין שלאנקן גוף
און קוש דיך זארגלאז, פרוי פון פרויען —
ווען מיין פארליבטער בליק מיין בלויער
זיין שטראל זיין זוניקסטן באווייזט —
פארוואס שטייט פלוצלינג אויף דער גייסט
פון יונגן, אומבאשטימטן טרויער? ...

ווערט נאך דיין נאכגיביקער צאפל
אין מיינע פייערן פארברענט —
ווי ס'גייט שוין עמעץ, אומבאקענט,
און שטייגט דורך א געהיימן שטאפל
פון נאך-נישט אפגעקילטן הארצן;
רייסט אפעט לייב פון לייב מיט גרויל,
און צווישן הייסע מויל און מויל
לויפט דורך א באנד פון קרעפ פון שווארצן ...

ס'קען זיין, דאס שטייגן אויף פארדרוסן
אויף דעם, וואס קורץ איז אונדזער גליק,
וואס ס'קומט קיין רגע נישט צוריק
מיט טרייע שמייכלענדיקע גרוסן;

אין אפשר גאר מיין נאָנטער קבר
דערמאָנט מיר דאָמאָלס וועגן זיך,
דערמאָנט, אז אַלץ וועט שווינדן גיך,
און קאַלט וועט זיין מיין יעדער אָבר... ••

בענדער פון קרעפ

לי בע און טויט

I.

דאָס מיט אַ בלומען-קרענצל קומען,
ווען ס'ווערט די טיר פון טאָג פאַרמאַכט;
דו וויסט דאָך ווי כ'האַב ליב די בלומען,
דו וויסט דאָך ווי כ'האַב ליב די נאַכט...

איך וועל פון קבר לאַנגזאַם שטייגן,
און דו וועסט מיך דערזען צוריק —
עס וועט מיין מויל פאַרחתמעט שווייגן,
נאָר אַלץ וועט זאָגן דיר מיין בליק.

איך וועל די בלומען דייע נעמען,
און מיט די ליפן קאַלט און בלוז,
וועל איך אַ קוש טון דייע ברעמען,
ווי שטיל וועט גוססן דער טוי.

און צווישן אונדז וועט דאָן דערשיינען
אַ בלאַסע, הייליקע געשטאַלט;
אין אויג — לבנה-טרוימען שיינען,
און לעבן מויל — אַ שמאַרצן-פאַלט.

ס'איז אונדזער ליבע... ביז באַגינען

דאַרט וועלן שטיין מיר זאַלבעדריט,
ביז שאַטנס נאכטיקע צעריגען,
און ערשטער מאָרגן-רויש צעבליט... .

ט

II.

נישט וויין... כ'וועל הייליקער און ריינער
דיך ליבן נאָכן טויט, מיין קינד!
ס'וועט נישט באַפלעקן דאָמאַלס קיינער
ווי איצט מיין תפילה-ליד מיט זינד...

נישט וויין... כאַטש זיין וועל איך דערווייטערט,
דאָך זינגט פאַר דיר, פאַר דיר מיין זעל!
די ליבע ווערט אין טויט געלייטערט,
און שטראַלט נאָך מער באַם קבר-שוועל...

נישט וויין... צי קען די ליבע שטאַרבן?
צי קען אַן אייביקייט פאַרגיין?
עס איז אַן אייביק שפּיל פון פאַרבן...
נישט וויין, מיין טייערע, נישט וויין...

*

א ח ל ו ם

איך האָב געזען אין שלאָף אַ לאַנגזאַמע לוויה,
וואָס האָט זיך שטיל באַוועגט אין שאַטן פון פאַרנאַכט;
און דיך האָב איך געזען, מיין איינציקע, מיין טרייע —
דו ביסט געגאַנגען שטום אין טרויעריקער פראַכט...

דיין בליק האָט זיך געטוקט אין שוואַרצן טול פון מיטה,
און קיינער האָט געזען אין לאַנגער קייט פון קעפּ,
ווי ס'פאַלט דיין טרער אַראָפּ, אַ צווייטע און אַ דריטע,
און זאַפט זיך איין אין נעץ פון דיין געדיכטן קרעפּ...

ס'האַט וווּ-נישט-וווּ געצאַנקט אַן איינזאַמער לאַמטערן,
און האָט אַ בלאַסן שיין אין אַוונט-לופט געזיפט,
און טרויעריק געקוקט פון הימל האָבן שטערן,
ווי אויגן, וועלכע זענען אין דעם טויט פאַרליבט...

געעפנט האָט זיך חוּ אַ פענסטער אין אַ מויער.
אַ קאַפּ האָט זיך באַווינן איילנדיק און גיך.
„ווער האָט די וועלט פאַרלאָזט?“ האָט ער געפרעגט אין טרויער,
און עמעץ, פול מיט לייד, האָט אַנגערופן מיך...

ג ל י ו ע ר ע ם

קױמט אָן נאָר דער אָונט, באַהויכט מיט אַ תּפּילה,
און קילענקע ווינטעלעך ווייען און בלאָזן —
צעפלאַמען זיך גלי-ווערעם בלויע און שטילע
אין הלום פון שאַטנס, אויף טונקעלע גראָזן...

אין הימל באַם פּסא-הכבוד באַקלאָגן
מלאכים די זעלע פון טאָג פון באַשטראַלטן;
זיי קענען איר איינזאמען שמארץ נישט פאַרטראַגן,
אין שווער איז זיי דאַמאַלס די טרערן פאַרהאַלטן...

עס טריפן פון הימל די טרערן און טריפן,
אַ זיפּץ אַ פאַרחלומטער טוט זיי באַגלייטן,
זיי פאַלן אַראָפּ אין אַ טרויער אַ טיפן
און ווערן פאַרגליווערט אויף גראָזיקע בייטן...

און זעסטו אין אָונט: ווי קליינענקע שטערן,
די בלויעכע גלי-ווערעם פינקלען און שיינען —
זיי וויסן, דאָס זענען מלאכימשע טרערן,
די טרערן פון טרויער, פון הייליקע פיינען...

א ש ט י י ן

נַס שטייט אין דעם פעלד א פארוואקסענער שטיין —
א שטומע מצבה אויף עמעצענס טויט;
און יתומדיק שטייט ער, פארלאָזן, אליין,
ווי ס'וואָלט אים דער טויטער זיין עלנט פארטרויט... .

ווער איז ער, דער טויטער? א בלוימיקעס קינד?
א בעטלער אָן אלטינקער, מאָגער און געל?
צי איז ער געשטאַרבן אין נעפל פון זינד,
צי אפשר אין שייך פון א געטלעכער זעל? ...

צי קומט אמאָל עמעץ אַהינצו צוגיין,
און פלעכט אַרום שטיין זיך אַזוי ווי א שלאַנג?
צי שטייגט דאָן אין פעלדער א שטילער געוויין,
וואָס צאַפלט און רעדט פון א פיינלעך פארלאַנג? ...

אן אויפשריפט-פאַקרוינט דעם פארוואקסענעם שטיין,
נאָר ס'האַבן זי רעגנס פאַרמעקט אין צעשווענקט,
און יתומדיק שטייט ער, פארלאָזן, אליין,
ווי ס'וואָלט אים דער טויטער זיין עלנט געשענקט... .

אַ ש א ר ב ן

איך שטויס זיך אָן אין לאַנקע אויף אַ שאַרבן.
ווער ווייסט, פון וואָסער צייט ער איז און וועמעס?
נאָר ס'איז אַלץ איינס! ער איז דער טיפסטער אמת!
דער ציר פון אלע האַפנונגן און פאַרבן...

איך זע: עס לאַכט צו מיר דער טויט דער פרעכער
פון אַפגרונט-מויל פון אַפענעם און שוואַרצן,
און נעמט אַדורך די טיפקייט פון מיינ האַרצן
מיט פּוסטע און געהיימע אויגן-לעכער...

אַ, מענטשן-מאַרך! דו, וועלכער האָסט פאַרזיגלט
אַ וועלט אין זיך, אַ וועלט אין זיך פאַרשלאָסן!
אַ, אויגן! איר, וואָס האָט פון זון גענאָסן,
און זון אין מענטש באַ זיך אין תהום געשפיגלט!

ווי זענט איר איצט? איר פוילט, אין שטויב צעמאַלן,
אין האָט זיך לאַנג אין ערדנואַפט פאַרביטן!
כ'וועל אייער אַפשיין זען נאָר אין די בליטן,
וואָס וועלן אויפגיין אויף די פּרילינגס-טאַלן.

איך שאַר אַוועק פון זיך דעם געלן שאַרבן,
דעם שרעקלעכן גערום פון אַלטע צייטן;

ער קייקלט זיך און לאכט צו מיר פון ווייטן,
און טרוקן קלאפן-אויס די ביינער: „שטארבן...“

קוילן

איך קוק אויף דעם שטויב אויף דעם קאלטן און שווארצן...

איר, טויטע, אויף אייביק פארלאָשענע קוילן!
א, וויפיל פארטרויט וואָלט איר מעשיות מיין האַרצן,
ווען איר וואָלט געקענט נאָר דערציילן...

נישט לאַנג נאָך געלעבט האָבן בייםעלעך גרינע,
מיט שטאַלצקייט די קעפ צו דעם הימל געהויבן,
געאַטעמט אין זיי האָט אַ שטראַליקע שכינה;
זיי האָבן געמיינט, אַז מען קען זיי נישט רויבן...

באַטאָג פלעגט די זון זיי מיט גאַלד-שיין באַשפּריצן,
די נאַכט פלעגט זיי אַנטון לבנהקע קרוינען,
און ס'האָבן געוויגט זיך אויף זייערע שפיצן
די זאָרגלאָזע פייגל, וואָס פלעגן דאָרט וווינען...

צום גראָז האָט זיך צאָרט לעבן זייערע שטאַמען
געטויליעט פון שאַטנס אַ נעץ אַ געדיכטער;
ס'קען זיין, אַז פאַרנאַכט, ווען דער טאָג שטאַרבט
פלעגט קומען דאָרט רוען אַ בענקדער דיכטער...

און אפשר באַ זיי פלעגט אַ פאַרל אַ שטילעס
אַ ווינקל פאַר ליבע-חלומות געפינען,

און זיי פלעגן הערן די הארציקסטע תפילות,
און זעען, ווי טרערן פון גליק פלעגן רינען...

איך קוק אויף דעם שטויב אויף דעם קאלטן און שווארצן —
איך קוק אויף די טויטע, פארלאָשענע קיילן...
ס'האַט עפעס אַ ריס געטון טיף אין מיין האַרצן...
זיי שווייגן... זיי וועלן מיר גאַרנישט דערציילן...

ט ע ר צ י נ ע ,

אַין סאַד אין האַרבסטִיקן פון דיינע אויגן
שלאַגט אָפּ אַ שייַן פון טעמפלען אומבאַקענטע,
און ציטערט דורך דעם דינעם ברעמענבוִיגן ;

די אויגן דיינע, אין דער ווייט געווענדטע,
אַ הייליקייט אַ מיידלשע באַהאַלטן,
אַ הייליקייט פון טרוימען יונג-פאַרברענטע.

עס לויכטן זיך פון דאָרטן די געשטאַלטן
פון האַפנונגסלאָז-געשטאַרבענע באַגערן,
ווי פעדעמער פון שייַן דורך שמאַלע שפאַלטן ;

זיי קענען זיך אויף דרערד צוריק נישט קערן,
נישט קלאַפן, ווי אַמאַל, אין בלאַנקע טירן,
אין פּלֹוכן און באַגיסן זיך מיט טרערן.

נאָר פּריִלינגס-צייט, ווען פּלֹוצלינג זיי דערשפּירן
דעם גליקלעך-זאַנפטן אַטעם פון די גראַזן,
וואָס איילן די באַנייטע ערד באַצירן —

דערוואַכן זיי, און ווילן, דאַכט, פאַרלאָזן
די אייביקע, די הייליקע געפענגשאַפט,

און לעכצן נאך די ווינטן, וועלכע בלאָזן,

און בעטן זיי באַפרייען פון דער ענגשאַפט,
זיי ווילן דאָן דער גרינער ערד געהערן, —
נאָר איינזאַם בלייבט די שטימ פון זייער בענקשאַפט.

דאָן וויינען זיי מיט אַנמעכטיקע טרערן,
וואָס גידערן ווי פערל, העל-צעברענטע.
דאָס זענען ווערטער פון געהיימע שטערן,

אַ שטיל געבעט פון טעמפלען אומבאַקענטע.

•

לִי־לֵעֵן

לִי־לֵעֵן, ווייסע לי־לֵעֵן שטארבן אויפן טייך.
ס'טוט אויף זיי דער ווינט צום לעצטן מאָר אַ שלייך,
ס'טוט פֿאַר זיי דער שטראַל צום לעצטן מאָר אַ לויכט,
און צום לעצטן מאָר דער אָונט-טוי באַהויכט.

שטילע כוואַליעס איילן גריסן זייער וויי,
שמעטערלינגן קומען ווייגען איבער זיי,
און די בלומען-זעלן קלויבן זיך אַרום,
און זיי קניען אַלע ציטעריק און פרום.

פֿאַרבן אויפן מערב האַלטן איין דאָס שפּיל,
ערגעץ טוט אַ זיפֿך אַ שאַטן אין דער שטיל,
און דאָס גראַז דאָס בלייכע זיפצט מיט אים צוגלייך.
לי־לֵעֵן, ווייסע לי־לֵעֵן שטארבן אויפן טייך.

ס א נ ע ט

עס זענען שוין די ווייטע הימל-קאנטן
געוועזן מימ אַראַנזשן-בלוט פאַרטיפט;
מיין אַונט-האַרץ האָט שטיל זיך דאַרט געבליבן
צעווייגט פון שמאַרץ פון זיסן און באַקאַנטן.

און ס'האַבן, אין אַ קעניג-שטאַלץ פאַרטיפט,
געיאָגט זיך אומגעלומפערטע גיגאַנטן,
געטריבן שנעל אַ פּערד אַ רויט-געשפאַנטן
מיט פּיילן, אַנגעזעטיקטע מיט גיפט...

אַדורכגעטראָגן האָבן זיך די ריזן
מיט פּיילן און מיט בלאַנקנדיקע שפּיזן,
ווי אויפן שפּיץ געברענגט האָט ווילדע דורשט;

אַליין, אויף דרערד, אין שטויב פון אַלטע וועגן,
איז טויט מיין האַרץ — מיין שטילעס האַרץ — געלעבן,
פון פּיילן און פון פּערדן-פּום צעמורשט...

איר טויט

נעלעגן שטיף איז זי אין בעט,
און ס'האט אין יעדן פנים-פאלט
אַ נישט-דערוועבטער טרוים געשטראַלעט,
אַ נישט-דערוונגענער געבעט... .

די פלויע נאכט האָט ווייך באַשטרוימט
מיט בלאַסן שימער איר געזיכט,
און האָט מיט שייַן-געוועב געדיכט
די האַר אין זיַבער-קרענץ באַזוימט... .

און ווייסע פלומען האָבן שטום
גערוט צופוסנס, צארט און העל,
דער ריינער ציטער פון איר זעל
האָט ווי געווייט פון יעדער פלום... .

באַם פענסטער אין אַ ווייסן קלייד
האָט ווער געקוקט, דעם קאַפּ גענייגט,
די הענט אין פיין צונויפגעלייגט,
און האָט געטרויערט שטילערהייט... .

ס'קען זיין, די פּרילינגס-נאכט אליין
איז עס געשטאַנען, קיל באַטויט,

און האָט באַוואַכט דעם יונגן טויט,
אין איינגעהאַלטענעם געוויין. ..

ט ר ו י ע ר

ו'איז היינט באַ מיר אַ טרוים געשטאַרבן,
ווי ס'שטאַרבן בלומען אויף אַ בייט;
כ'האַב געכטן אָונט אים דערוואַרבן,
און היינט — זיין לעצטן הויך באַגלייט!

איך קען דיך היינט נישט זען אין העלן,
ס'פאַרשוועכט מיין וויי דיין ראָז געוואַנט...
צי זעסטו נישט, ווי טרערן קוועלן,
און פאַלן זודיק אויף מיין האַנט? ...

טו אָן אַ קלייד אַ טונקל-שווערן,
ווי טונקל-שווער ס'איז מיין פאַרלוסט,
און זים-אַרום מיט שוואַרצע שטערן,
מיט שוואַרצע פאַטשערקעס דיין ברוסט... ..

זאַלסט פאַרויכטיקער היינט זיך דריקן
צום האַרצן, ליבסטע... נישט פאַרגעס:
פאַרשטעלט פאַר חוצפהדיקע בליקן,
דאַרט רוט דער מלכותדיקער מת... ..

דער טויט פון בלומען

אין שמאלענקע, אין גלעזערנע באקאלן,
ווי ווייסע פרוכים, שטארבן כריזאנטעמען.
און הער איך ווי די צארטע בלעטער פאלן,
דאן דאכט, ווי כוואלט דעם שאַרף פון טויט פארנעמען.

א יונגער טרויער פילט זיך אין דער רופטן,
אין שאַטנס לעשט זיך ערגעץ א נחמה;
און ס'ציטערט נאָך א קנול פון לעצטע דופטן,
אזוי ווי א פארוואַגלטע נשמה.

א שטראַל א הייסער קלאַפט זיך אין די שויבן:
א ליכט פאַר בלומען שטארבנדע צוקאָפנס;
און ס'דאכט: זיי בעטן אים, ער זאָל דערלויבן
וואָס לענגער טרינקען זיינע גאלדנטראַפנס...

דער טאָג דער בלוייער קאָרגט נישט זיינע שטראַלן,
דאָך שווער איז אים דעם בלומען-וויי פארנעמען.
בא שמאלענקע, בא גלעזערנע באקאלן
פארוואַכט דער טויט די ווייסע כריזאנטעמען.

אין אלטן הויז

איך גיי ארום אין אלטן הויז.
די נאכט שטייט הינטער די גארדינען.
איך גיי ארום און איך אנטבלויז
דעם ווייטן עבר אין מיין זינען.

אן אפשיין פון פארליבטן דור
אין יעדן ווינקל זע איך שוועבן,
און ווי א חלום אויף דער וואַר
זעט אויס אין הויז דאָס גאַנצע לעבן.

ס'פארגליווערט אלץ אַ שטרענגע רוג,
און נאָר דער קיילעכדיקער זייגער,
געהילט אין שפינוועבס וווּ-גישט-ווּ,
דערציילט וואָס אויף זיין אלטן שטייגער.

אן אַפגעוועלקטער שפיגל גרויט,
עס דאַכט — ער האַלט וווּ טיף פאַרויגלט
געשטאַלטן, וועלכע זענען טויט,
וואָס האַבן זיך אַמאָל געשפּיגלט.

עס קוקן דורך דעם גלאַז פון שאַנק
אין-זיך-פאַרטיפטע, דיקע ספרים;

דאָ רוט אין שטויב אַ ווייט געדאַנק,
דאָ רוען שטילע טרוימען-קברים.

און אויגן, אויגן רינגלען אום,
עס דאַכט — זיי מאַנען וואָס און בעסן;
דאָס נייגן איבער מיר זיך שטום
געהיימע, טונקעלע פאַרטרעטן.

אַט קוקט אויף מיר אַ גרויס געשטאַלט:
כ'גיי צו און איך דערקען מיין זיידן;
מיר קוקן אָן זיך ביידע קאַלט,
און ס'דאַכט — איין סוד פאַררייניקט ביידן...

און ס'גייט אין קאַפּ אַ פינקל ווילד:
ס'וועט אויסשלאָגן די שעה פון שיידן,
און שטום וועט הענגען דאָ מיין בילד,
ווי ס'הענגט אַצינד דאָס בילד פון זיידן!...

*

לבנה דיקע שטיינער

(טערצינען)

איך ליב פון לאנג שוין די לבנה-שטיינער,
די שטיינער, וועלכע לייכטן נאָר באַנאַכט.
אַ שימער אַ קריסטאַלענער און ריינער

אין זייער קאלטער טיפעניש דערוואַכט,
און ס'בייטן זיך פאַרשידענע קאַלירן,
וואָס ברענגען גרוסן פון אַ ווייטער פראַכט.

און כ'פיל מיך דאַן אַזוי, ווי ס'וואַלט באַרירן
די אויגן מיר אַ בלאַסע צויבער-האַנט,
און וואַלט מיך אין לבנה-לענדער פירן.

איך שטיי פאַרטרוימט און קוק ווי יעדער ראַנד
פון האַרטן שטיין געבוירט אַ פלאַם אַ קאַלטן,
וואָס שיינט און טוישט די פאַרבן נאַכאַנאַנד.

ער ווייכט פון טאַג, פון שרייענדיק-צעשטראַלטן,
און נאָר דער נאַכט פאַרטרויט ער אין דער שטיל
זיין שיינקייטס-קוואַל, וואָס ליגט אין אים באַהאַלטן.

אַזוי איז אויך מיין זעל, וואָס גאַרט און וויל

אויף טונקעלע, געהיימע שטעגן טרעטן:
דאן שטראלעט זי אויף אין שענסטן פארבן-שפיל

און זינגט אנטציקט די הייליקסטע געבעטן.

•

קרעפ

פארטרויערטע פרויען-געזיכטער און צארטע,
מיט קרעפ, ווי מיט טונקעלע שאַטנס, פארהילטע!
איר לויכט מיט אַ ווייטיק פון טרוימען גענארטע,
וואָס שפיגלט זיך אָפּעט אין טרערן פאַרקילטע.

עס מאַלן זיך דיין אויף דעם פנים דעם בלייכן
פון אונטער די אויגן צוויי בלוילעכע זוימען:
אַ פיינגלעכער צייכן, אַ רירנדער צייכן
פון איינזאמע שעהן, פון האַרבסטיקע טרוימען...

עס קוקן די אויגן אין היילפלאַזן אומעט,
ווי וואַלד-שטראַמען טריבע, מיט גרינקייט פאַרצויגן,
און ס'רינגלען זיי דינענקע ברעמען אַרומעט,
ווי ווערבעס, וואָס שטייען באַם וואַסער געבויגן...

איך ליב אייך! איר טראַגט אין דער טיפקייט באַהאַלטן
אַ שיינקייט פון שטיצע און הייליקע ליידן...
איך ליב אייך, פאַרטרויערטע פרויען-געשטאַלטן,
ווי ס'ליבט אייער קערפער אין שוואַרצן זיך קליידן!...

*

אין דער מדבר פון מיין טרויער,
ווי עס וואקסן שמארץ-געוויקסן,
ווי מיין שאַטן איז מיין פאזש —

עפנט-אויף די פראַכט איר טויער
פון בערילן און אַניקסן,
און ס'צעשטראַלט זיך אַ מיראזש...

אַ הייטע, אַ פאַרביקע פאַטא-מאַרגאַנאַס,
כ'זע לייביקע גריוועס און דינע ל'אַנעס!...

ס'איז דאָס שענסטע פון די לענדער,
ווי עס שטייט דאָס הייליק וויגל
פון דער מענטשהייט און מיין שטאַם;

רייך מיט טשאַלמעס און געווענטער,
רייך מיט טאַלן און מיט היגל,
און מיט דופטיקן באַלזאַם...

אַ הייטע, אַ פאַרביקע פאַטא-מאַרגאַנאַס,
כ'זע מילגרוימען רייפע און רייפע גיטאַנעס!...

ס'איז דאָס פּאָטערלאַנד פון טיגער
פון ציפּריסן און שאַקאַלן,
פון מדבריות און פון שיין;

פון די מלכותדיקע קריגער,
און פון פרויען און פון שטראַלן,
פון געזאָנגען און פון היין...

אַ הייטע, אַ פאַרביקע פאַטא-מאַרגאַנאַס,
אַ פרייד-ציטער פיל איד, בשעת איך דערמאן עס!...

*

פאטא מארגאנא

מ ז ר ח

נאנט איז מיר דאָס לאַנד וווּ פאַלמען גרינען,
וווּ עס שטייט די גאַלדנע וויג פון זון;
זיינע בלוטן אין מיין קערפער רינען,
אין איך בין זיין אויסדערוויילטער זון.

ס'טראַגט מיך אָפט מיין טרוים אַוועק פונדאָנען,
מדבר-זאַמדן שפּרייט ער אויס פאַר מיר,
און ער פירט פאַריבער קאַראַוואַנען,
פיל מיט ווילדן, שטראַלנדיקן ציר.

אַט לויפט-אַן אין שטויב-געדרייטע זאַלן
פון דער ווייט אַ גלויבענדער זאַמום,
טרייסלט אויף דעם הייסן זאַמד אויף מיילן,
און ער טאַנצט מיט אים אין מדבר אום.

האַסטיק פליט ער, און ס'באַגלייט מיין אויג אים,
ביז ער ווערט פאַרפאַלן ערגעץ-וווּ...
און אַט ווינקען שוין צו מיר אַתרוגים,
אין אַ שאַטן לייגט מיר פאַר זיין רוי.

כ'זע באַם בוים אַ טעפּיך אַ גענייטן,
דורכגעשטרייבט מיט דינע פאַסן גאַלד,

מיט פאַרשידנפאַרבנדיקע קווייטן
איז דער טעפּיך יענער אויסגעמאַלט.

און אויף זיינע זיידנס זע איך ליגן
הייס-געקרוינט, אן אַלטן, גרויען מאַן,
מיט אַ רירנד-ציטערדיקן ניגון
לייענט ער דעם הייליקן קאַראַן.

ט'שווינדט דאָס בילד. איך זע שוין מינאַרעטן,
עמען שטייט דאָרט אינדערהייך און רופט,
רופט צו די פאַרנאָכטיקע געבעטן
אין דער ראָזער, מידער אַוונט-לופט.

הייסע טויבן קומען און פאַרשווינדן
הי די תּפּילות פון אַ שטילן פיין,
און די לעצטע זונען-שטראַלן צינדן
זייער וויסקייט מיט אַ ראָזן שיין.

ט'שלייכן דורך זיך מיידלשע געשטאַלטן,
דאָס געזיכט פאַרוועבט מיט אַ געוואַנט;
ט'דאַכט, זיי טראַגן אונטער אים באַהאַלטן
אַ געהיימען טרוים פון זייער לאַנד.

ט'איז מיר טייער זייער לאַנד דאָס העלע,
אין זיין טרוים זיין שטאַלצער איז מיר נאַנט;
און עס דאַכט זיך אָפּט מיר, אַז מיין זעלע
האַט אַמאָל אין יענעם לאַנד געטראַגט.

א כ ל ה-ל י ד

זאלן שאַלן
די צימבאלן,
הער זאל פאלן קלאנג נאך קלאנג,
זאלן שפיגען
טאמבורינען
זייער הארציקן געזאנג!

גריסט זשע אלע
מיך, די פלה,
ס'ווערט נתגלה היינט מיין סוד!
לידער, בלומען
זאלן קומען
האנט-אין-האנט צום קאראהאד!

ווייטער, ברייטער,
און צעשפרייטער,
אלץ דערפרייטער פירט דעם קרייז!
איך — אין מיטן
מיט די בליטן,
מיט די קראנצן ראז און ווייס..

ס'האבן הי

פול מיט מירטן
מיין פארצירטן בעט באזייט;
קימען מעג ער
צום געלעגער —
ס'איז שוין אלץ באַ מיר געגרייט...

צעדער-צווייגן
האַרכן, שווייגן,
בשמים שטייגן פון דער קרוג —
אַלע וואַרטן
דעם געגאַרטן...
שאַ... ס'מוז גיין דער קעמלען-צויג!...

כ'הער אַ קלינגען...
צי דאָס זינגען
מיינע רינגען אויף דער האַנט?
שטיל! נישט עטמען!
אַך, אַט זעט מען
שטויב און פאַרביקן געוואַנט.

ס'קומט מיין חתן
זון-באַפלאַסן...
זי אַנטשלאָסן לויכט זיין בליק!
הע, איר מיידן,
לאַזט אונדז ביידן,
לאַזט אונדז אויפנעמען דאָס בליק

נעמט, צימבאַלן,

העכער שאַלן,
העל זאָל שטראַלן אייער שטים,
ווען מיט בליקן,
פול אנטציקן,
וועל איך צופאַלן צו אים... *

זאלאמעס טאנץ

פאר דעם מלך דעם אנטציקטן,
פאר די געסט און וועכטער-רייע,
אויף א טעפיד א געשטיקטן
טאנצט פארשיכורט זאלאמעס.

טאנצט אין ליידנשאפטס-געוויטער,
ווי א יונגע, שלאנקע געטין,
און ווי סטרוגעס פון א ציטער
קלינגען רינגען און בראסלעטן.

ס'ווייען פלאטערדיקע בענדער
ווי גירלאנדעם העלע רויזן,
זיבן לופטיקע געווענדער
איילן אפט איר לייב אנטבלויזן.

אין א מאטאוועס אינגאנצן,
מיט א גאלדן-ברוינעם שאטן,
ווינקט-אדורך איר לייב אין טאנצן,
פון א בענדער-געץ פארשאטן.

פאנגע לאקן-שלאנגען שפילן,
אין זיי נידערן און פאלן

זיז די פיס; עס דאכט — זיי ווילן
שטיל א קוש טון די סאנדאלן.

ל'אכן העל די וויסע ציינער,
שווארצע אויגן-ברונעמס בלענדן,
און געפאסט אין טירע שטיינער,
כאפט ארום א פאס די לענדן.

ס'איז א ווילדע פראכט פארהאנען
אין די בייגעוודיקע גלידער,
אין דעם שטורעם פון טימפאנען,
אין דעם קלאנג פון הארפן-לידער.

און פון צווישן מארמאר-בילדער,
פון די טרעפ און גאלערייע
הילכט אן אויסגעשריי א ווילדער:
„זאלאמעו! זאלאמעו!“...

•

אַ ט ר ו י ם

מִיר טרוימט: איך בין אַ יונגער זיגער
אין אומבאַקאַנטע מזרח-לענדער.
איך רױ מִך אָפּ אויף פעל פֿון טיגער,
געקליידט אין פֿאַרביקע געווענדער.

עס רױט מיט מיר מיין פֿייל און בױגן,
מיין ליבסטער חבר און געטרייער,
די פֿרייד פֿון זיג צעברענט די אויגן
מיט אַ געהיימען ווילדן פֿייער.

אַ פֿאַלמע שטייט ווי אַ פֿרינצעסין,
און וויל מיין רױ מיט שאַטנס שיצן.
אַ לױב-ליד זינגען די ציפֿרעסן
מיט דינע שטראַלנדיקע שפיצן.

צופֿוסנס שמייכלען די אַלאַע,
ווי גוטע קינדער אין אַ וויגל;
און לאַנגזאַם שטייגן רינגען פֿלױע
פֿון דיין-געשניצטן בשמים-קריגל.

איך טױ אַ ווונק צו מיינע וועכטער —
און פֿון די בערגער-היילן קומען

די יונגסטע, שענסטע מורח-טעכטער,
באקרוינט מיט ערשט-געפליקטע בלומען.

זיי טאנצן, לופטיק ווי גאזעלן,
און זינגען, וויגנדיק די לענדן;
און ס'פלאטערט אין די יונגע טרעלן
דאס ווייטע עכאָ פון לעגענדן.

עס שוועבט אַ לאַנגע קערפער-סטענגע,
אַ לאַנגע שנור פון שוואַרצע אויגן;
און בליקן פאלן שאַרפע, שטרענגע,
ווי פלינקע פייִלן פון מיין בויגן.

עס קומען אָן די טונקל־שטונדן,
אין מערב לעשן זיך די פלאַמען — —
און אלע ווערן באַלד פאַרשווינדן,
נאָר איינע בלייבט מיט מיר צוזאַמען.

די ברעמען ציטערן פון תענוג,
די לייפן ברענען, און איך לייען
אין אירע אויגן: „מערער פייניק!
„ווי זענען זיס די לייבע ווייען“..

די פאַלמען רוישן שטיל און זינגען,
און בענטשן מיך, דעם יונגן זיגער,
און ס'טאַנצן-אום לבנה-רינגען
אויף די געפֿלעקטע פעל פון טיגער.

*

לעילעס לידער

(גאזעלעס)

I.

ראָזע שאַטנס זענען אויסגעשפּרייט פון לאַנג,
און אַנטשטומט דער מועדזין האָט שוין פון לאַנג;
כ'זיץ אַליין באַם הייליק בוך,
אַבער קאַלט איז דער קאַראַן פאַר מיר פון לאַנג;
מיט דעם טייערסטן גערוך
שמעקט מיין קערפּער שמעקט מיין מיידלשער פון לאַנג;
און מיין זיידן פאַרביק טוך
אויף די שולטער מיינע ציטערט שוין פון לאַנג;
כ'זוך און ווייס נישט וואָס איך זוך —
ס'רייצט אַן אויפּרעגונג אַ זיסע מיך פון לאַנג;

כ'וואַרט, סעלים, אויף דיין באַזוך!

•

II.

בא די מאנדלען וועל איך וואנדלען שטיל אָן דיר,
אין די בשמימדיקע נאכט-שעהען אָן דיר;
בא אַ בוים אַ יונג-צעבליטן
וועל איך זינגען, ווי ס'איז שווער צו זיין אָן דיר;
ס'וועלן פאָלן דינע בליטן
און פאַרוועלן דאָרטן יתומדיק אָן דיר;
ס'וועלן שטערן זיך צעשיטן,
אַבער קאַלט וועט זייער שימער זיין אָן דיר;
אַ לבנה וועט אין מיטן
בלייבן שטום אין שטאַרער אייגזאַמקייט אָן דיר.

אין מיין צער מיין שטילן היטן.

•

די גיטאנע

בארלעשט די נאכט אין אומגעדולד אין פרעכער
דעם אָוונטס בלויען, ציטריקן געבעט,
דאן שליידן איך מיך אדורך, ווי אַ פארברעכער,
צום רופנדיקן ווייטן קאבארעט.

איך ועץ מיך באַ אַ טישל אין אַ ווינקל,
אין כ'ווארט דאָרט, — פון עלעקטרישיין באַשטראַלט —
ביז ס'טוט אויף דער עסטראַדע העל אַ מינקל
דער טענצערינס עלאַסטישע געשטאַלט.

אָך, גאָט — איר לייב! כ'גלי-אויף, ווען איך דערוע דאָס
אין בראַנזענעם, אין טונקל-גאַלדנעם בלאַנק!
ווי אַ באַגולדטער שטייפער שווערט טאַלעדאָס —
איז עס געפערלעך, בייגעוודיק און שלאַנק! ...

די שפעטע נאכט-שעה אין מיין כוס שאַמפאַניער
צינדט רייכער אָן דעם רייץ פון ברוסט אין פוס,
וואָס אַטעמען מיט דרייסטן שטאַלץ פון שפאַניער,
מיט פיבערדיקן ווייטיק פון גענוס. ...

פון יעדן טראַט, דעם זוינקן אין קלאַרן,
פון יעדן בייג, דערפילט מיט ליבע-קראַמף, —

בליצט-אָפּ די ווילדע פּראַכט פּון מאַטאַדאָרן,
נשעת אין צירקוס היילכט דער אַקסן-קאַמף...

איר יעדער אָרעם-פּאָך, אַ קער אַ יעדער
טראַגט-אַן אין לופט אַ פּאַליענדיקן ווינט
פּון באַרסעלאָנאַס פּאַמעראַנצן-סעדער,
ווי אין דעם טונקל רייפן פּרוכט אין זינד...

אַ, שווער איז פּון איר שיינקייט זיך צו רעסן,
ווען, צווישן מינגער, צאַפּלען-אויף באַ איר
די תּאוהדיקע, דראַפּנע קאַסטאַניעטן,
צעשיטנדיק אַ פייער-שטויב אין מיר...

אין ווינקל זיפּצט פּון מידקייט שוין די פּיאַנע,
און סקלאַגט זיך שוואַך די פּידל און די פּלייט —
גישט מיד איז נאָר די בייגיקע גיטאַנע,
און דרייט איר טאַנץ, פּון ליידנשאַפט באַגלייט...

*

די טענצעריין

זיך הישן רויך, באם קלאנג פון גלעזער
טאנצסטו, שפרייטנדיק די הענט;
ס'זינגט דיין גוף דיין גראציעזער
וועגן זוניקן אריענט.

האָסט פון לאַנג פאַרלאָזט מצרים,
דיין באַשטראַלען היימאַטס-ברעג,
נאָר דו פילסט אין טאַנץ אויפסניי אים,
און דו זעסט פאַרשוועפטע טעג:

אַוונט. ס'שטייגט דער ערשטער שטערן.
אין אן ענגן, שמאַלן הויף
א פאַרוואַרפענע טאווערן.
לאַנגזאַם קלויבט מען זיך צונויף.

עס צעוויינט זיך וווּ אַ גינגר,
די קראַטאַלן העלפן מיט;
ס'צאָפּלען אויפעט דיינע פינגער,
און — דער מזרח-טאַנץ צעבליט.

אין דער נאַכט פון דיין שוואַרצאַפּל
פינקלט-אויף אַ ווילדע פרייד,

און אַ ליידנשאַפטלעך צאָפּל
דיינע נאָזלעכער צעשפּרייט.

מיט אַ ציטער מיט אַ גרינגן
ריטמיש טאַנצנדיק מיט דיר,
נעמען זינגען דיינע רינגען
און פון פאַטשערקעס די שניר.

צווישן בערדיקע עגיפטער
ווינקט פון פאַרביקן געמיש
דיין געליבטער, אַ פאַרליבטער
אין דיין גוף און אין האַשיש.

פילסט, ווי ס'ברענען זיינע בליקן
אויף דיין לייב באַ יעדן קער,
און ס'איז שווער דיר צו דערשטיקן
דיין באַהאַלטענעם באַגער.

שנעלער נעמען זיך באַוועגן
דיינע אוימרויקע בריסט,
ווי זיי וואַלטן אים אַנטקעגן
מיט אַ ליבע-וויי באַגריסט.

נאָר — געענדיקט איז דאָס טאַנצן,
ס'רייסט זיך אַפעט די מוזיק,
און ס'צערענט דער טרוים אינגאַנצן,
טרערן שענקנדיק דיין בליק.

•

ה ע ר אַ א ו ן ל ע א נ ד ר

אַין יעדן אָונט ווען, אַ מידעם,
פלעגט אויסגיין שטום דאָס האַרץ פון וועלט —
פלעגט ער פאַרלאָזן דאָן אַפּידאַס,
זיין שטילן, היימישן געצעלט.

עס פלעגט אים וויגן אויף איר רוקן
די בלויע וועל פון העלעספאָנט,
און מיט אַן אומרו פלעגט ער קוקן
אין ווייטן, ווייטן האַרינאָנט.

ער פלעגט דערשווימען צו די ברעגן,
צום טעמפל-שלאָס, וואָס איינזאַם שטייט,
און זי פלעגט לויפן אים אַנטקעגן
מיט אַרעמס, אויסגעשטרעקטע ברייט.

ער פלעגט גראַנאַטן-פּרוכט איר ברענגען,
און אייך, וואָס העלפט צום ליבע-וויי,
און פלעגט איר שלאָנקן האַלדזו באַהענגען
מיט שטיינער העלע אַלערליי.

פלעגט ברענגען איר אַ שנור אַ רונדן
פון גאַלדן-ברוינגלעכן בורשטין,

פון האלצעדאגען אין קאָרונדן,
און פון שמאַראַגאדן, גראָן-גריין.

און בלוטיק-רויט, ווי אַ קאַרבונקול,
פלעגט זינדיק ברענען העראַס מויל;
און ס'פלעגן לייבער צוויי אין טונקל
פאַרפלעכטן דאָרט איין הייסן קנול.

זיי פלעגן פלאַטערן, צעגליטע,
מיט האַלב-פאַרשיקטער מורמלעריי, —
און איבער זיי פלעגט אַפראַדיטע
באַשיצן דאָס געלעגער טריי.

און פלעגט מיט נייגער דער באַגינען
פאַרקוקן שטיף אין אַמבראַזור,
און מיט אַ בלויען רויך באַשפינען
אַרום די דרעמלענדע נאַטור —

פלעגט שוין לעאַנדער שווימען ווידער
מיט בליקן בענקנדע באַגלייט,
באַגלייט מיט ציטערדיקע לידער,
ווי מיט אַ דינער, ווייטער פלייט.

פון לאַטאַס-וויין און ליבע שיפור
פלעגט זינגען העל דאָס האַרץ אין וועג,
און זונדיק זיין פלעגט דער צוריקקער
צום ערשט-דערוואַכטן היימאַטס-ברעג.

•

דאס ליד פון שקלאף

איך בין דער מלכהס טרייער דינער,
איך שיץ איר רוזקייט און היט,
און ווי איר זיידן-שלייף דער דינער,
גיי איך איר נאָכעט טריט באַ טריט.

מיין היימאט-לאַנד איז ווייט פונדאָנען,
און קיינעם אַרט נישט אין די נעכט,
וואָס ערגעץ צווישן די פלאַטאָנען
פאַרלירט אַ זיפּץ דער שוואַרצער קנעכט.

כ'בין קאָרט צום שלאָס פון ראָזער יאַשמע,
צום טראָן פון גאַלדיקן בורשטין —
איך קוש מיט וויי די קלענסטע טאַשמע,
דעם קלענסטן באַנד פון קעניגין.

ווען מיט די איבעריקע טרעגער
איך טראָג זי לאַנגאַזם אויף איר בעט,
דאָן פילט זי נישט אויף איר געלעגער
ווי צאַרט איך קוק, ווי שטיל איך בעט.

זי רוקט פונאַנדער אָפּט די שפּאַלטן
פון פּיאָלעטן פאַרהאַנג-זייד —

דאך מוז איך שטום מיין ווארט באהאלטן,
און נישט דערציילן ווי איך לייך.

א דינער ריח פון באַלזאַמען
פון בשמים זוניקע שלאָגט-אַפּ
מיט דופט פון פרויען-לייב צוזאַמען
און געפלט שיכורדיק מיין קאַפּ.

די בלוזע אַרעמס אין בראַסלעטן,
אין רינגען גאַלדענע אין נאַז —
נאָר אירע אויגן, דאַכט זיך, שפעטן,
און ס'טוט מיט שטאַלץ פון זיי אַ פלאַז.

עס קומט די נאַכט. איך ווייס פונדאָנען
ס'קלינגט אַפּ אַ ליידנשאַפטלעך קוש.
כ'ליג ערגעץ צווישן די פלאַטאַנען,
און שיק מיין קללה און מיין גרוס.

6

מזרח-אויגן

אין קוק איך ווען אין דיינע שוואַרצע אויגן,
צעוויקלט זיך אַ מזרח-נאַכט פאַר מיר,
אין זומער-דופט, אין נעפל-טוי באַצויגן,
מיט גרויסע שטערן, חי מיט פערל-שניר...

ס'באוועגט זיך ווייט און וויגט זיך אום אַ פלעמל,
אזוי ווי ס'וואַלט געברענט דאָס האַרץ פון נאַכט:
עס פירט, מסתמא, עמעץ דאָרט אַ קעמל,
דורך פייכטן גראַז, פון פאַלמען-צוים באַוואַכט...

עס טוט אַ שאַרף אַ וויינשטאַק וווּ אַ גרינער,
און ס'מישט זיך אויס דער קלאַנג אין שטומען פעלד
מיט ווייטע לידער פון אַ בעדווינער,
וואָס ליגט נאָך וואַך באַם ברעג פון זיין געצעלט...

און שליסט דעם בליק דער שוואַרצער ברעמען-בויגן,
און קומט דער שלאָף דער מיידלשער צו דיר, —
דאָן דאַכט מיר אַלץ: עס וואַכט נאָך אין די אויגן
די מזרח-נאַכט מיט אירע שטערן-שניר...

*

בענגאלישע רויזן

(סאָנעט)

אַפֿט הייזט מיין טרוים אַ טעמפל פֿון בראַמינער
באַם הייליקן און מלכותדיקן גאַנג;
דער אָונט איז שוין צוגעפאלן לאַנג,
און ס'אַטעמט קיל דער ברעג דער טונקל-גרינער.

כ'זע רויזן דאָרט בענגאלישע... ווי באַנג
און תפילהדיק איז זייער דופט דער דינער!
און אַט דערזע איך בודאס טרייע דינער,
זיי גייען מיט אַ לאַנגזאַמען געזאַנג...

באַם בילד פֿון סיוואַ רייכערן זיך בשמים,
און ס'רינגלט אום אַ העלער מענטשן-שטראַם אים —
פֿון דופט און פֿון גאַטספּאַרכטיקייט אַ ראַם;

עס שמייכלט קאַלט דאָס שטרענגע פנים סיוואַס,
און עס פאַרטויבט די ווייטע גרינע סביבות
דער הייליק קלאַנג פֿון הייליקן טאַם-טאַם*.

* אזא אינסטרומענט; אַ סין יאָנג.

קלע אַפּאָטערע

ס'שטייגט אין הימל דער סיריוס דער בלאַסער
ווי אַ טוי-טראָפּן לייכטיק און שטיל,
און ער טובלט זיך לייכט אין דעם וואַסער
פון דעם מלכותדיק-טונקעלן גיל.

ס'טוט אַ שלאַנקער און בלוילעכער לאַטאַס
ווי-נישט-ווי זיך אַ וויג אין דער נאַכט:
אַ פאַרחלומטער ווינטעלע האַט דאָס
אים אַ גרוס פון אַ פאַלמע געבראַכט.

ס'שלאַפט דער פאַלאַץ אין שימער אין בלאַסן
ס'ליגן שאַטנס ווי בענדער פון קרעפּ
אויף די מאַרמאָרנע, ווייסע טעראַסן,
אויף די ריזיקע זיילן און טרעפּ.

דאָרט, אין איינעם פון ווייטע הדרים,
קלעאַפּאַטרע אַן איינזאַמע ליגט;
ס'פאַלט דאָס העמד, און ס'אַנטבלויזט זיך איר אַרעם,
און אַן אומרו די ברוסטן צעווייגט.

ס'שטייגט אַ בשמים-רויך בלוי פון אַ בעכער,
שיפורט איין, זאַפט זיך איין אין איר קלייד,

און אַ לײַד זינגט דער קערפּער דער פרעכער.
און ער פּלאַטערט פּון לײַבע און לײַד.

ס'לײַגט די מלכּה פּון לױסט און עגיפטן,
און, אין בענקשאַפט נאָך אַרְגישע נעכט,
וואַרט זי אָפּ איר געטרייען געלײַבטן,
איר געלײַבטן — אַ יונגענקן קנעכט.

און עס וואַרט דער געלעגער אַ גרייטער,
דער געלעגער פּון פּורפורנעם שטאַף;
מיט אַן אייביקער לײַדנשאַפט ווייט ער,
און אויף אייביק איז פרעמד אים דער שלאָף.

אין די שאַטנס פּון זייד-באַלדאַכנינען,
באַם מעלאַדישן שטאַנגן-געוויג,
וועלן קערפּערס דאָרט צוויי ביז באַגינען
אַן אַן אויפהער זיך שלענגלען פּון גלײַק.

עס וועט קלײַנגען דאָס בלוט אין די שלײַפּן,
און אין האַסטיקן הענטגעפלעכט,
וועלן שמאַלע און גאַלדענע רייפּן
לאַזן שפּורן אין לײַב פּון דעם קנעכט.

באַלד וועט קומען דער לײַבסטער, דער שענסטער,
נאָר דערווייַל איז אין פּאַלאַץ נאָך שטיל — —
ס'קוקט דער סיריוס און שמייכלט אין פענסטער,
און עס זינגט פּונדערווייטן דער ניל...

ב א ם ה א פ ן

ןײ ריון שטייען לעבן ברעג די שיפן,
צום אפשױמען אין ווייטן לאַנד געגרייט:
דער ים איז העל און זוניק-בלוי געשליפן,
און זעגלען זינגען, יום-טובדיק צעשפרייט.

אין ווייסע פאלטן ברומט דער מאָרגן-אַטעם,
און אומגעדולדיק צאַפלט דאָס געוואַנט,
אין רייסט זיך צו די ווייטע ווילדע שבטים,
און איז דעם דראַנג נישט איינהאַלטן אומשטאַנד.

ס'וועט אויפשטייגן פון וואַסער באַלד דער אַנקער
און זעגענען זיך רושיק מיט דעם ברעג;
אַ שוימען-פּאַס אַ זילבערנער און שלאַנקער
וועט מיטגיין אין דעם אומענדלעכן וועג.

און איך וועל בלייבן ווידער דאָ באַם האַפן,
באַגלייטנדיק די שיף צום האַריזאָנט, —
צום לאַנד פון זאַמד, פון אַפגעברענטע שקלאַפן,
צום לאַנד פון זון, וואָס איז פון לאַנג מיר נאַנט.

ווי פּרזער, וועט די שטאַט מיט רעש פאַרשיטן,
מיך אומרינגלעך און דריקן מיט איר לאַסט —

בין ס'העט אויפסניי באווייזן זיך פון ווייטן
יאם זוגען-גלאַנץ דער דינער שפיץ פון טאסט.

רעש פארשייטער

פּרילינג אין פאַרק

ן עבשמימט האָבן היאַצינטן,
געשאַטן שמייכלען צו די פּיס ;
אין פּרילינגס-פאַרק אין פּריש-באַגרינטן
האַט מען געשפּילט אין לאַון-טעניס. . .

דערפּילט מיט דרייטקייט מיט געניטער
האַבן געפאַכט די יונגע הענט,
און ס'האַט מיט הוצפהדיקן ציטער
געשוועבט די פּילקע, הויך געווענדט. . .

אין ס'האַבן ביימער, ס'האַבן בלאַומען
געשיקט אַ פּלויך צו יענער זייט,
וואַהין עס איז דער מענטש געקומען
דעם יום-טוב שטערן זיי פאַרשייט! . . .

די מיטן-נאכט.

(סאָנעט)

אַון ווען פון טורעם פון דעם אַלטן פאלן
צוועלף לאַנגזאַמע און אַנמעכטיקע קלאַנגען,
וואָס ווערן אין דער-ווייטער ווייט צעגעגאַנגען,
און ווערן אין איר שאַטן-שויס פאַרפאַלן —

באַווייזט זי זיך מיט וואַלקנס טור באַהאַנגען,
דער בלויער טור באַרענגט מיט אַפּאַלן;
אין פאַלדן-טונקל ברענען בלאַסע שטראַלן,
לבנהדיקע, ציטערדיקע שלאַנגען.

באַרויקט שטעלט זי אירע שטאַלצע טריט,
און אונטער אירע ברעמען-שאַטנט בלייבט
דער מלכותדיקער סוד פון אירע טרוימען;

און ס'הערט זיך צו די איינגעוויינטע שטאַט
צו יעדן נייעם אַפּקלאַנג פון איר טראַט,
וואָס גוססט אין די ווייטע גאַסן-טרוימען.

•

ווינטער

פֿאַמיר מיידן די געביידן וווּ מיר ליידן אין דער שטיף,
וווּ ס'איז שטויביק און נישט אייביק יעדעס מענטשלעכע געפיל.

ס'קומט דער ווינטער. פֿאַלד צעפינדט ער זיינע אוצרות פול מיט
גלאַנץ.

ס'וועלן שנייען זיך צעווייען און פֿאַרדרייען זיך אין טאַנץ.

ווייסע קראַנצן וועלן טאַנצן, וועלן גלאַנצן אין דעם רוים,
און צעפֿאַלן, ווי אַפֿאַלן, אין אַ שיכורדיקן טרוים.

ווייסע קווייטן, איינס צום צווייטן, וועלן שפּרייטן זיך אויף דרערד,
און די בוימער, יונגע טרוימער, וועלן אַנטון ווייסע בערד.

נאָר דער ווינטער ווייסגעשפינטער וועט נישט בויען דאָ זיין
נעסט,

און נישט דאָ וועט אונדז לִפְבוֹד זיין דער מלכותדיקער פעסט.

אַך, די גאַסן וועלן שפּאַסן פון די פּאַסן ווייסן שניי,
ס'וועלן מענטשן זיי נישט בענטשן, נאָר צערעטן זיי אָן וויי...

פֿאַמיר מיידן די געביידן וווּ מיר ליידן אין דער שטיף,
וווּ ס'איז שטויביק און נישט אייביק יעדעס מענטשלעכע געפיל.

לאָזן וועגן, ווייסע שטעגן אינדז אנסקעגן פליען שנעל,
האָסטיק פליען און צעגליען אין דער קאלטער שיינקייט העל.

ווייסע ווייסן באַ די זייטן זאָלן בייטן זיך אָן סוף,
זאָלן שווינדן און זיך צינדן, ווי פאַרהילט אין ווייסן שטאַף.

און אינייגעם, אויף דעם ריינעם, אַלגעמיינעם ווייסן פעסט,
וועלן זיין מיר, מיין געליבטע, ווי געוויגטשטע, ליבע געסט! ...

*

אין צירקוס

(סאנעט)

עס רופט מיך אָפּט דער צירקוס דער פאַרשייטער,
ווי אויף דעם זאַמדיקן אַרענע-פּלאַץ
דערשיינט אין מיך דער פאַרביקער פּאַיאָן,
און הייזעריק און הילכיק עפעס שרייט ער...

כ'ליב אַקראָבאַטינס, בייגיק ווי אַ קאַץ,
וואָס פּלעכטן זיך מיט שטריק אַלץ העכער, ווייטער;
די פּלינק-צעהיצטע רייטערינס און רייטער,
וואָס שפּילן מיט אַ ברענענדיק שטורקאַץ...

מיט פּאַטשעריי און מיט געשריי צוזאַמען
דאַנקט דער המון פון אויבן און פון אונטן —
ין מיט אַ קונץ-שטיק ענטפערט דער אַרטיסט;

עס שמעקט מיט שווייס פון מענטשן-לייב געזונטן,
און ס'מישן זיך פערפומען פון די דאַמען
מיט ריחות פון דעם פרישן פערדגמיסט...

צ וו יי .

ס'האָט זיך זון מיט שטאַט געזעגנט, ס'האָט געגלייט די מערב-געגנט,

ווען עס האָבן זיך באַגעגנט באַ אַ ראַג אַ פרויען-פאַר : אין אַ ווייסן קלייד איז אייגע, פול מיט בלויע פייכלן קליינע, און די צווייטע — אַ געמיינע, מיט געפאַרבטע מויל און האַר.

ס'גייט די ערשטע ווי אַ געטיין צום געליבטן מיט בוקעטן, פול מיט ליבע און געבעטן, פול מיט אומשוילד פון אַ קינד ; ס'גייט די צווייטע זיך פאַרדינגען, ס'פּינקלען העל די אויער-רינגען, און זיי וויגן זיך און זינגען וועגן שוואַרצע געכט פון זינד.

ס'טוט די ערשטע שטיל אַ ציטער, ווי אַ סטרונע פון אַ ציטער, ווי אַ זאַנג פאַר אַ געוויטער, — און עס קוקט די גאַסן-פרוי פול מיט פרעכהייט און מיט העזה אויף דעם פנימל דאָס ראָזע, וועלכעס לויכט ווי אַ מימאָזע, קוים באַשטויבט מיט פּרילינגס-טוי.

ווייט צעלויפן זיך די וועגן, יעדע ציילט צו אַנדערע ברעגן, בלוין דער צופאַל האָט אַנטקעגן איינס צום צווייטן זיי געבראַכט ; די — וועט ליבע-קושן ציילן, וועגן גליק איר פריינט דערציילן, און די אַנדערע וועט טיילן מיט פאַרשייטע געסט איר נאַכט.

אויף א באַל

אַך, ווי ס'קלינגען דין די ריטמען
פון דעם רוישנדיקן שפּיל!
ס'דוכט זיך אויס מיר: דאָס צעשיט מען
רינגען גאַלדנע אויפן דיל.

און די בייגעוודיקע, שנעלע,
יונגע קערפּערס זינגען מיט;
ס'לאַכט פאַר פרייד די טאַראַנטעלע,
קלויבט די פּאַרלעך און צעשיט.

פּאַרלעך יאָגן זיך און גליטשן,
ציטריק שמועסט זייד מיט זייד,
ס'בלאַנקען, ס'בליצן ווייסע שפיצן —
ס'צוקט אַ פּלאַם פון יעדער זייט.

הילכיק ברומען די טראַמפּייטן,
און די פלייטן העלפּן טריי,
דיקע פויקן זיי באַגלייטן
מיט אַ טויבער הודושעריי.

אַרעמס קייטלען זיך אַלץ פעסטער,
נאָר ס'הערט קיינער נישט אין ליד,

ווי א פידל פון אַרקעסטער
בעט-זיך, קלאַגט-זיך : „כ'בין שוין מיד זי. . .“

דאָס ליד פון קלאָון

אַד, ווי דורשטיק דער צירק איז נאָך נייעס!
ס'דאַכט, אַ לייב וויל זיין רויב דאָרט צערייסן...

און איך קרים און איך קנייטש אין העוויות
מיין געזיכט, וואָס געפאַרבט איז אין ווייסן.

כ'קום אַרויס, מיט די גלעקלעך באַהאַנגען,
מיט די גלעקלעך די אייביק-געטרייע;
אַ, ווי טריי זענען זייערע קלאַנגען —
זיי פאַרשטייען מיין יעדע העוויה...

ס'דאַכט דער צירק, ווען איך לאָך פול מיט ווייען —
וואָס-זשע קען ער דען אַנדערש דאָן מיינען? !
נאָר די גלעקלעך מיינע פאַרשטייען,
און זיי ווינען... איך ווייס, אַז זיי ווינען...

אַבער דאָן, ווען ס'איז פריילעך באַמת,
ווען די פרייד שטייגט פון זעל פון פאַרשוועכטער, —
איז גענוג פאַר די גלעקלעך אַ רמה,
אין זיי לאָכן אַ האַרציק געלעכטער!...

כ'ווייס — אין טאָג פון מיין איינזאַמער גסיסה,
ווען כ'גיב אַפעט מיין שמחה און לייד אים —

וועלן גלייך מיט אן אלטער אקטריסע
מיינע גלעקלעך מיר זינגען הספרים...

9

א שטאַט-פּר'מאָרגן

די ער בלוי-פאַרנעפּלעטער באַגינען
קוקט אין די פענסטער שוין אריין,
און קלאַרער לויכטן די רובינען
פון קאַרטן אויסגעשפּריצטן וויין.

די שויב ווערט דורזיכטיקער, בלויער,
אַט פאַלט פון וו אַ בלאַסער שטראַל,
און אויף דער ערד פלאַמט-אויף גענויער
דער דין-צעברעקלעכער באַקאַל.

צעקנייטשטע, אויסגעלאַכטע רויזן
צעוואַרפן ליגן לעבן שוועל, —
ווי זייער סוד וואַלט ווער אַנטבלויזן
און לאַזן נאַקעט זייער זעל.

זי שלאַפּט און בעט מיט הענט צעשפּרייטע
אין מידער, אַנמעכטיקער פּראַכט,
די לאַקן שוואַרצן זיך, צעווייטע,
ווי בלומען זינדיקע פון נאַכט.

עס חלומט פּרעך איר מויל האַלב-אַפּן,
די ברוסט צעפּאַלבת דאָס ווייסע הענט,

די אַרעמס אירע רויק שלאָפן,
און בלאַנקען קאַלט און בלאַנקען טרעמד.

דער טאַג רוקט בענטער צו זיין פנים
צום שויב. ס'איז לאַנג אַוועק די נאַכט.
ס'זאַכט ערגעץ אויף אַ גלאַק — כ'דערקען אים:
דאַס שלאָגט דער טורעם-זייגער אַכט.

6

פּרילינג אין פּאַרק

עס שטאַרבן לעצטע שנייען-שטיקער,
די לופט איז זוניק-רייף און שטאַרק,
און ווי פון אַלטן וויין איז שיפור
דער ברייטער, אויפגעוואַכטער פּאַרק.

די גרינע קייט פון ביימער-שטאַנגען
איז פול מיט פייגלשער מוזיק,
און ס'צאָפלט שוין אין די געוואַנגען
דער פּרישער רייך פון פּרילינגס-גליק...

די בענק אַנטפּלויזן ווערטער, נעמען,
פון פאַראַיאַרן נאָך געשניצט, —
נאַזוע, קליינעקע פּאַעמען,
וואָס האָבן העל אַמאָל געבלייאט...

עס שלייכן מיידלעך, ווי בת-מלכות,
אין זייער שעמעוודיקער פּראַכט,
און ס'שמייכלען בלויעקע פּיאַקעס
אויף זייער ברוסט, וואָס אַטעמט זאַכט...

זיי גייען דורך מיט אַ געהיימען
אין יונגן ציטער אין דעם בליק.

און ס'קלינגען שטיף די טריט ווי ריימען,
ווי ריימען וועגן פריילינגס-גליק... .

א

בלומען אין שני

(טריאלטען)

עס האָבן קנוילן שני געשאָטן,
און דין געווען איז זייער שטים;
ס'האָט גאָט אין רוים געטון אַ שוויים
און האָט מיט קנוילן שני געשאָטן.
און עמעץ אויף אַ ראַג אין שאַטן
פאַרקויפט האָט בלימעלעך פון קרים.
עס האָבן קנוילן שני געשאָטן,
און דין געווען איז זייער שטים.

און ס'האָבן פעלצן, פוטער-היטלען
צעקויפט די בלומען מיט אַ האַסט;
ס'איז ליב געווען דער מזרח-גאַסט
פאַר פעלצן און פאַר פוטער-היטלען;
און ס'האָבן בלוי אויף ווייסע קיטלען
געשיינט די בעכערלעך פאַרבלאַסט.
עס האָבן פעלצן, פוטער-היטלען
צעקויפט די בלומען מיט אַ האַסט.

ס'איז פול געווען מיט שמאַרץ און ווונדער
אַ יעדער איינציק בלומען-בליק;
דאָס בלומען-האַרץ, גערויבט פון גליק.

איז פול געווען מיט שמארץ און ווונדער;
און יעדעס, בלוטנדיק באזונדער,
האָט שטיף געבענקט אַהיים צוריק...
ס'איז פול געווען מיט שמארץ און ווונדער
אַ יעדער איינציק בלומען-בליק...

און ס'האָט דער שניי מיט ליפן קאלטע
געקושט די בלומעלעך פון קרים...
אַ יענער קוש! עס ווייט פון אים
דער סם פון מתים-ליפן קאלטע!
ס'האָט פאַרן בליק די זון פון יאָלטע
צום לעצטן מאָל געטון אַ שווים!
עס האָט דער שניי מיט ליפן קאלטע
געטויט די בלימעלעך פון קרים.

●

ש ט א ט י ש ע ס

שילדן, שילדן און טראַמווייען, שילדן, שילדן און וויטרינעס — —
אָן! זאַל איינמאַל כאַטש אַ פּאָך טון עפעס דופּטיקעס און גרינעס!

ערגעץ שטראַלן דאָך מדינות, פאַרביק-בלומיקע מלכות,
און איך וואַנדל דאָ פאַרוואַרפן, און איך זוך עס, און איך זוך עס...

ס'האַבן ווילד-געהיימע רוחות מיך פאַרכאַפט אין ענגע קרייזן,
און נצחונדיק באַלאַגערט מיך מיט נעפל און מיט אייזן.

אַ פאַרטומלעכער צו שפּרייזן איבער גאַסן, איבער סקווערן,
און די זעלבע ענגשאַפט זען נאָר, און די זעלבע קלאַנגען הערן.

זען דרעסירטע קאוואַלערן, אַ באַנאַלע פּרויען-פּאַזע,
און צערוישטע קליידער-פּאַלדן מיט דער שמייכלענדיקער העזה

און אין אַוונטן אין ראָזע, זען אַ תּאוּה-אויג אַ גרויסעס,
צו ווי ס'ברענגען פרעך דעם הימל העלע, שרייענדיקע אותיות.

און באַ שוימענדיקע פּוסות, אין עלעקטרי און גערודער,
זען אַ בלויקייט אונטער אויגן, פאַרבן ביליקע און פודער.

מיט דיין טרייען צוילינגס-ברודער — מיט דעם שאַטן — שפעטער גייען,
מיד זיך וואַקלענדיק, אַ היים-צו פון די רויכיקע קאפען.

אין א פאל טון מיט די ווייען אויף דעם בעט, אזוי פארלאָרן,
ווי עס פאלט אַ פלאַט פון ביימער, ווען סעפטעמבער קומט צו פאָרן.

אין צו-חלום קומט דיר קאָרן, קומען פייילכן, קומען ליינען,
ערגעץ בלויזען ליבע טייכלעך, און בעריאָזעס עפעס טענהן,

דערפֿעך רוען, טויען שיינען, ס'ציען וועגן זאמדיק-קרומע,
ס'וואַכט אַ צעלם באַ אַ שיד-וועג, שטיינער מאַכיקע און פרומע,

ווערעס אומעטיקע-שטומע, אַלע — האַרציקע, באַקענטע,
אין אַט טוט אַ שמעק פון גערטנער מיט דער ענוודיקער מיענטע.

נאָר די טרוימען ראָז-צעברענטע נעמט אַ פייפן פלוצלינג שטיקן —
לאַנגע, הייזעריקע שטימען פון די שטאַטישע פאָבריקן.

כאָפּט זיך אויף: פאַר דייע בליקן בלייכן-דורך שוין שטראַלן-פאָסן;
שלעפּסט זיך צו פאַרמאַטערט, הילפלאָז צו דעם פענסטער צו דעם
בלאָסן:

וועכטער קערן שוין די גאָסן. ס'קומט דער טאַג מיט זיינע פלללים.
און אין מיסט-וואַגן פון וועכטער ווערט פאַרקערט דיין ליבער הלום.

בענקשאפט אין שטאַט

וויך קען מיר נישט באַפרייען
פון שטאַט, ווו ס'אָגן שנעל
רויט-אויגיקע טראַמווייען,
און פיפן-אויס מיינ זעל.

ווו יעדער טרוים אַ טיפער
געוויגן הערט אויף געלט,
געמאַסטן ווערט מיט ציפער,
מיט חשובגדיקער קעלט.

ווו ס'קיניקט די געניטע
פאַרברעכערישע נאַכט,
ווו איינמאַל אין אַ שמיטה
באַווייזט די זון איר פראַכט.

ווו ס'פעלט די שטיל-באַרוטע
עניווחות אין דעם בליק,
און ווו דער קלאַנג פון פרוטת
איז ליבער פון מוזיק.

ווו רום האַט נאָר אַזוינעס,
וואָס שטייביק איז און אַלט.

ווי ס'רופן אייך נאָר זונות
און שלעפן מיט געוואַלט.

די טומלדיקע ענגשאַפט —
זי מאַכט פון אַלץ אַ תל,
און שלייפט אין מיר די בענקשאַפט
פון ליידגדיקער זעל.

8

פּרילינג אין שטאָט

שטראַלן-אויף די פענסטער-ראַמען, אין מיט פּרילינג-דופט צוזאַמען
קומען ערשטע פייגל-גאַמען, ערשטער מורמל פון דער טויב;
דורך אַ ווייט-געהיימען שטעגל קומט אַ ווינט, אַן עולף-רגל,
אין בלאַזט אָנעט ווי אַ זעגל די גאַרדינען באַ דער שויב...

עס צעשמייכלען זיך די גאַסן מיט אַ פייכטן גלאַנץ אַ נאַסן,
און עס ציען מענטשן-פאַסן, ס'לויכט אַ לאַנגער מענטשן-קראַנץ;
און אויף רוישיקע קאַנאַלן, אויף די ווענט און שטיינער פאַלן
רינגען גאַלדענע פון שטראַלן אין אַ ציטערדיקן טאַנץ...

ס'ווערט דער וועטער קילער-לינדער, אויף די הויפן שפילן קינדער,
און באַם פענסטער האַט דער בלינדער שוין אַ צי געטון זיין ליד;
און אין בלויקייט פון פאַרנאַכטן ווילט זיך לענגער בלייבן טראַכטן
אין דעם שאַטן אין דעם זאַכטן פון דעם אַלטן פאַרק, וואָס בלייט...

*

ש ט א ט י ש ע א ו ו נ ט ן

נײַס טונקלען לאַנגזאַם זיך די גאַסן ;
די נאַכט, זי גינדערט מיד און שווער ;
און אַ געלעכטער אויסגעלאַסן
דערטראַגט אַלץ אַפּטער זיך פון סקווער.

אַרקעסטערס נעמען זיך שוין הערן,
אין הימל שניידט זיך אַ ראַקעט,
און שרעקט די ווייטע, בלויע שטערן,
די שטילע קינדער פון געבעט.

עס האָבן העל די רעסטאַראַנען
שוין אַנגעצונדן זייער ליכט ;
און ס'קוקט פון דאַרטן און פון דאַנען
אין תאוה-קאַרטשן אַ געזיכט.

ווי שטענדיק, — גאַסן-פּרויען קומען,
די קליידער סודן זיך פאַרשייט ;
ס'שלאַגט-אַפּ מיט ביליקע פּערפומען,
און ס'ווינקט פון אויג אַ שוואַרצע ווייט.

ס'איז אַלץ פון פּיידנשאַפט באַטרונקען ;
אפילו דאַרט דער לאַנגער דראַם

האַט אינדערהייך זיך אויך צעווינקען.
מיט גלויב פונקען צו דער שטאַט.

דעם ווייטן טעמפל-קלאַנג פאַרשוועכן
די ווילדע שטימען פון המון;
און ס'רייפט אין טונקל דאָס פאַרברעכן
און ערגעץ וואַרט אויף אים אַ קרוין.

פֿאַרשאַלטן זיי, אַ שטאַט, אַ שוואַרצער מלך!
האַסט מיך פֿאַרפירט אין דיינע פישוף-קרייזן,
דו האַסט מיין האַרץ, וואָס האַט געצאָפֿלט פֿריילעך,
פֿאַרסמט מיט בלוט, מיט נעפֿל און מיט אייזן...

צעשיטן זיך נאָר ווייט די בלאַסע שטערן
אַריבער דיינע אויסגעשטרעקטע דעכער —
דאָן צינדסטו אָן דייך בלוטיקן לאַמטערן,
אין רופֿסט צום וויין, וואָס וואַרט שוין גרייט אין בעכער...

צעשיקסט אין אַלע גאַסן דיינע טעכטער
די קערפֿערס די פֿאַרמאַטערטע פֿאַרדינגען;
געפֿאַרבטע ליפֿן שיסן מיט געלעכטער,
אין אַן די אויגן פֿרעכע פֿלאַמען זינגען...

איך ווייס — ווהיין איך זאָל מיך נאָר נישט ווענדן —
ז'ועל אומעטום געזיכטער שטרענגע טרעפֿן,

טראמוואיען, שילדן, שויבן, וועלכע בלענדן,
און מויערן מיט שווערע בארעליעפן...

מיט הויכע קוימענס לעכערסטו דעם הימל,
פארשטריקסט זיין בלויקייט מיט א נעץ פון דראַטן;
אין פרעמד אין דיר דאָס פרייע פעלדער-בלימל —
האַסט מיט אַספּאַלט דאָס גרינע פעלד צעטראַטן...

פאַרשאַלטן זיי, אַ שוואַרצער מלך מיינער!
האַסט מיך געשמידט אין דיינע פישוף-קרייזן!
איך לויף פון דיר צו צעלטן פון ציגיינער,
ווי ס'וועט איר פראַכט די מאַמע-ערד פיר ווייזן.

מאמע = ערד

מ י י ן ב א ב ע ש י

I.

איך קום צו דיר, טייערע באַבעשי, ווידער,
איך קום צו דיר ווידער פון רושיקע שטעט;
אַ זע — אַ פאַרמאַטערטער פאַל איך אַנידער
צו דיר אויפן שויס מיט מיין שטילן געבעט.

איך קום פון דעם לאַנד, ווו דער מלך איז איין,
ווו ברוגודיק קלינגען די מענטשלעכע טריט,
ווו ס'ווערן די קינדער געבוירן שוין גרייזן,
און שטאַרבן נאָך איידער זיי האָבן געפליט...

און דאָ... אַך, מיין טייערע, טייערע באַבע!
ווי ליב איז דאָ אַלץ, און ווי נאַנט און ווי גוט...
וועסט עפענען באַלד דייע ספרים די גראַבע.
און וועסט מיר אַ מעשה דערציילן באַרוט.

און שטיל וועט דעם ניגון פון מעשה באַגלייטן
דער שאַטן פון עבר, וואָס וועט מיר צוריק
פאַקרוינען מיין האַרץ מיט די שטראַליקע קווייטן
פון קינדישער תמימות, פון קינדישן גליק.

איך קום צו דיר, טייערע באַבעשי, ווידער,
איך קום צו דיר ווידער פון זינדיקע שטעט,
אַזע — אַ פאַרמאַטערטער קני איך אַנידער
פאַר דיר מיט מיין האַרציקן, שטיִלן געבעט! ...

⊙

II.

פארנאכט, ווען ס'צעגיסט זיך דער ראַזיקער שימער,
אין ס'קומען פון ערגעץ-ווי שאַטנס צו שוועפן,
פארלאַזט דאָן מיין באַבע איר איינזאַמען צימער,
און גייט אין דעם גאַרטן, וואָס מורמלט דערנעבן.

זי זעצט זיך אַוועק אויף אַ באַנק אויף אַ ברייטער.
וואָס טוילעט זיך שטיל צו אַ בוים צו אַן אַלטן,
געשלאַנגלעטע, מאַטאָווע שאַטנס פאַרשפרייט ער,
וואָס שלייכן זיך דורכעט ווי געפּל-געשטאַלטן.

זי עפנט דעם סידור דעם גראַפן, ווי ס'ליגן
די געלבלעכע טרערן-סמנים באַהאַלטן;
רחמנותדיק ציטערט איר ווייבערשער ניגון,
וואָס גיסט זיך פּונאַנדער אין גאַרטן אין אַלטן.

און צערטלעך ווי זיידנס, און לייכט ווי אַ דרימל,
דערהייבט זיך אַ רויך פון פאַרנאַכטיקע טויען;
מיט אים שטייגט דער באַבעשיס ניגון צום הימל,
און איילט זיך זיין בענקשאַפט פאַר גאַט צו פאַרטרויען.

עס לעשן זיך לאַנגזאַם אין מערב די פלאַמען,
עס ווערן אַנטשוויגן די פייגלשע לידער;

די באַבע שלאָפט-איין מיט דעם גאַרטן צוזאַמען,
און שטייל אויף די קני בלייבט דער אָפענער סידור.

III.

אין גארטן, אין שאַטן פון גרינע ערבות,
פלעג איך באַ די פיס פון מיין באַבעשי לייגן,
און זי, אַ פאַרטיפטע אין אירע מחשבות,
פלעגט מעשיות דערציילן מיר שטיל מיט אַ ניגון.

פלעגט מעשיות דערציילן פון „מנורת המאור“,
פון אַלטן פאַרהלומטן ספר פון דיקן,
איר בליק האָט געברענגט מיט אַ האַרציקן טרויער,
וואָס פלעגט זיך פאַרטוישן אין העלן אַנטציקן. ..

אין פלאַטערן פלעגן דערנעבן ווי טויבן
די שאַטנס פון הייליקע, גרויסע צדיקים. ..
אַ, זוניקער חלום! אַ, קינדישער גלויבן!
ס'וועט קיינער, שוין קיינער נישט ברענגן ציריק אים! ...

אין פונקט ווי אַ טייערע פאַרמעט-מגילה
צעוויקלען זיך איצטער די בילדער די אַלטע,
אין ס'ציטערט אין ברוסט אַ פאַרגעסענע תפלה,
וואָס אַטעמט מיט בשמים פון בלומען צעשטראַלטע. ..

IV.

בין פעלדער-ווייטקייט קומט די מלכה שבת.
אָט צינדט זיך שוין אַ שטערן אוגעריכט.
עס זינגען שירה ערגעץ נאָנט די זשאַבעס.
די באַבע האָט שוין אָפגעבענטשט די ליכט.

זי זיצט אַצינד פאַרחלומט אויף דעם גאַנעק
פון אונדזער אַלטן, שאַטנדיקן הויז.
דער אָונט שמעקט מיט בעז און מיט רומיאַנעק.
ס'איז שטיל אַרום. מען הערט: דער טאָג גייט אויס.

דאָס אויסטערלישע שבת-קלייד באַפליטערט
מיט פאַטשערקעס מיט שוואַרצע, דראַבנע-פלאַך;
אַ שנור פון אַלטע פערל ציטערט, ציטערט,
אין לעצטן שטראַל, וואָס שטייט נאָך אויף זיין וואַך.

די מאַטע אויגן קוקן טריב-פאַרלאַשן,
די צירונג אַבער שיינט נאָך יונג צו זיין;
ווי ס'וואַלט אַריבער צו די אַלטע בראַשן
דער באַבעס לאַנג-פאַרוועלקטער אויגן-שיין.

און ס'קוקט די באַבע מיט איר בליק איר שטומען
צום זאַמדיקן, צום רינגלענדיקן וועג...
צי איז מיט אים דער אָונט אָנגעקומען?
צי איז מיט אים דער לעבנס-סוד אוועק?

עס שימערן, ווי ליכטער גרייט צום בענטשן,
די שטערן. ס'איז דער הימל בלוי און קיל
און ס'דאכט — באם גאנעקס היצערנע פארענטשן
דעם שבתס שאַטן דאָונט אין דער שטיף.

אנהייב מערץ

ד'דערוועבט זיין לאנגן טרוים דער ווינטער.
פון דעכער שמויכלט שוין דער מערץ.
דער שניי דער ברוינער — שטיל צערינט ער,
און ס'קוקט דאָס פעלד — אַ יונג-פאַרטערטס.

פון פאַראַיאָרן נאָך א זכר —
אַ גראָז באַווייזט זיך גרין-פאַרגעלט,
אַן אָפּגעוועלִקטער אַין אַ בלייכער,
און גלאַצט פאַרווונדערט אָן די וועלט.

עס בענטשן לאַנקעס דעם צוריקקער
פון זון, וואָס ברייטער אַלץ צעשטראַלט;
פון ווייס-צעפליקטע וואַלקן-שטיקער
שלאַגט דורך אַ שטראַל, נאָך ווייט און קאלט.

ער טוט אַ פינקל צוויימאַל, דריימאַל,
און ס'צינדט זיך פריש די גרינע מיין,
דאָס גרינע, נאָדלדיקע שטריימל
פון ערשט-דערוואַכטן סאַסנע-שפיץ.

דאָרט, אויף דעם טייך דעם רושיק-בלוינען
האַט מיט געזאַנג געפלאַצט דאָס אייג,

און פון דעם פארקן שרייען קראַען
אין אַ געדיכטן, שוואַרצן קרייז.

נאָך טרעפט זיך שניי אין פעלד אין שוואַרצן,
דער שניי דער לעצטער אַבער לייגט.
פון צווייגלעך נאַקעטע, וואָס שטאַרצן,
אַ פייכטער פּרילינגס-ריח שטייגט.

*

פּרילינג אין וואַלד

אין דער לופט, דער דופט-באווייטער,
קלינגען דינע, גאלדנע סטרונעס —
פון דעם הימל-רום אלץ ברייטער
העל צעשמייכלט זיך די זון עס.

ס'נעמט שוין ערגעץ פריילעך ציען
זיין געזאנג דער פּרילינגס-זון;
אויף די ביימער-שטאמען גליען
טראַפנס סמאַלע, ווי טאַפּאַזן.

ווי אַ שלאָס אין אַ באַלאַדע
שטייט דער וואַלד אין טרוים אין שטיין;
ס'איז געשען אַ נס אוודאי
אין זיין טונקל אין זיין קילן.

און אין סך אין פּריש-באַגרינטן
פון די שמעקעדיקע סאַסנעס
זינגען ציטערדיקע ווינטן
וועגן שטראַלנדיקן שלאָס-נס. . .

אין א פרילינגס-טאָג

סאַראַ פּרילינגס-טאָג איז היינט! אַ סאַראַ פּרילדע
עס שלאָגט פון ווינטן-טאָג און פון מיין גוף מיין יונגן!
מיר זענען וואַנזיניק און שיפור, דאַכט זיך, ביידע,
און אונדזער ביידנס זעל האָט הייליך זיך צעוונגען...
פאַרליבטע, טאַנצן מיר אין דער באַגרינטער סביבה,
און קושן פאַרזיכטיק די פייַלכן די נאַווע...

אין פעלד און וואַלד אַ טאָג אַ גאַנצן נאָר איך וואַנדער;
אַ ליבע-צוזאָג ווייט פון ווייטע דרום-לענדער;
און אַ מכשף וויקלט איבער מיר פונאַנדער
אַ קנול פון בלויע און פון טייערע געווענדער...
עס שטראַלט אַלץ זויבערער דער הימל דער צעשפּרייטער,
און אין דעם לאַנקע-טייכל רופט זיך אַפּ אַ צווייטער...

מיט אַ באַזיילבערטן און דורכזיכטיקן רוקן
אַט האַבן ווייט זיך דראַפּנע וואַלקנדילעך באַוויזן,
ווי ווייסע, אויסטערליש-געקרייזלטע פאַרוקן
פון די פאַרצייטיקע פראַנצויזישע מאַרקיון...
ווי ליב זיי לויכטן זיך, די וואַלקנדילעך די קליינע
די ווייס-גערינגלטע, די פּוּכיקע און ריינע...

און אימעטימ — ווהין דו זאָלסט דיין בליק נישט וואַרפן —
שטייגט אויף אַ ליד... צי גיט אַ ווינט צוליב אַ בלאָז עס?
אַך, גיין! ווי ווייטע און ווי ציטעריקע האַרפן,
דאָס זינגען שעמעוודיק די יונגענקע בעריאַזעס...
איך ווייס: זיי וואַרטן היינט אויף עמעצן... זיי וואַרטן
אויף זייער פּרילינגדיקן, הייליקן געגאַרטן...
•

אין גראָז

די לופט איז דין, די לופט איז מאַיק,
עס שמעקן קווייטן!
עס ברענט אַ פארביקע מאָזאיק
אויף מיינע בייטן! ...

עס שלאָגט פון גראָז אַ פרייד אַ הייסע,
מיך רופט זיין ניגון;
כ'פאל צו צו אים, מהיכא תיתא,
און לאָז מיך וויגן! ...

מיין העמד צעשפיליע איך, צעקנעפל —
גו, גליק, נישט צעגער!
אריין אין האַרץ! אַ זוניק בעפל
היט מיין געלעגער! ...

איך פיל — אַ גאַלדן לאַסט נעמט רייטן
אין מיינע גלידער! ...
עס קומען ווינטן און צעשטרייפן
די האַר מיט לידער! ..

בלאזט, בלאזט אין אייערע טראַמפייטן,
איר, בשמים-ווינטן,

אין וויגט מיך שטארקער אויף די בייטן
אין סאָד באַגרינטן! ...

אין וואלד

ס'שטראלט פון נאנטן און פון ווייטן,
שלאנק דער שטאם און גרין די נאָרד!
וואַרף אַ בליק אין אלע זייטן:
יעדער בוים — אַ כוהן גדול...

צווישן סאַסנעס לייכטן ראַמען,
בלויע הימל-ראַמען שמאַלע;
און עס נידערט פון די שטאַמען
זוניק-שמעקעדיק די סמאַלע...

דינע גאַלדנפייַלן דרינגען
און צעפאַלן זיך אין קווייטן,
און צעברעקלען זיך אין רינגען
אויף דעם מאַך דעם גרין-פאַרשפרייטן...

כ'הער אַ זינגען, כ'הער אַ פיקן:
ס'בויען פייגל נייע געסטער,
אין ס'צעשטראַלן מיינע בליקן
פון דעם יונגן וואַלד-אַרקעסטער...

ווייסע פלעקן

די לבנה האָט פאַרלאָרן בלאַסע שטראַלן דורך די שטאַרן,
און מיין צימער איז געוואָרן אין אַ צויבער-טרוים פאַרטיפט;
אַט אַ פינקלען זיי און בלייבן אויף דעם טעפּיך אויף דעם ווייכן;
ווי אַ כישופדיקער צייכן, אַ געהיימע הימל-שריפט...

אַט אַ ווערן זיי צעצויגן, אַט אַ לייכטן זיי ווי אויגן,
און זיי בויגן זיך און בויגן איבער מיר באַם ראַנד פון בעט,
און זיי ציטערן און שוועבן, דאָ — פונווייטג, דאָ דערנעבן,
און מיר דאַכט זיך, אַז זיי וועבן אַ לבנהדיק געבעט...

וועבט זיך, וועבט זיך, ווייסע פלעקן, ביז דער טאָג וועט אייך דער-
שרעקן

ביז דער טאָג וועט קומען וועקן מיט זיין טומל, מיט זיין פּיין;
אַבער איידער כוועל דערוואַכן — וועל איך אייך אין האַרץ פאַר-
מאַכן,
און ווען שטראַלן וועלן לאַכן, וועט דאָרט שמייכלען אייער שיינ...

א זון מיט א רעגן

א זון מיט א רעגן! א זון מיט א רעגן!
עס לאַכן מיר גאַלדענע טראָפּנס אַנטקעגן,
זיי לויכטן אין לופטן און פאַלן אויף מיר
ווי גאַלדענע פּונקען אויף זיידענע שניר... .

א זון מיט א רעגן! א זון מיט א רעגן!
עס צאַנקען די גראָזן באַם ראַנד פּון די וועגן,
עס שמייכלען די בלומען, צעקושטע פּון חייגט,
אזוי ווי עס שמייכלט דורך טרערן אַ קינד... .

א זון מיט א רעגן! א זון מיט א רעגן!
עס וויגט זיך דער בלויִלעכער טייך אין די ברעגן,
עס פאַלן די טראָפּנס אין וואַסער, און גרינג
צעלויפן זיי ווייט אין אַ גאַלדענעם רינג... .

א זון מיט א רעגן! א זון מיט א רעגן!
און ווייט, ערגעץ ווייט וואַרפט זיך איבער אַנטקעגן
אין הימל אין בלויִען אַ פאַרביקע בריק,
אזוי ווי אַ וועג צו דעם אייביקן גליק... .

*

אָוונט-קײנדער

◻ לעשט זיך אויס דאָס גאַלד פון זאנגען
אויף די ווייטע, ווייטע בייטן,
שאַטנס טונקעלע, ווי שלאַנגען,
הייבן אָן זיך שטיל צו שפרייטן...

מיט אַראָפּגעלאָזטע אויגן
אין דער שיין פון אָוונט-פאַרבן
שטייט אַ שניטערין געבויגן,
בינדט צונויף די לעצטע גאַרבן...

ס'איז דער מערב-זוים פאַרלאַשן,
ס'האַט זיך אַלץ אין רו פאַרקליבן,
קיינער איז אין פעלד נישטאָ שוין —
זי נאָר איינע איז פאַרבליבן...

און מיר דאַכט: דער טאַג האָט ביידן
אונדז פאַרגעסן מיט-זיך נעמען...
און איך טראַכט, דערפילט מיט ליידן:
„ס'מוז געוויס איר זעלע קלעמען“...

און זי ווערט מיר נאָנט און טייער —
ס'וילט זיך צולויפן און נעמען

קושן צארט זאָס אָוונט-פּייער,
וועלכעס צאַנקט אויף אירע ברעמען...

רייס איך אויסעט קליינע בלומען,
קרענקלעך-צארטע, ווי מיין בענקען;
מיט אַ ציטער מיט אַ שטימען
גיי איך שטיל דעם קראַנץ איר שענקען...

און איך לייג אויף אירע לאַקן
בלומען דופטיקע און בלויע —
זי פאַרשעמט זיך, קוקט צעשראַקן,
פול מיט קינדישער הכנעה...

מ'הערט אַרום קיין שטים פון מענטשן,
נאָר אַ ווינטל רוישט אַ לינדער,
און ער מורמלט: „כ'קום אייך בענטשן,
שטילע, מידע אָוונט-קינדער"...

אָרױנט-געשפּענסט

דאָרטן הייט, וווּ אַ צעגליטער, ברענט דער מערב-ברעג דעם
גאַנצער,

שטייט אַ ריטער קאַלט, אָן ציטער, אַ געשמידטער אין זיין פּאַנצער.

שטייט אַ ריטער שיין און גרויזאַם, אַ פאַרשאַלטענער פון וועמען
פּלאַם-באַפּלאַסן, און פאַרשאַסן די צעברוגוט-שווערע ברעמען.

צפּעס טראַכט ער. וואָס-זשע טראַכט ער, ער — דער טיף אין-זיך-
פאַרמאַכטער?

וועמען היט ער, יענער ריטער, וועמען טרויעריק באַוואַכט ער?

רויט-באַדעקטע טפּיז און העלם, שטאַל און גאַלד אין בלוט געפּלעקטע,
און אַהינטער גאַלד און אייזן שווייגן סודות נישט-אַנטפּלעקטע.

אפשר דאַרט, אין ווייטער שלאַכט, וווּ ס'האַט זי נאַכט מיט טאַג
געשטריטן.

איז אַ העלד אין פעלד געבליבן. וואָס דער טויט האָט אים געמיטן?

שטייט ער איצטער, בלוט-באַשפּריצטער, אין דעם וויסטן פעלד דעם
פרייען

מיט זיין לעכערדיקן פּאַנצער, מיט צעבוויגענע פּלי-זין?

זי אַ חלום זעט די ערד איצט, זעט דורך לייכטן שלאָף-קריסטאַל אים,
און דער ריטער איז אַן אָפּשיין פון איר וואַנזיגיקן הלום?

און פּלייכט וויל גאָט נישט הערן דאָס געבאָט פון מענטשנס ליידן,
און ער שטעלט אַ פּייער-מלאך, ווי באַם טויער פון גן-עדן?
ריטער, ריטער, רוף זיך אָפּעט! דיין געדאַנקען—וואָס באַדייט ער?
ט'שווייגט דער ריטער אַ געשמידטער אַ פאַרגליווערטער און ווייטער.

אויף עטיודן

(טערצינע)

פֿלעגט יעדן אָונט צו דעם וואַלד-זוים קומען
אין לויטער-ווייסן דורזיכטיק געקליידט,
מיט ציטערדיקע קליינע ליליע-בלומען.

די יונגע סאַסנעס פֿלעגן זיין שוין גרייט,
און פֿלעגן זי מיט שטילן רויש באַגריסן,
און אויסשטרעקן די גרינע אַרעמס ברייט.

עס פֿלעגט זי העל דער סמאַלע-דופט באַפֿליסן,
און ס'פֿלעגט דער מאַך דערוואַכן פֿון זיין טרוים,
אַזוי ווי ר'ואַלט זיך פֿון אַ סוד דערוויסן.

און פֿיל מיט שיין פֿון שטראַלדיקן רוים,
פֿלעגט זי דעם פענול אין איר הענטל נעמען,
און באַם מאַלברעט זיך זעצן לעבן בוים.

עס פֿלעגן דין אַ ציטער טון די ברעמען,
עס פֿלעגט זיך לייכט אַדורכשלייכן די האַנט —
אַזוי ווי זי וואַלט שרעקן זיך, צי שעמען:

און אויף דעם ווייסן פאָן פון דעם געוואַנט
פלעגט ביסלעכווייז זיך, ביסלעכווייז צעפלאַמען
דער מערב אויף דער גרינער ביימער-וואַנט.

אַלץ אָפּטער פלעגן אויפלייכטן די ראַמען
פון זונען-אַפשיין — רויטע ווי קאַרמין —
צעווישן טונקל-שלאַנקע סאַסנע-שטאַמען.

ס'פלעגט אויסשפראַצן אַ מאַך, נאַווי און דין,
און נאָרלען פלעגן ברוינלעכע זיך צינדן,
און שאַטנס פלעגן באַלד אַ פאָך טון גרין.

וואָס ווייטער, פלעגט מען פילן מער דעם לינדן
דעם זינגעדיקן רויש פון יעדן שפיץ,
וואָס פלעגט אין ווייטער בלויקייט וווּ פאַרשווינדן.

אַ וועל פון דופטן פלעגט זיך טון אַ גליץ,
און ס'האַט געדאַכט זיך: בולט הערט דאָס אויער
ווי עס צערינט די טאַגעדיקע היץ.

זי ענדיקט. גייט אַוועק. און מיט אַ טרויער,
מיט שטיצע ווייען קוקט דער וואַלד איר נאָך,
און מורמלט וואָס אין האַרציקן באַדויער.

און פלאַכער פלעגט זיך איינבייגן דער מאַך,
און וויינען שטיץ, אין שויס פון ערד פאַרבאַרגן,
און קינדיש-הילפלאַז אַייגשלאַפן דערנאָך.

ס'פלעגט אלץ ארום דערווארטן זי ביז מאַרגן.

אָרױנט-געבעט

ד'איז שטיף אין פעלד. נאָר וווּ-נישט-ווּ צעזינגט זיך אַ בעריאַזע.
עס שטאַרבט דער טאָג אויף גראָן-זייד, און ס'שוועבט זיין
אַטעם גרינג.

עס גליען שטיף אַרום דעם פעלד די ווייטקייטן די ראָזע,
און שליסן זייער פאַרביקן און שטראַלנדיקן רינג.

אין שטויב פון וועג, וואָס לויפט אַוועק צום פלאַם פון האַריזאָנטן,
אַ יונגע פרוי באַם צלם קניט און מורמלט אַ געבעט;
און ס'דאַכט — איר תפילה איילט צוזאַמען מיט דעם וועג דעם גאַנטן
צום הימל-זוים, וווּ ס'רוען וואַלקנס גאַלדן-פיאַלעט.

ס'ווערט טונקעלער און טונקעלער. ווי גוטע, טרייע אויגן
צעשמיכלען זיך די פענסטערלעך פון דאַרף, וואָס דרימלט ווייט;
און ס'דאַכט זיך מיר. זיי גריסן עס די פרוי, וואָס ליגט געבויגן,
און בענטשן עס איר פרויען-וויי אין מידער אָונט-צייט.

דער הימל-בעכער ווערט געדיכט מיט שטערן-שטויב פאַרשאַטן.
דער טאָג איז שוין געשטאַרבן לאַנג, און ס'שטייגט זיין זעלע גרינג.
עס שאַפן-איין די ווייטקייטן, פאַרטויליעטע אין שאַטן,
אין שליסן, דאַכט זיך, ענגער אויף דעם טונקל-בלויען רינג.

א ח ת ו נ ה

§ חתונה, א חתונה

איז היינט בא אנדזער הויז!

די פֿלֿה די געלאָסענע —

דאָס איז די שיינע רויז...

א שמעטערלינג אַ לופטיקער —

דאָס איז דער חתן היינט!

עס שטראַלט דער סאָד דער דופטיקער,

פון זומער-זון באַשנייט;

און באַ דער פּאַר דער גליקלעכער,

וואָס שטייט זיך נאַנט-געפרעסט,

איז פּוֹל אַ ווינקל איטלעכער

מיט אויסגעפּוצטע געסט:

דער פֿלֿהס שוועסטערס שיינענקע,

די רויזן, ווייס און ראָז,

און מאַרגאַריטקעס קליינענקע,

וואָס בלייבן זיך אין גראַז...

און לאַנדישן מיט בעכערלעך

מיט ריינע ווי קריסטאַל,

באשיצט פון גרינע פעכער־לעך,
פון בלעטער אָן אַ צאַל...

אַ קייט, אַ לאַנגע סטענגעלע
פון רויטן ווילדן מאָן.
און אויף זיין דינעם שטענגעלע
אַ ראַזיקער פּיאָן...

מאכלים זענען פאַרטיקע
אין גאַרטן שוין צעשטעלט,
אַ משקה אַ גרויסאַרטיקע
איז אויך דאָ גישט פאַרפעלט:

באַ בינען באַ די זשומיקע
אַ זיסער האַניק שטייט,
און אין די פוסות בלאַזמיקע
אַ דופטן-וויין איז גרייט...

פון בעון-בלעטער גרינענקע
די חופּה איז געשפינט,
אַ לויטערע, אַ דינענקע,
צעוויגט פון לייכטן ווינט...

פון הימל ביז דעם וואַרעם דאָ —
עס שטראַלט דער גאַנצער רוים:
עס זענען אויך פּלי-זמרים דאָ —
די פּייגלעך אויפן בוים'...

העי, לידער מוזיקאלישע
מיט הארץ און מיט געפיל
לכבוד חתן-כלהשי
טוט, פייגעלעך, א שפיל!...

הייבט אויף די שטימע אייערע:
„לאָן לעבן לאַנגע יאָר
די גליקלעכע, די טייערע,
די אויסדערוויילטע פאַר!“...

•

ב א ם נ י ע מ א ן

(אקטאוו)

נױס אָטעמט קיל דער אָונט-עטער
און לײכט זיך אָפּ אין נייעמאַן ראָז;
עס רוישן שטיל די גרינע בלעטער,
און ס'טוט מיט טוי פון זיי אַ בלאָז;
איך שטייג צום הויכן באַרג, איך קלעטער,
דורך ביימער-גרינס און פייכטן גראָז.
אַ לײכטער ווינט גיט אָפט מיר איבער
אַ גרוס פון פרישע לײמען-גריבער.

פין ווייטן ווינקט, ווי אַ פאַרברעכער,
די שטאַט מיט פייערן געהיים;
דאָרט טונקלען קוימענס זיך, און דעכער —
און ס'גלייבט זיך נישט, אַז ס'איז מיין היים:
איך קלעטער העכער אַלץ און העכער,
און ס'קייקלען אָפט זיך שטיקער לײם.
דער באַרג איז ריזיק און משופּע —
נאָר ס'רופּט די בלויע שטערן-חופּה.

כ'זוך-אויס אַן אָרט וווּ ס'איז גערוימער,
אין שאַטנס זעץ איך מיך אַוועק,
אין קוק דורך צווייגן פון די בוימער
אַראָפּ אויף אונטן, צו דעם ברעג;

דער ניצמאן פליסט, דער אלטער טרוימער,
אין ס'ווערט אלץ טונקעלער זיין וועג.
עס גייט א דאמפער פונדערווייטן,
א רויך באגלייט אים בא די זייטן.

ער שניידט דעם שפיגל דעם בארוטן,
אין שווימט פאמעלעך און באזאכט
ווי די פארנאכטיקע מינוטן,
ווי מייך געדאנק, פון רו באוואכט.
די פענסטערלעך פון די קאיוטן —
ווי ליב זיי גריסן דעם פארנאכט!
ווי אויגן קוקן זיי און גאפן,
דערווארטנדיק דעם נאנטן האפן.

ס'פאלט צו דער טונקל. אויף די פליטן,
וואס שווארצן ווייט זיך מיט געהילף,
א פלעמל צינדט זיך אן אין מיטן,
א יתומדיקס, א בלוי-פארהילטס;
די ברעג-שטיבער, פארטונקט אין בליטן,
זיי שלאפן שוין — קיין שאַרף קיין גרילץ;
און נאָר פון שטאַט-זייט אָפט דערשווימען
פארטויבטע, אומרויקע שטימען.

•

נאָכן שטורעם

עס ציטערט העל אין יעדן טראָפּן
א זיבן-פאַרבנדיקער סוד ;
עס ווייט מיט פרישע ווילדע האָפּן,
מיט ערד מיט פייכטער שמעקט דער סאָד.

א קילקייט שטרוימט פון רויזן-בעכער,
פון יעדן קוסט, פון יעדער בייט, —
ווי ס'וואַלט דאָ עמעץ מיט אַ פעכער
די גאַנצע אומגעגנט באַווייט.

און אין דעם טייך, וואָס פלאַפלט לויטער,
און ציט זיך, אויסגעבויגן רונד,
שיינט אָפּ דער ברעג זיך, אַ באַטויטער,
און ריינער לייכט דאָס זאַמד פון גרוינט.

און, ריין-באַזוניקט און באַוואַשן,
דערמאָנט דאָס פענסטער, דאַכט זיך, איצט
זיין אויסגעשריי דעם הילכיק-ראַשן,
ווען ס'האַט דער שטורעם זיך צעפליצט.

עס פאַרן טראָפּנס זוניק-רונדע
מיט לייכטן קלונג פון צווייג און דאָך —

דאָס זיינט פאַר פרייד די שטילקייט-שטונדע,
און בענטש דעם הימל אויף איר שפראַך.

•

אָוֹנֶט-עֵטִיף

I.

עס שמעקט אין פעלד מיט אָוונט-בשמים.
די זון צינדט אָן צום לעצטן מאָרג
די ווייט-געשטרעקטע קלויסטער-צלמים,
וואָס קוקן, גאַלדענע, פון טאָג.

אין מערב שטאַרבן די רובינען,
דער אָוונט בלייבט דער וועלט געטריי,
און מידער פלאַטערן די פינען,
און לאַנגזאַם שטאַרבט די זשומעריי.

דער ליליע-שאַטן ווערט געדיכטער,
אַ טויען-רויכל שטייגט אַ דינס,
און אַט צעשטראַלט, און אומגעריכטער,
דער ערשטער בלויער פונק אין גרינס.

פון ערגעץ היימיש-נאַנטע שטעגן,
נעמישט מיט אַפּקלאַנגען פון טריט,
קומט אָן אַ שטילעס ליד אַנטקעגן —
ראָס גייען פויערטעס פון שניט.

רָאָס לַיִד גֵּיט אויס. די לופט ווערט ריינער.
ז'לויג-צו מיין אויער צו דער ערד :
ט'איז שטיל, נאָך איבער זאָמד און שטיינער
מזו ערגעץ טראָגן זיך אַ פּערד.

פאַרשפּעטיקט איילט געוויס אַ רייטער,
און וועקט פון שלאָף דעם שטויב אין וועג,
און ס'דאַכט, אַז עמעצער אַ ווייטער
יאַגט נאָך דעם טאַג, וואָס איז אוועק.

•

דער קוקוס ענדיקט שוין אין האַלד
די לעצטע זינען-אַטעמס ציילן,
עס וועט דער דונקל גומען באַלד
פון זיינע אומבאַקאַנטע היילן...

פון ערגעץ ווייט, פון מערב-זייט,
דערשווימט אויף כוואַליעס פון די זאַנגען
דער חלום פון דער אַוונט-צייט
מיט זיינע לאַנגזאַמע געזאַנגען...

די ווערבעס שווינגן, גרין-געלאַקט,
ווי שווערע טונקעלע געשטאַלטן;
זיי האַבן עפעס נישט דערזאַגט,
און ערגעץ טיף דעם סוף באַהאַלטן...

די ווייטקייט ווייעט מיט שטיילן רייך,
אין אויף איר פאַן דעם ראַז-באַפּלעקטן,

סרעט בולטער ארויס דער קרייך.
זאָס היט איר סוד דעם נישט אַנטפֿעקטן.

די ערד איז מיד. אַ פרויין-זער
צייט ערגעץ לידער מאַנאַטאַנע;
און הייליק-יאושדיק און שטאַר
צייט-אויף די איינזאַמע לבנה...

3

א נאכט באם ני עמאן

אויף די פריילינגס-נאכט געקומען. איינזאם-שטאָלץ איז זי געשוואָ-
מען

אויף דעם ני עמאן אויף דעם שטומען ווי אַ רויכיקע געשטאַלט;
שטיף געשלייכט דורך זיינע וועגן, דורך לבנהדיקע שטעגן
וועלכע האָבן אונדז אַנטקעגן ווי אַ זילבער-נעץ געשטראַלט.

באַ אַ בוים אַ גרין-צעשפרייטן זיך געטוליעט איינס צום צווייטן
האַבן מיר זיך ווי די קווייטן, וועלכע דרעמלען אויף אַ בייט...
ס'שאַרכט אַ צווייג... אַ צווייטע... דריטע... — ס'האַט געוויס די
זעל פון ליטע
דאַרט געפלאַטערט, אַ צעפליטע, און מיט טרויער אונדז פאַווייט... .

און אַרום האָט אַלץ געשוויגן, באַר אַ ציטערדיקער ניגון
פלעגט זיך אָפט אין לופט צעוויגן און פאַרוויגן אונדזער טרוים;
דאַרט, אין ווייטקייטן אין גרינע האָט געוויינט אַ מאַנדאַלינע,
האַט געוויינט מיט סטרוזנעס דינע אין לבנהדיקן רוים... .

און דער ני עמאן האָט, אַ גוטער, שטיף געשמייכלט, אַ פאַרוטער,
און די נאכט האָט ווי אַ מוטער אונדז פאַגריסט דורך צווייגן-סכך-

האַט אַנדזש שטיל אַרומגענומען, און כ'האַב. דאַכט זיך מיר, פאַר-
נומען:
„טרוימט אייך, טרוימט אייך, ליבע בלומען! טרוימט — איך שטיי
דאָ אויף דער וואַך ו'...“

•

נ ע מ י ר ע

א ליבעס קינד איז געמילע, א קליינעס בלאַנדעס מיידעלע,
דער פינפטער פריילינג גייט איר שוין אנטקעגן פונדערווייט;
זי האָט צוויי בלויע אייגעלעך, און ברעמען לאַנגע, איידעלע,
וואָס צייטערן זיי פּעדעמלעך, זיי פּעדעמלעך פון זייד.

דער קאַפּ אין העלע פּרענדזעלעך, אין גאַלד-געלאַקטע גלעקעלעך,
צעשטראַלטע זיי אַ יוני-טאַג, און לייכטע זיי אַ טרוים,
זיי קרייזלען זיך און קושן קוים די ראַוקייט פון די בעקעלעך,
וואָס לייכטן זיך זיי עפעלעך, געפאַלן ערשט פון בוים.

אַ קורץ, פאַריסן געזעלע פאַרמאַגט דאָס בלאַנדע געמילע,
און דינע, דינע ליפעלעך, זיי ראָזער אָונט-שניי,
איר בייגעוודיקעס קערפּערל איז זיי אַ פּרילינגס-ביימעלע,
וואָס רוישט פון מינדסטן ווינטעלע, און ווייסט גאַך נישט קיין וויי.

דעם טאַג דעם גאַנצן שפּילט זי זיך אויף בייטן פאַרביק-בלומיקע,
דעם טאַג דעם גאַנצן באַרט זי זיך אין בלומען זיי אַ בלום,
עס קוקן זיי פאַרוונדעטע די בלומען די אַרומיקע,
און גלעטן זיי און בעטן זיי און רופן ליבלעך: „קום!“ ..

זי חברט זיך אַ גאַנצן טאַג מיט שמעטערלינגן לופטיקע,
וואָס שטעלן אָפּט זיך אָפּ אויף איר, און מיינען — ס'איז אַ רויז;

זי שפילט מיט זיי, ביז ס'קומען אָן אין אָונט ווינטלעך ד-ופטיקע
און פירן זי מיט פעלד-גערודך אהיים, צו זיך אין הויז.

און דאָרט, אין הייסן בעטעלע, שטיל שלאָפן איין די אויגעלעך
די קליינע בלויע הימעלעך, ווי יונגע מידע שאָף,
א נאכט אַ גאַנצע טרוימען זיי פון בלומען און פון פייגעלעך —
דער פינפטער פריילינג שמיכלט עס צו איר אין קינדער-שלאָף.

אין גארט

עס ציטערן אין טונקל אין דעם האלפן
צופוסנס מיר די שאַטנס אונטערטעניק;
די טרויעריקע אַוונט-גייסטער זאלפן
און וויילן מיר אַצינד פאַר זייער קעניג.

עס צירן זיך אין זילבער מיינע בגדים,
אַ קרוין צעלייגט זיך אויף מיין קאַפּ אין מיטן;
דאָס פינקלט אַ לבנהדיקער פאַדים,
און ציט צו זיך אַ צווייטן און אַ דריטן.

עס לויפן מיר די בלומען — איך דערקען עס
אַן זייער רויש, אַן זייער דינעם ריח;
און ווייט אין פעלדער ברענגט מען מיר קרבנות:
אַ רויך אַ ווייסער שטייגט דאָרט פון מזבח.

איך זיך אַליין, אַ שטאַלצער און אַ טריבער,
אין מלכותדיקן עלנט אַ פאַרליבטער,
און עמעץ בייגט זיך איבער מיר אַריבער.
און מיינע האָר מיט בשמים-טוי באַזיפט ער.

ר א נ ד א

אויף זאנגען לייגט זיך אויס די זומער-נאכט,
דאס דופטיק לייב מיט בלויער טול באהאנגען;
די אויגן אירע זענען האלב-פארמאכט,
א יעדער פאלד פון אירע קליידער וואכט,
דערציילנדיק פון אימרוקע באנגען...

א שלאפטרוגק האבן ווינטן איר געבראכט,
און קילן, ווי מיט פעכערס, איר פארלאנגען;
זי ליגט אזוי אין אַנמעכטיקער פראכט
אויף זאנגען...

זי צערטלט זיך און ציט זיך אויס פארטראכט,
פארנעמענדיק די ווייטע שאַרכן-קלאנגען,
און קוקט מיט אַ באהאלטענעם פארדאכט
צום מזרח, וווּ איר סוד ווערט באַלד צעגאנגען,
וווּ ס'קומט די זון, און לאַזט איר שיין באַזאכט
אויף זאנגען...

•

פ א ו' נ א כ ט

(אקטאון)

§ שאַטנדיקע, אַוונטיקע שעהן —
ס'האַט אייער פליגל ווידער מיך באַשיצט!
מיין האַרץ איז איצטער לייכט, אַזוי ווי טויען,
וואָס האָבן זיך אין אייער פעלד צעשפּריצט;
און אין מיין בליק נעמט אייער שטילקייט בלויען,
די שטילקייט, וואָס באַווייט די פעלדער איצט;
אַ זייט געבענטשט פאַר אייער שטילע רוג,
וואָס עפנט ס'האַרץ און מאַכט דעם מוח צו!

עס לייכטן אויפעט מיסטיש-בלוי די שויבן,
ווי באַם געבעט אין טעמפל אַוונט-צייט;
און תּפּילות קומען לופטיקע ווי טויבן —
פון אומבאַקאַנטן לאַנד, פון ערגעץ ווייט;
אין עמעץ קריצט מיט זילבער אויס דעם אויבן,
און עמעץ פּרעגט: „דו ווייסט, וואָס דאָס באַדייט דו
אַ יאָ! דאָס ווייזט איר פּראַכט די אַוונט-שעה —
די בשמימדיקע, שיינע מלכת שבא...“

דער טאַג-וויי מיט די זאַמדיקע זיגזאַגן
האַט זיך פאַרטוישט אין גריין-באַטויטן שטעג;
פון לַבּנהניקע, קריסטאַלנע סאַרקאַפּאַגן
זכּרונות שטייגן אויף פון ווייטע טעג;

זיי קוקן זיך ארום, ווי ס'וואָלט נישט וואָגן
באַרירן זייער פּוס דעם ערדנברעג...
נאָר ביסלעכווייז די שרעק פּון זיי אַנטרינגט,
און זייער נעץ ווערט זיכערער געשפּינט.

ס'איז די לבנה שטיל, ווי אַ לאַמטערן,
וואָס ברענגט אין נאַכטיק ים באַם שפּיץ פּון מאַסט;
די שטערן מיט אַ שמייכל מיך באַערן —
אַ שטומער גרום אַ צופּעליקן גאַסט.
און צווישן אַלע זע איך קלאָר מיינ שטערן,
מיט וועלכן כ'בין נאָך פּון מיינ וויג פאַרקנסט;
ס'איז האַלב פאַרמאַכט זיין זילבער-גריגע ברעם,
און ס'ציטערט שטיל אויף אים זיין דאָדעם.

אַ שטיצע שעהן! כ'ליב אייך ווי דער פּאָוון,
וואָס שפּרינגט אַצינד אין וואַלד מיט לייכטע טריט...
אַ זעט: איך מורמל תפילות אייך, איך דאָוון —
אַ הייליקייט מיינ בליק און וואָרט פאַרציט;
און אין די לאַנגזאַם-ריטמישע אַקטאָוון
פליסט-איבער מיינ באַרויקטער געמיט.
כ'פיר אויף מיינ קאַפּ, וואָס איז אַן ברוסט געלענט,
דער אָונט-שטילקייטס בענטשנדיקע הענט.

פאם זונענפארגאנג

ןרעט נאָר קומען דער אָוונט, וועל איך גיין צו די שטאַמען,
וועל איך גיין צו די שטאַמען פון די איינזאַמע פּיכטן:
כ'וועל מיך לייגן אַ שטילער מיט די שאַטנס צוזאַמען,
מיט די שאַטנס צוזאַמען אויף דעם מאַך דעם געדיכטן...

און אויף לופטיקע פליגל וועט דאָס ווינטעלע קומען,
וועט דאָס ווינטעלע קומען פון דערווייטן צו שוועבן,
און וועט שטיל מיר דערציילן, וויפיל גראָזן און בלומען
וויפיל גראָזן און בלומען האָט ער קושן געגעבן...

און אַן אָפשיין אַ ראָזער, מיט דעם ווינטל געאַרעמט,
מיט דעם ווינטל געאַרעמט וועט אויף ברעמען מיר טאַלן,
און וועט שטיל מיר פאַרטרויען, ווי געבלעט און געוואַרמט
ווי געבלעט און געוואַרעמט האָט ער לאַנקעס און קוואַלן...

איבער מיר וועלן צאַנקען. ווי פאַרכישופטע מנורות
ווי פאַרכישופטע מנורות דינע שפיצן פון פּיכטן,
און פאַרשלעפען ליבלעך וועט אַ דופטיקער קטורת
וועט אַ דופטיקער קטורת פון דעם טוי דעם געדיכטן...

סוף זומער

(אָקטאָויר)

עס ענדיקן די זומער-געטער

די בעכערס טרינקען ביז צום גרונט:

די זון - זי גייט שוין אויף אלץ שפעטער,

און פריער קלינגט איר, זיי געזונט!

עס מערן זיך אויף דרערד די בלעטער,

און רויט איו יעדע ווי א ווונד.

א דינער פאָרגעפיל פון קעלט

שטייגט-אויף און ציטערט אין דער וועלט.

דער ווינט - ווי איינגעהאלטן שטיפט ער,

ער שעמט זיך איצט פאר זיין קאפריז:

דער הימל - בלויער ווערט, פארטיפטער,

און טראכט פון דעם, ווי שטיל עס איו:

עס דאכט - עס איו געוואָרן נפטר

א הייליקער, א גרויסער ריו.

דאָס פעלד איו פול מיט זאָנפטן וויי,

וואָס שוועבט מיר נאָך, וואוהין איך גיי.

עס איו אין הימל לאַנג פאָרגאַנגען

דער לעצטער ציטערדיקער בליץ:

ס'האָט שוין דערוונגען צווישן זאָנגען

דער סערפ ויין ליד אין גאַלדן היץ,

מאַרבענקסטער ווערן די געזאַנגען
פון גרינלעך-געלן ווערע-שפּיץ ;
און אין די נעכט אַלץ מער און מער
שיט שטערן טרויעריקע ווער.

ה א ר ב ס ט י ק ע ב ל ע ט ע ר

בעריאָזעקלעך שטייען
אין ליכטיקע רייען,
ווי יונגענע פּען
אָן איינזאַמער כאָר ;
און ס'צאָנקען די פּלאַמען
אויף זייערע שטאַמען,
ווי פּורפורנע קאַמען
אויף העל-בלאַנדע האָר..

און בלעטעלעך פלייען,
און לייכטן און גלייען,
און גלייענדיק. ציען
אַ טאַנץ אינדערמיט :
מיין מוס ווערט פאַרזונקען
אין פאַרביקע טונקען,
און שטיל ווערט דערטרונקען
דער קלאַנג פון די טריט

א, האַרבסטיקע בלעטער !
זיי שטראַלן אין עטער
ווי גרוסן פון געטער,
וואָס שטאַרבן שוין אָפּ!

זיי שאַרכן אַנטקשנן
אַזוי ווי אַ רעבן,
און צירן די שטעגן,
אין דעקן מיין קאַפּ.

באַהענגען אינגאַנצן
מיין קאַפּ ווי מיט קראַנצן,
מיט קראַנצן, וואָס גלאַנצן
ווי קרוינען פון גאָלד...
און אומעטיק שטייען
בעריאַזקעס ווי פעען,
אין ליכטיקע רייען,
מיט פורפור באַמאַלט...

Finale

ד ע ר א ר ג א נ א פ ט

(סאנעט)

איך שוים שוין לאנגע יארן אויף מיין רייכן
און פיין-געשניצטן זונדיקן ארגא;
און מעג מיין קאפ אינגאנצן ווערן גראָ —
איך טרעט נישט אָפּ פון וועג פון איינציק גלייכן.

כ'שנייד-דורך די פלאַך פון ימען און פון טייכן,
כ'בין נעכטן דאָרט געווען, און היינט — שוין דאָ;
און שטראַלנדיק און ניי איז יעדע שעה,
כאָטש ס'איז מיר שווער מיין ווייטן ציל דעררייכן.

ס'קען זיין: מיט אויגן גליקלעכע און מידע
וועל איך נאָך ווען דערזעען מיין קאָלכידע,
צו וועלכער ס'צילט מיין גאַנצע יוגנט-קראַפט...

דערווייף — אין וועג, צו זוכן מיין קמיעו
ס'מוז ערגעץ וווּ אַ פּרעכטיקע מעדעע
דערוואַרטן מיך, דעם יוגן ארגאָנאָסט...

ליריק II

ליבע

אין גארטן

(סאנעט)

געשוועבט האָבן ווי קנולין ווייסע וואַטע
די וואַלקנדלעך אין לאַנגע קאַראַוואַנען,
ס'איז די לבנה אין דער מיט געשטאַנען,
אַן אומעטיקע, הייליקע און מאַטע...

מיין ציטערדיקע האַנט האָט דאָן פאַרשטאַנען,
וואָס רוימט איר איין דיין האַנט, די ווייבלעך-גלאַטע;
עס האָט אַן אַלטעס ליד פון סאַראַסאַטע
דערשוועבט צו אונדז דורך שאַטנס פון קאַשטאַנען...

דאָס האָט דיין אַכצעניאַרנדיקער ברודער
גערייט די סטרונעס פון וואַלאַנטשעל;
און אַפגעלאָזן האָבן מיר דעם רודער

פון אונדזער טרוים און פריי געלאָזט אים שווימען,
און ס'איז אַ טרער, פון ליבע-וויי אַ סימן,
אויף מיינע הענט געסאַלן, ווי אַ קרעל...

שטאטישע אַקטאָרן

כ'האָב ליב אַרומגיין אין די אַוונט-גאַסן,
ווען ס'קומט מיין שאַטן, ווי אַ שוואַרצער שקלאַף,
באַגלייטן מיך געטריי אין שייך אין בלאַסן,
און ס'מאַכט זיך צו פון טאַג דער לעצטער דף;
ווען, אַנגעצויגן שטייף אין לאַנגע פאַסן,
זינגט בולטער די דראַט פון טעלעגראַף;
ס'שטאַרבט אַפּ דעד רויש ווי ווייטע קלעפּ פון פּוילן,
און ס'לייכט שוין דער עלעקטריש-ווייסער קוילן.

דאַן ליב איך אין דעם מענטשן-שטראַם צו טרעפּן
די פאַרביקייט פון פרויען אַלערליי;
אַ גאַנג אַ שטאַלץ-פאַרליבטן פון אַ גרעפּין,
אַן אַרבעטערין מיט איר איינזאַם-וויי,
אַ גאַס-פּרוי מיט איר ביוסט דעם פּרעך-רעליעפּן
און הייזעריקן שיכורן געשריי,
אַ שילעריין אין קורצן קלייד און שירן,
און מיט אַ באַנד אַ צעפּל אַ באַצירטס.

כ'באַגענן אויגן, שוואַרצע ווי אַגאַסן,
איך זע אין זיי דעם שפור פון אַלטע זינד,
און קינפטיקע פאַרברעכערישע טאַטן,
וואָס צייטיקן נאָך דאָרט לעת-עמה בלינד;

און אויגן זע איך — הייליקע קאנטאטן,
זיי פייכן — רירנד, דופטיק — ווי א קינד...
אין קוואלן אלערליי מיין בליק זיך באַדט,
און שטויסט זיך אָן אָן טיילוֹל אין אָן גאַט...

דאָן האָט מיין בליק אויך ליב זיך צו באַקענען
מיט קליידער פון פאַרשידן פאַרב און שטאַף;
דאָ — רייך-קאַפּרין, און צירונג-שטיינער ברענען,
דאָרט — איינפאַך און נאַז, ווי קינדער-שלאָף;
דאָ — עלעגאַנט, ווי לידער פון ווערלענען,
און דאָרט — ווילגאַר, געשמאַקלאָז אָן אַ סוף;
אין שאַטן-שפּיל גייט דורכ'עט קאַפּ נאָך קאַפּ
אַ לעבעדיק, אַ העל קאַלידאַסקאַפּ...

און ס'שווייגן שטיל די טונקל-גרינע סקווערן —
די שטיפקינדער די בלייכע פון נאַטור;
זיי פלעכטן שטום די שאַטנס און פאַרמערן,
באַשיצנדיק מיט זיי דעם גאַט אַמור...
זיי האַפּן ליב — ווי איך — מיט נייגיר הערן
פון שטאַט-קולות דעם היכטיק-לאַנגן שנור...
און נאָר פאַר זיי און נאָר פאַר מיר צינדט אָן
זיין סוד זיין דרייפאַכן דער אַר'אַן...

ר א ק א ק א

רײטע שעה, לײבע שעהן לײכטן אויפ'עט ווי מיראזשן
און ס'בארינגלט מיך א קעניגרייך פון פיזשמעס און פלומאזשן.

און ווי קרעלן און ווי מושלעס קלויב איך זארגנאם יעדן שפור,
וועלכער שמעקט מיט די פערפומען פון מארקיוזע פאמפאדור.

עס צעשטראלן ווייטע זאלן, ליוסטערס בלענדדיקע ברענען,
ס'לײכטן טעפּיכער געמאלטע און געשטיקטע גאָבעלענען.

פון די איינגעטיפטע נישן בלײכט אראפ'עט א פיגור,
דאָ — מיט ציגן-פיס א פאון, דאָרט — א מאַרמאָרנער אַמור.

און אָט זע איך: דורך פארקעטן הייבן אָן זיך שטיל צו רוקן
גאַנצע רײען ווייס-געקרויזטע און באַפּודערטע פאַרוקן.

ס'שוועפן פאַרלעך — אַ מאַרקיוזע און דערנעבן אַ מאַרקני,
גראַציעזע פרויען-ליפלעך פאַרבאַהאַלטן אַ קאַפּריז...

ס'מישן אויף זיך קרינאַלינעס מיט די פאַרביקע קאַמווילן
און דורך שפיצן בליצן שטיקער פון אַ פרויען-לײב אַ הוילן.

און אָט טוען זיך פון ערגעץ קלאַנגען שטראַמיקע אַ שאַט.
און פאַרדרייען די מאַרקיוזן אין אַ בויגיקן האַוואַט...

פארלעך טאנצן צווישן זילבער — צווישן בראָנז און ווייסן פארפאָר
און פון קערפערס פון צעהיצטע שטייגט פארפומען-הויך אַ שאַרפער...

אַ נעמיש פון לייבער-דופטן מיט וואַניל, העל־אַטראָפּ,
וואָס פאַרנעפלט אין דעם טאנצן דעם צעשטרייטן יונגען קאָפּ

פרעכער קוקן די אַמורן, און אין בלאַנק פון סעוורער וואַזעס
צינדן אַנעט זיך די פרוכטן מיט אַן איינגעהאַלטן עזות.

צו א פרוי

(סאָנעט)

לעס שרעקט און רייצט דיין שלאַנקער גוף דיין פרייער,
ווי דופט פון פרישן, ערשט-צעשפריצטן בלוט!...
דיין ציינער-בלאָנק פון הינטער רויטן גלזט —
איך בין זיין קנעכט, אַ היילפלאַזער און טרייער...

דו ליבסט אכזריותדיק, מיט ווילדן ווט,
דיין לייב — עס איז אַ ראָזיק-ווייסער פייער,
עס שכורט איין ווי אַלטער וויין טאַקאיער,
ווען ס'קומט די אומפאַרמיידלעכע מינוט!...

פאַרברען מיך דו, פאַרמאַטער און באַצווינג!
כיוועל גליקלעך אויסגיין אין דיין זיסן גיהנם,
ווי ס'גליצען רונדע, שמעקעדיקע פרוכט!...

מיין איינציקן פאַרדרוס גור וועקט דיין רינג,
וואָס שמייכלט פּרעך, דערמאַנענדיק מיר יענעם,
וואָס האָט דיין סאָד צום ערשטן מאָל באַזוכט!...

א ג ע ו ו י י נ ט ל ע כ ע ג ע ש י כ ט ע

(כאנעם)

ער איז געווען א גאָט-געבענטשטער דיכטער,
ער האָט געליבט זי אייפערזיכטיק-טריי;
נאָר איר איז פרעמד געווען זיין טרוימעריי,
זי איז צו דעם געוועזן צופיל ניכטער...

זי איז אַוועק פאַרפירעריש און פריי
האַט איר גערייצט די וועלט מיט אירע ליכטער;
און ס'האַט איר גוף באַרינגלט אַלץ געדיכטער
דער מענער-קרייז מיט פרעכער מורמלעריי...

דערנאָך איז זי אַ גאסן-פּרוי געוואָרן...
און דער פּאַעט האָט אַנשרייבן פאַרטראַכט
אַ מעשה וועגן אומגליקלעכער ליבע...

אין עמעץ האָט אין אַוונטן אין טריבע
זיין בוך געקויפט, דערנאָך צו איר פארפאָרן
און האָט געקויפט איר קערפער אויף אַ נאַכט...

VALSE TRISTE

§ לאָזן זיך אונדזערע אָרעמס פאַרבינדן,
ווי זעונגען בלויזע אין חלום אין בלינדן,
און צווישן די טרויעריק-הייליקע לינדן
זאָל לייכט אונדזער וואַלץ זיך צעווינגן;
אַזוי ווי לבנהיקע עלפן פאַרליבטע,
וואָס דאַרפן אין גיכן זיך שיידן, באַטריבטע,
אַזוי לאַמיר איינזאַם, מיט טוי-דופט באַזיפטע,
אין וואַלץ אין דעם לעצטן זיך ווינגן...

אַט האָבן זיך עטלעכע קלאַנגען צעשאַטן...
דאָס האָבן צעוויינט זיך אין נאַכטיקן שאַטן
פאַראומערטע פלייטן, פאַרבענקטע פאַגאַטן,
דערוועקנדיק שטילע באַגערן;
אַ קלאַנגען, אַ צאַרטע — ווי אונדזער צעשיידונג,
און לופטיקע-לייכטע — אַזוי ווי דיין קליידונג,
און ווייטער — אַזוי ווי ס'איז ווייט דיין באַשיידונג,
פון אונדזערע ערשטע באַגערן...

עס ווינטלט דיין קלייד זיך אין דינינקע פאַלפן...
דז הערסט, דורך די ווייטיקדיק-לויטערע זאַלפן,
ווי ס'קלאַפן די הערצער — צוויי נאַכטיקע שוואַלפן,
וואָס צאַפּלען געשאַכטן, געליבטע...

איך קוש די פאָרשפּיליהטע אויגן דיר... פילסטו?...
צו וואָס דיין געזיכט אין דיין שלייער פאָרהילסטו?...
וואָס ציטערסטו, טייערע?... זאָג מיר, וואָס ווילסטו?...
דו ווינסט?... אָ, נישט וויין, מיין געליבטע!...

איך קאָן דיינע טרערן ניט זען... אָ, איך קאָן ניט!
דערמאָן ניט דיין צאָפּל דיין ערשטן, דערמאָן ניט!
ריסט ווידער די ווונדן די שמערצליכע אַניעס
און לאָזסט זיי אין וואַלץ נישט פאָרוויגן!
נישט וויין... אין דעם געפּל פון הונדערטער דורות
פלעגט אָפט נישט איין פאָר, לויט דעם ווילן דעם בוראָם,
ווי מיר איצט, פאָרהילטע אין לייד און אין קטורת,
אין וואַלץ אין דעם לעצטן זיך וויגן...

צו מײן אײנציקער

(סאָנעט)

דו לעבסט אַצינד אין רינג פון בערגער-ריון,
דו אַטעמסט מיט דער פרישער לופט פון שוויץ;
דאָס לאַנד האָט דיר צעוויקלט דאָרט זיין רייך,
אין האָט זיך אין זיין פולסטן גלאַנץ באַוויזן...

און דאָ — נאָר קאָרן מאַגערער און ווייץ. —
אַן ליטווישע, פאַראומערטע עסקיון,
און איך מיט מיינע טויזנטער קאָפּריון,
איך בלוטיק אייבזאָם אויף מיינ ליבע-קרייץ!...

אַ זאָג: פאַרקוקט דיר ווער דאָרט אין די אויגן?
צי וועקט ער אויף אין זיי אַ רעגנבויגן?
באַגלייט דיך ווער, ווען דו שפּאַצירסט אין אַלפּן?

אַ בלויעס גליק! אַ רג, וואָס איז פאַרגאַנגען!
איך ווייס — פון מיינע טויזנטער פאַרלאַנגען
געבליבן זענען שרעקנדיקע סקאַלפּן!...

א ל י ד ל

ס'האָט גערייצט מיך דיין בליק אזוי זוניק און קלאַר,
ס'האָט געשטיפט אויף מיין אַקסל דיין צאַפּ;
און עס האָבן דאָן עטלעכע מיידלשע האָר
זיך פאַרטשעפעט פאַרשייט אָן מיין קנאַפּ...

אך, די טונקלע זיידענע פעדעמער דריי —
ס'איז א הייליקער, זאָנפּטער געשפּין:
און פאַרפירעריש פּונקט ווי דער שמייכל פּון מאַי,
און ווי שפינוועבס ווי האַרבסטטיקער — דין...

איך וועל אַנציען איינס אויף מיין האַרף; מיט אַ צווייטס
בינד איך איבער מיין לידער-העפט מיר;
און דאָס דריטע זאָל בלייבן באַם קנאַפּ דאָ — מיט ריין
מיר דערמאַנענדיק שטענדיק אָן דיר...

כ מ ע ט א ב א ל א ד ע

די ראָנקע איז געוועזן שוין מיט אַוונט-גאַלד באַשאַטן,
אַ פאַסטוך האָט געשפּילט אַ פּיד, געפיטערט נאַנט זיין סטאַדע.
און מיר זענען געזעסן באַ אַ וואַלד-זוים אין אַ שאַטן,
ווי דו האָסט מיר געלעזן אין דער שטיִלקייט אַ באַלאַדע.

און דו האָסט אין דער שטיִלקייט אַ באַלאַדע מיר געלעזן,
וואָס האָט זיך אין אַ טרויער-בילד פאַר מיר פאַרבייגעצויגן:
אַמאַל, אַמאַל איז ערגעץ-ווי אַ פאַסטוכל געוועזן,
אַן אַרימער, אַן איינזאַמער, מיט צוויי באַהנטע אויגן...

דערזען האָט אים, שפאַצירנדיק, די קעניגלעכע טאַכטער,
און ס'האַט אין יונגן הערצעלע די ליבע זיך פאַרקליבן —
און איינמאַל, מיט אַ פייער-ברוסט, אַן אומרויק-צעקאַכטער
האַט זי צו אים געוואַרפן זיך, צום פאַסטוכל צום ליבן...

אין שפּאַס איז שוין דאָס פאַסטוכל. ער שטראַלעט, באַגליקט און
פריילעך,

ער גייט אַרום אין גאַלד געצירט, און אין אַ קלייד אַ העלן...
נאָר אויפגערעגט און פינסטער איז דער בליק פון אַלטן מלך,
און ס'דווערן שוין שטרענג אַרום די גרויזאַמע באַפעלן...

„וואָסט צייט נאָך קינד! באַקלער דיך נאָר!“ — „אַ ניין! ער איז
מיין חתן!
נאָר ער, נאָר ער — און קיינער מער!“ צעוויינט זי זיך פאַר.
טרויערט...

באַ נאכט האָט מען דאָס פּאַסטוכל דאָס אַרעמע דערשאָסן
און אין אַ פעסטע פּאַלאַץ-וואַנד די טאַכטער איינגעמויערט —

דו האָסט געענדיקט לעזן מיר... נאָך האַרציקער און שענער
געשפּילט האָט נאָנט דאָס פּאַסטוכל זיין לידל באַ דער סטאַדע,
נאָר טיף האָב איך באַדויערט אים, וואָס ער איז נישט ווי יענער,
ווי יענער מייטער פּאַסטוך-פּרינגל, דער העלד פון דער באַלאַדע...

דיינע אויגן

א, אויגן! צוויי שטראלנדע שמייכלענדע וויגן,
פון מיידלשע טרוימען, פון מיידלשער גאוה!
איך האָר אַייער שטומען, נאָר רייצנדן ניגון,
וואָס זינגט וועגן גליקן פון פלאַמענדער תאוה ..

א, אוגן! צוויי זוניקע מזרח-פאַעמען
פון גרונדלאָזער ליבע, פון האַרציקע בליצן!
זי ליכטיק איר שיינט אין דעם שאַטן פון ברעמען,
וואָס רוען, ווי טונקעלע זיידענע שפיצן ..

א, אויגן! צוויי טיפע. פאַרכישופטע שפיגלען,
וואָס שיכורן איין, ווי באַרוישנדע וויינען!
קוקט לענגער, קוקט לענגער אויף מיר, כווייל פאַרויגלען
באָ מיר אין מיין האַרץ אייער זינדיקעס שיינען ...

בא דער אָוונט = וויליע

אָנגאָמ גוססט דער קילער און דופטיקער אָונט
אויף זער שטראַלנדער ברוסט פון דער וויליע
סגליט זיין שיין אויף דיין שלאַנקער געשטאַלט, אויף דער ווייסער,
וואָס איז שמעקנדיק, פריש, ווי אַ ליליע... .

אויף דיין ברוסט ווי אַ מידער, פאַרמאַטערטער פויגל
רוט מיין קאַפּ מיט די לאַקן צעהאַנגען;
און מיין אויער כאַפט אויף יעדן קלאַפּ פון דיין האַרצן,
וואָס פאַרטרויט דייע ליבע פאַרלאַנגען... .

אַך, ווי גוט, אַך ווי גוט איז אַזוי דאָ צו ליגן
אין דעם זיידענעם גרינס פון די ברעגן!
אַ באַקרוינטער מיט אָונט-חלומות מיט שטילע
וואַלט איך אייביק אַזוי דאָ געלעגן... .

און עס ווילט זיך אַזוי אויף דער ברוסט דייענער אויסגיין
אין אַ רויקער, מידער אידיליע,
שטאַרבן שטיל, ווי עס שטאַרבט איצט דער דופטיקער אָונט
אויף דער שטראַלנדער ברוסט פון דער וויליע... .

צו דיר

אויפן טיפן גרונט פון ים,
ווי ס'דערגרייכט קיין שטראלן-שפייל,
איינגעטונקט אין ווילדן שאם
רוען פערל אין דער שטיל...

רירט א האנט זיי אָבער אָן,
ווערט אַ פלאַם געבוירן שנעל
און די פערל צינדט זיך אָן, —
און זיי פינקלען ריין און העל...

אין דעם היכל פון מיין האַרץ,
ווי עס נעסטן ליידן פיל
קאַלט און טרויעריק און שוואַרץ,
רוען פערל אין דער שטיל...

עפן זיי דיין ליבע-קוואַל,
וויש אַראָפּ פון זיי דעם וויי,
און אַ רעגנבוין-שטראַל
וועט אַ ציטער טון אין זיי... .

ניין, קיינמאָל!...

איך זיך אליין, מיין קינד, אין גארטן,
מיר האָבן דאָ פארבראכט אמאָל;
וועל איך נאָך ווען דערזען דיך ווידער?
דער גארטן פליסטערט: „ניין, קיינמאָל!...“

דו ביסט פארשוומען, ווי אַ חלום,
איך הער נישט מער דיין אָיבן קול;
וועל איך אמאָל אים הערן ווידער?
דער גארטן פליסטערט: „ניין, קיינמאָל!...“

דו פלעגסט מיין לעבנס-וועג באַשיטן
מיט ראָזע טרוימען אָן אַ צאָל,
וועל איך אמאָל דערזען זיי ווידער?
דער גארטן פליסטערט: „ניין, קיינמאָל!...“

איך בין פון זונען-באָרג געשליידערט
אין זומפיק-נעפלדיקן טאָל;
וועל איך דערזען די זון נאָך ווידער?
דער גארטן פליסטערט: „ניין, קיינמאָל!...“

פ א ר נ א כ ט

(מיין איינציקער געליבטער געהיידמעט)

כ'גיי אין פעלדער ארויס, ס'ווייט א ווינטעלע ליינד,
ס'מירמלען קריאת-שמע די האַריקע זאָנגען;
ס'קומט דער אָונט צו גיין טרוימיש-צארט ווי אַ קינד,
און ס'באַגלייטן אים אומקלאַרע קלאַנגען.

כ'קוק מיך אום: ס'ליגן ווייטקייטן דאָרט אָן אַ ברעג —
מערב, מזרח און דרום און צפון;
אַבער מער נישט צו איינער איז טייער דער וועג,
און מיין האַרץ איז פאַר איינער נאָר אָפן...

און איך קוק אין דער ווייטקייט אין יענער פאַרבענקט,
דאָרטן לעבט מיין געליבטע פאַרבאָרגן,
דאָרטן לעבט יענער מענטש, וועלכן איך האָב געשענקט
אי מיין נעכטן, מיין היינט, און מיין מאָרגן...

און אין הייליקן ציטער, פון ליידן געדריקט,
פאַר איך שטייל אויף די קני באַ די זאָנגען,
פאַר איך שטייל אויף די קני פאַר דער ווייטקייט, וואָס ליגט
מיט אַ טונקעלן געפיל פעהאַנגען...

לאַנגזאַם לאָזן אַראָפּ זיך די ברעמען באַ מיר,
ס'פאַלט מיין קאַפּ, פון חלומות געבויגן...

פּלאַצלינג פיל איך א נאַנטן, א צערטלעכן ריר, —
כיטו א קוק און איך גלייב נישט די אויגן...

מיין ליבסטע! יא, דו... דו אליין... שטיסט פארטראַכט
אין דעם בלאַסלעכן שיין פון לבנה...
דו אליין אין דיין יונגער און מיידלשער פראַכט
ווי א הייליקע, גוטע מאַדאַנע.

אַך, מיין ליבע! מיין לעבן, ווי גליקליך איך בין!...
אַ, נישט-ערדישע, העלע מינוטן!
ווי עס צאָפלט מיין האַרץ, ווי עס רעגט זיך מיין זין,
ווי עס רוישען אין קערפער די בלוטן!...

לאַז מיר צודריקן פעסט דינע ברוסטן אין גליק,
און מיט קושן באַדעקן דיין וועזן!...
ווי-זשע ביסטו? ... אַך, גאַט! ... קום צוריק! ... קום-צו-ריק!

אַך, צי דען איז א טרוים דאָס געוועזן?!

כא-כא-כא" — עמעץ לאַכט הינטער מיר, עמעץ לאַכט...
עס דרייען זיך קראַען פאַרשייטע...
אַרום איז אַ פּרעמדע, אַ פינסטערע נאַכט...
אין דו ביזט אַ ווייטע, אַ ווייטע...

די רויז

(געווידמעט פ. ס.)

איך געדענק יענעם אונט דעם שטיין —
האָט אַ שטראַלנדע רויז מיר דערלאַנגט;
פונקט ווי קינדישע אומשולד-געפילן
האַבן ריין אירע בלעטלעך געבלאַנקט ..

און די רויז מיט אַ שמייכל אַ שטומען
האַט באַגריסט מיך פאַרחלומט און העל,
ס'האַט געדאַכט זיך — אויף איר האָט געשווומען
און געציטערט דער הויך פון דיין זעל ..

כ'האַב געבראַכט יענע רויז אין מיין צימער,
און אין וואַסער אין פרישן געשטעלט:
ס'זאָל נישט שטאַרבן איר שנייקער שימער,
זי זאָל דופטן באַ מיר אין געצעלט ..

נישט געלאָזט האָט מיך עמעץ דאָן שלאָפן,
באַ דער רויז האָב איך איינזאַם געוואַכט,
ס'האַבן ליבע זכרונות פאַרלאָפן
אין מיין האַרץ און געוויגט עס באַנאַכט ..

(* אַכט זיך — דאָס קעפל געזונקען
..... טלעך געקוקט פון מיין שוועל
..... טלעסנעם בעכער געטרונקען
..... דעם הויך פון מיין זעל...)

(* די לעצטע סטראַפּע איז אין כתב-יד צעריסן.)

צוויי סאַנעטן

I

יאָ, איך געדענק די מידע אָונט-שעה —
דער מערב איז געוועזן רויט באַפֿלעקט;
אין וועלדל האָט מיט דומט און רו געשמעקט,
און ס'האַרץ האָט זיס געקלאַפט: „ווי גוט איז דאָ“..

„דו ליבסט מיר“ — האָב איך, ציטערדיק געפרעגט
דיין בליק, וואָס האָט געפינקלט טונקל-בלאַ;
דו האָסט פאַרשעמט אַרויסגעפֿליסטערט; „יאָ“,
און האָסט צו מיר די ליפֿן אויסגעשטרעקט..

יאָ, איך געדענק... די זון האָט זיך געטרונקען
אַ רויטע אין די פֿאַרדן פֿון דיין קלייד,
געציטערט אין דיין אויג מיט גינגאַלד-פֿונקען...

און דו האָסט מיר געצערטלט שטילערהייט...
כ'געדענק... אין ברוסט האָט אויפגעפֿלאַמט אַ טרוים,
אַ שטראַלנדיקער, ווי דער הימל-רוים...

II

יא, איך געדענק — געציטערט האָבן מיר,
די טרויעריקע ליכטער אַרום דיר,
דער שוואַרצער טויט האָט מיט זיין קאַלטן ריר
דערשטיקט דיין העלעס, יונגעס לעבנס-ליד...

ס'האַט אויפגעפלאַצט אַ וויי-געשריי אין מיר,
אַ טרערן-קנויל האָט זיך אין האַלדז צעגלייט,
באוויינט האָב איך דאָס גליק, וואָס האָט פאַרבלייט
וואָס האָט פאַר מיר פאַרמאַכט זיין הימל-טיר...

יא, איך געדענק... איך האָב געקושט די לאַקן,
וואָס האָבן שטום געהיט דיין בלאַס געזיכט,
די אויגן, וועלכע האָבן מיך געשראַקן

מיט זייער קאַלטן, טודותדיקן ליכט...
כיגעדענק... דער געלער ציטערדיקער שיין
האַט טיף געוועקט אַן אומדלעכן פיין...

מ'יין גארטן איז א וויסטער, איינזאמער געשטאנען,
 קיין שאטן און קיין שטראל אין גרינס פון ביימער-שטאנגען;
 עס האבן זייער פיד באהאלטן די פאנטאנען,
 און מיינע צויבער-פייגל זענען טויט געהאנגען.

ס'האט עמען, ווי מיט שפאט, פערווייט די לעצטע שפורן
 פון דופטיקן גערוך, פון קילע בלומען-טויען;
 געטרויערט האבן שטום די מארמאָרנע פיגורן,
 וואָס האָבן זיך באַקרוינט מיט מחנות שוואַרצע קראַען.

נאָר אַט ביסטוי, מיין קינד, אַראָפּ צו מיר אין גאַרטן,
 אין ווייסן פּריילינגס-קלייד מיט אומשוואַדיקע בליקן,
 און ס'האַט דיין מיידל-אַטעם פּלוצלינג דאָ און דאָרטן
 צעפּליקט מיט אַ געזאנג דעם נעפּל-רוים דעם דיקן.

עס האָט זיך מיט אַ שאַרף אין אויפגעוואַכטן עטער
 אַ דינער וואַסער-שטויב, אַ גאַלדענער צעשאַטן,
 און ס'האַבן פון דיין נס די קליינע מאַרמאָר-געטער
 געסודעט צווישען זיך אין זיידן-גרינעם שאַטן.

אין שטאָט פון זכרונות

ןןי שווער איז צו לעבן אין שטאָט פון זכרונות,
ווי יעטוועדעס ווינקל שטראַלט אויף אין דיין ברוסט
אזוי ווי אַ הייליקעס פלעמל אַ ריינעס,
פון וועלכן דאָס האַרץ האָט נאָך קיינמאָל געוואָסט...

מיר דאַכט זיך, אַז ערגעץ-ווי ציטערט אין לופטן
די ערשטע, די טייערע, הייליקע טרער,
דערציילנדיק מיר פון פאַרשוואַמענע דופטן,
דערציילנדיק מיר פון אַ ווייטן באַגער.

אין שטויביקע גאַסן, אין גרינענדע סקווערן,
וויהין איך זאָל ווענדן זיך — אומעטום זי!
אך, וואָלטן די מענטשן די קאַלטע נישט שטערן,
דאָן וואָלט איך געפאַלן אין גאַס אויף די קניי...

דאָן וואָלט איך זיך צוטויליען האַרט צו די שטיינער,
און איך וואָלט דערהערן אַ ווייטן גערום,
אַן אַפּקלאַנג, אזוי ווי אַ ליד פון מיין שיינער —
די ריטמישע טריט פון איר מיידלשן פיס...

אך, וואָלטן נישט שטערן די קליינלעכע מענטשן,
דאָן וואָלט איך די אַרעמס אין לופטן געשטרעקט

און וואָלט מיט מיין תפילה מיין איינזאַמער בענטשן
די שטאַט, וווּ עס האָט זיך מיין גליק מיר אַנטדעקט.

נאָר ס'פֿאַרעמט אַ לעבן אַ הייליגן-געמיינעס,
איך וויל עס נישט הערן, דאָך שרייט עס: „דו מוזסט“...
און שווערער ווערט לעבן אין שטאַט פון זכרונות,
ווי יעטועדעס ווינקל שטראַלעט אויף אין דיין ברוסט...

אין נאכטיקע ווינטער-פעלדער

ווייסע נאכט.

ווייסע שיפורדיקע פראכט.

ווייסע ימען — און אין מיטן

ווי א פלעק,

ווי א שטיק פארגליווערט שרעק

שוועבט דער שליטן.

אין דעם שליטן — איך און דו.

ס'זאכן שנייעלעך און פאלן

אין דעם אפשניין פון די שטראלן

פונקט ווי בינען, ווייסע בינען, וואס געפינען נישט קיין רון.

ס'רוישט די ערד,

ס'רוישט די ווייס-פארוויגטע סביבה,

פון די ווילד-צעהיצטע פערד,

ס'הייבט זיך אויף און אָפּ די גריווע

ווי א קנויף פון שווארצע שלאנגען

און מיט פלאטערדיקע קלאנגען ווערט דאָס גלעקעלע פארגאנגען

אין געוויין און אין געלעכטער

דאָ — א גוטער,

א באַרוטער,

דאָ — אַ ביזער און אַ שלעכטער...

ס'זאכן שנייעלעך-קריסטאלן,

זאלן

מיט מיין ליבע-פליק צוזאמען
אויף דעם זייד פון דיינע בעקלעך, אויף די דינע ברעמען-ראמען.
אין זיי דרייען זיך, ווי בינען,
פונקט ווי קליינע ווייסע בינען,
אין זיי שפינען
ווייסע קרענץ
אין צערינען
אויף די טענץ
אויף דיין מיידלש-פרישן מייכל — אויף צוויי שנירלעך פון רובינען.

דריי זענען זיי געוועזן

עס איז געווען אין אונט. איך בין צו זיי אריין.
אין צימער האָט געגוססט דער לעצטער ראָזער שיין.

זיי זענען שטיל געזעסן, געהלומט זאלבעדריט;
דערוועקט האָט זיי דער ניגון פון מיינע שטיצע טריט.

זיי האָבן אויסגעשטרעקט מיר די הענטלעך עלעגאַנט —
דאָך איז געווען פאַרשידן דער דרוק פון יעדער האַנט.

געאַטעמט האָט פון ערשטן אַ יאושדיקע קעלט,
אַ נזיר-קעלט, וואָס גלייבט נישט אין פריידן פון דער וועלט.

און כ'האָב דערפילט אַ פעלד דאָן, פאַרנעפלט, נאַקעט-הויל,
אַן איינגעהאַלטן שטרענגקייט פון הייליקן קאַטויל.

דער האַנט-דרוק פון דער צווייטער געווען איז הייס און שטיין,
אַ גרוס פון שלאַנקן קערפער, וואָס ברענט, פאַר ליבע-ריין.

און כ'האָב דערזען אַ גאַרטן, באַהאַנגען, ווי מיר דוכט,
מיט זאַפטיקע, באַגילדטע און שמעקעדיקע פרוכט.

דערלאַנגט האָט מיר די דריטע איר ציטערדיקע האַנט,
אַ צאַרטע ווי אַ דינעס, אַ זיידענעס געוואַנט.

דערשפירט האָט זיך דערוואַרטונג, מיט פאַרגעפיל פאַרשפינט,
פון ערשטע לילאַ-בלומען, בשעת דער שניי צערינט.

דאָס איז געווען אין אָונט, ווען כ'בין צו זיי אַרײַן,
און שטיל באַוויינט האָט עמעץ דעם לעצטן ראָזן-שיין.

א ווינטער = אַוונט אין שטאָט

ווייסע ביימלעך, ווייסע דעכער,
ווייסע שטיינער, מענטשן ווייסע —
ס'דאַכט, די שטאָט איז ווי פאַרגליווערט
אין אַ כשופדיקער מעשה...

זעסט, ווי האַסטיק פליט דער שליטן...
פרעס זיך צו, מיין ליבסטע, נענטער!
אויף מיין ברוסט אין שטילקייט רוען
זאָר דיין קאַפּ דיין אַנגעלענטער...

ס'דאַכט זיך, שרפים פון דעם הימל
שיטן ווייסע, קילע בליטן,
און באַגלייט פון זייער רעגן
ווי באַפליגלט שוועבט דער שליטן...

ס'לויפן, ס'לויפן באַ די זייטן
זיילן שנייקע מיט דראַטן,
זועלכע פינקלען גרוי-באַזילבערט
אין דעם בלויען אַוונט-שאַטן...

פרישע, ראַזיקע געזיכטער
מיט אַ פרייד אַנטקעגן שווימען,

און אין דינע גלעקלעך-קלאנגען
בלעכטן איין זיך יונגע שטימען...

הערסט, ווי ס'פלאפּלען זאנפט די גלעקלעך!
דאָס דערציילן זיי געלאָסן
וועגן אונדזער צארטער ליבע
פאַר די שטראַלנדיקע גאַסן!

אין אַ מעשה איז פאַרגליווערט
איצט די שטאַט די מאַרמאַר-ווייסע,
און מיר זענען עס די העלדן
פון דער פּישומדיקער מעשה!

נַס בלאַנדזשען באַ מיר אין נשמה אַרום
פאַרבענקטע און מיידלש-פאַרקלערטע פאַרנאַכטן,
געהילט אין אַ לופטיקן נעץ אין אַ זאַכטן,
וואָס וויגט זיך דאָרט ציטערדיק-שטום...

די דעמערונג האָט איר געצעלט דאָרט געבויט,
פון מאַטאָווע שאַטנס פון דופטיקע טויען;
און דאָס, וואָס איך קען נישט פאַר קיינעם פאַרטרויען —
דאָס האָב איך איר טרייהייט פאַרטרויט...

און קיינמאָל דערגרייכט נישט אַהין פון דער ווייט
דער אָפשיין פון שיכורע פלאַמען, וואָס בלענדן;
דאָרט פינקלען באַר צאָרט בין-השמשות-לעגענדן,
ווי פערל אין טונקעלן זייד...

און ווערט דאָרט געבוירן אַן איינזאַמער קלאַנג,
דאָן אַטעמט ער אויך מיט דעם זעלביקן אומעט,
וואָס וויקלט מיין שטילע נשמה אַרומ'עט
אַזוי ווי אַ טונקעלע שלאַנג...

דאָס מייַדל באַם נאַכטיקן פענסטער

(צעשיידונגס-פערזן)

דאָס מייַדל:

ײַ קיל, ווי דופטיק איז די נאַכט!
איר אויג, ווי מיינס, איז האַלב פאַרמאַכט,
איר האַרץ, ווי מיינס, שלאָפט יאָ, שלאָפט ניט —
די רויו פון בענקשאַפט וואַרט און בלייט...
איך בין שוין לאַנג מיט לייד אויף „דו“
איך אירץ שוין לאַנג די שטילע ר...
צי פילסטו, ליבסטער, מיין געמיט?...
די רויו פון בענקשאַפט וואַרט און בלייט...

ער:

די רויו פון בענקשאַפט — זי איז בלוי,
דאָך מיינע — רויו פון בלוטן-טוי,
דאָך מיינע — איז די רויו פון וווט,
אין קען דערציילן נאָר פון בלוט...

דאָס מייַדל:

דערצייל, דערצייל מיר נישט פון בלוט...
צי בלויט באַ דיר כאַטש איין מינוט
פון שטילן טרוים?... דאן קום צוגיין,
דאן קום צוגיין אין בלומען-קרין...

ער:

איך קום נישט, ניין, אין בלומען-קרוין...
מיט טרערן מיז דער ערדס געוויין
איז פאר הייז קרוין... מיט אפגען קאלט,
ארויסגעפליקטע דורך געוואלט...

דאס מיינט:

ארויסגעפליקטע דורך געוואלט?!...
א ווילדער שרעק מיין הארץ באפאלט...
זע — דער לבנהס רונדער פלעק
ווערט, דאכט זיך, אויכעט בלאס פאר שרעק...

ער:

ווערט אויכעט, דאכט זיך, בלאס פון שרעק.
ווי דו מיין ליבסטע... שוויג... נישט שרעק
די ארעמס דיינע... ס'העלפט נישט, ניין —
ס'איז צייט צו גיין... ס'איז צייט צו גיין...

דאס מיינט:

ווי שטיף... ווי שטיף... די נאכט איז קיל...
ס'מוז שפילן ערגעץ ווו א גריף...
מיין הארץ שלאפט יא, מיין הארץ שלאפט ניט —
די רוין, די רויטע ווארט און גליט...

צו א גאסן = פרוי

דיינע רופנדיקע אויגן,
דיינע שווארצע לאַקן-רינגען
הילכיק קלינגען אין די גאסן:
„כ׳טראַג מיין קערפער צו פארדינגען“

אין דעם רויש פון דיינע קליידער
זינגט די זינד איר פרעכן ניגון,
זינגט די זינד פון אירע פריידן
און פון אירע קורצע זיגן...

זעסט, ווי ס'חייכן דיך די מיידלעך,
פונקט ווי יעדע וואָלט זיך שרעקן
צו באַרירן דיינע קליידער
און איר יוגנט נאָך באַפֿלעקן...

וויפיל מענטשן האָבן תאוה
אויף דיין מידער ברוסט געפונען?
וויפיל אומשוילד-שמיכלען האָבן
אין דיין אַרעם זיך צערונען?...

אך, דו ציילסט נישט, דו געדענקסט נישט!
יעדן אַונט גייסטו ווידער

אין די לויכטנדיקע גאסן
צו פארקויפן דיינע גלידער...

און פון אונטער דיינע אויגן
רינגען בלויזלעכע פארטרויען
פון א פרויען-פראכט א קראנקער,
און פון שלאף-גערויבטע שעהן...

זאג, צי ווינסטו ווען, צי קלאַנסטו
אין א נאכט-שעה, אין א שפעטער,
ווען דו מישסט אדורך אין הארצן
פון דיין לעבנס-בוך די בלעטער? ..

זאג, באדויערסטו דיין מזל
אין א ווינקל פון דיין חדר,
און צי רייסטו מיט א יאוש
דאמאלס ווילד אויף זיך די קליידער?

און וואָס טראַכסטו בעת דו צערטלסט
ווען א קינד פון דיינע שכנים,
ווען דו דריקסט עס צו דיין הארצן
מיט א טרער און קוש איניינעם? ..

וועסט נישט זאָגן, וועסט פארשווייגן
און ווער קען צו דעם דיך צווינגען;
לאַקן-רינגען, אויגן רופן:
„כ'טראַג דעם קערפער צו פארדינגען" ..

אויגן

עס האָבן געלעבט אַ פּאַר אויגן,
געווען אזוי שטראַלנדיק-ריין,
געווען מיט אַ שימער באַצויגן,
באַווייט מיט אַ קינדישן חן...

עס האָבן די יאַרן געשווומען —
די אויגן געפליט האָבן בלוי,
געאַטעמט מיט ריחות פון בלומען,
מיט פּרישקייט פון פּערלנער טוי...

דאָך האָט זיי געהיט שוין דער זיגל
פון בענקשאַפט פון אומרו און לייד,
און ס'האַט זיך צום זויבערן שפּיגל
פאַרגנב'עט זיין הויך שטילערהייט...

ס'האַט ווער אין די בלוי־עכע תּהומות
אַן אומעט אַ שטיִלן פאַרפלאַנצט,
און ס'האַבן די אויגן-חלומות
ווי שאַערן פאַרהויכטע געגלאַנצט...

זיי האָבן זיך איינמאַל געטראָפּן
מיט אַנדערע אויגן אַ פּאַר,

דער שאַטן, פון זיי איז אַנטלאָפֿן,
און אויפגעשטראַלט האָבן זיי קלאָר...

אַ שטראַל, אַ פאַרשייטער און גייער
האַט באַרד זיך באַוווּן אין זיי,
אַ זוניקער ליידנשאַפטס-פייער
געמישט מיט אַ צאָפֿל פון זיי...

דו האסט געשפילט

דו האסט געשפילט... די פיר האט געזונגען
פארהלומט-צארט, ווי צארט דו ביסט אליין;
א הארציקער, א מידער טרויער-הן
האט אין די טענער ציטערדיק געקלונגען...

כיכאב יענעם אונט נישט געקענט פארשטיין,
וואס האט אזוי מיין יונגעס הארץ באצווונגען;
איך האב די טרערן אומרוק געשלונגען:
עס האט מיין האלדו געשטיקט א שטיל געוויין...

ווי נאענט בין איך דאן צו דיר געווען!
איך האב אין דיינע אויגן דאן געלען
דעם זעלבן וויי, וואס האט אין מיר געגליט...

אין ווען מען האט באדאנקט דיך מיט געשרייען,
בין איך געזעסן שטום מיט מיינע ווייען,
נאך טיף אין הארץ האב איך פאר דיר געקניט...

כ'בין א קנעכט פון די רייצנדע פרויען,
כ'בין א טרייער און הילפלאָזער קנעכט
פון באַרוישגדע, לוסטיקע שעה'ן,
און פון שיכורע אַרגישע נעכט...

כ'ליב די היציקע בליטן פון דרום,
כ'ליב זיין פרוי מיט איר גליק און איר סם,
ווי אַ צאַפֿלענדער רינג איז איר אַרעם,
און איר קוש — ווי אַ בריענדער פֿלאַם...

און מיין האַרץ מיין פאַרבענקטעס און קראַנקעס
איז פאַרליבט אין דעם געטלעכן סוד
פון די ווילדע, פאַרשייטע וואַקאָנקעס,
וועלכע פירן אַ לופט-קאָראַהאַד...

וועגן זוניקע קערפערס פון פרויען
ריימען פערעלענע פלעכט איך און פלעכט...
כ'בין א קנעכט פון די לוסטיקע שעה'ן,
און פון שיכורע, אַרגישע נעכט...

פּרילינג

און ווידער זע איך ביימער גרינען
אין אויפגעשטראַלטן, אַלטן סאַך,
און ווידער לאַזט דער פּרילינג רינען
די העלע בשמים פון זיין גנאָד.

עס ווערט מיין בליק אין גרינס פאַרלוירן
און בלייבט פאַרשטאַרבן באַ אַ באַנק —
און ס'טוט אַ שמעק מיט פאַראַיאַרן,
און ס'טריפט אין האַרץ אַן אַלט געטראַנק.

פּלעגסט ווייס-פאַרהילט, אין גאַרטן קומען —
אַ ווייסער טרוים אין גרינעם לאַנד, —
עס האַרכן אויף דיין ברוסט די בלומען
ווי ס'זינגט דיין לאַפטיקעס געוואַנט.

דיין בליק, דיין שמייכלענדיק-צעשטראַלטער,
באַגריסט, פון ליבע-טוי פאַרטערט,
און כ'זע, ווי אויף זיין גרוגט באַהאַלט ער
דעם חלום פון דער פּרילינגס-ערד.

שטרעקסט אויס דיין מויל און איך באַריר אים
מיט מייע ליפן אין דער שטיל,

און ס'קלינגט אין הארצן שיר-השירים,
און ס'זינגט א ווייטעס הארפן-שפיל.

איך גיי אלײן. ווי ווייסע שטערן,
א ים פון ביימער-בלײטן שטראלעט.
איך רײס זײ אָפּ און קוש מיט טרערן,
און ס'שטייגט אויף ווידער דיין געשטאַלט

פּרילינג אָן דיר

פּלינג דאָס פעלד מיט זיינע רוימען,
כאַטש עס שמייכלט אַ באַגרינטעס...
וַע איך רויטע הימל-זוימען —
דאַכט מיר, בלוט פון האַרצן רינט עס... .

און באַנאַכט, ווען נאַכטיגאלן
שליסן אויף דעם קוואַל פון טרעלן —
בליען אויף, אין בלאַסע שטראַלן
שווערע קרענץ פון איממאַרטעלן... .

אין וואלד

(מיניאָגעטן)

עס איז די זון נאָר וואָס פאַרגאַנגען,
און ס'ציטערט נאָך אַן אָפּשיין ראָז
אויף טייך און אויף די ביימער-שטאַנגען,
און אויף דעם זיידן-גרינעם גראָז.
פון ווייטן קלויסטער קומען קלאַנגען
און קושן שטיל דאָס וואַסער-גלאָז.
עס איז די זון נאָר וואָס פאַרגאַנגען
און ס'ציטערט נאָך אַן אָפּשיין ראָז.

אַ ווייסע וועט זי באַלד באַטרעטן
די שמאַלע שטעגן שטילערהייט;
די בליקן לייכטן מיט געבעטן,
די ליפן גרייטן צאַרטע רייד,
ווי דאָס געזאַנג פון מיניאָגעטן
קלינגט ווייך דאָס רוישן פון איר קלייד.
אַ ווייסע וועט זי באַלד באַטרעטן
די שמאַלע שטעגן שטילערהייט.

דו זעסט, דאָס הימלישע פּרוּכט
איז שוין באַצירט מיט זילבער-שטויב,
עס קוקט זיין רונדעס אויג זיין הויכעס,
און רוימט אונדז איין אין האַרצן, גלויב'...

וואָס בלייכט זיך דאָרט? שטיל שטייגט אַ רויך עס —
צו גאָט אַ הייליק-ווייסער לויב.
דו זעסט, דאָס הימלישע פרוכת
איז שוין באַצירט מיט זילבער-שטויב.

לאַז קושן מיך דיין בלאַסן שטערן,
און פלעכט דיין האַנט אין מיינער איין;
נישט רעד... נישט טראַכט... צו וואָס דאָס קלערן?...
גאָר טרינק דעם דופט, וואָס שמעקט מיט ויין.
דו זעסט פון אונדזער גליק דעם שטערן, —
אַט ווינקט ער מיט זיין בלויען שיין.
לאַז קושן מיך דיין בלאַסן שטערן,
און פלעכט דיין האַנט אין מיינער איין.

ל י ב ע

און דאָס האָט געטראָפֿן באַם טויער פֿון שעמעוודיק דופטיקן ניסן,
ווען ס'קומען די שוואַרצן צופֿליען די גרינענדע גערטנער באַגריסן,
ווען שלאַנקע און ווייסע בעריאַזעס פֿאַרפֿירן אַ היימלעכן שמועס,
און שוואַרצקייט און פעטקייט פֿון פֿעלדער זאָגט אָן וועגן קולענדע
תבואות.

געשען איז עס דאַמאַלס, ווען ס'רייסן זיך יונגע און רושיקע
שטראַמען,

און ס'שמעקט אין דער לופטן מיט פייכטקייט, מיט פרישקייט פֿון
שפּראַצנדע שוואַמען,

ווען פֿלויענקע פייִלכן צעבליען באַ ווייטע באַ וואַרדיקע טייכן,
די פֿיִלכן, מיט וועלכע מען קען מער נישט דיך, מיין געליבטע,
פֿאַרגלייכן.

די זוניקע אוצרות פֿון פֿרילינג, וואָס האָבן מיט גליק אונדז באַ-
פֿלאַסן —

זיי האָבן דעם וועג אונדז באַצייכנט, זיי האָבן דעם גורל באַ
שלאַסן

זיי האָבן געעפנט די זעלן, געוואַרפֿן אונדז אַרעם אין אַרעם,
און האָבן געבראַכט אונדז אין לאַנד, וווּ עס שמייכלט דער איי-
ביקער דרומ

יי האָבן געעפנט דיין זעלע, אין כ'האָב אין איר טיפקייט געפונען
די טוייקע. ווייסע בעריאָזעס, אין נעפלען וואָס ווערן צערונגען,
אין שוואַלפן, אין לאַנקעס, אין שטראַלן אין ווייטע, פאַרלאַזענע
טייכן,
אין פּיילכן, מיט וועלכע מען קען מער נישט דיך, מיין געליבטע,
פאַרגלייכן.

פ י נ ג ע ר ל ע ד

אַך, פינגערלעך מיידלשע, פינגערלעך דינע!
ווי ליב זענט איר מיר און ווי טייער,
אין אייך, דוכט מיר, לויכט זיך די ערדישע שכינה,
איר אַטעמט מיט ראָזיקן פייער!...

פאַרנאָכט פלעגט איר אָפטמאָל די לאָקן מיר גלעטן,
און לופטיקע פלעגט איר זיך ציען,
פאַרחלומט, אַזוי ווי די אַווגט-געבעטן
וואָס פלעגן אין האַרץ דאָן צעבליען

און דאָן, ווען עס פלעגט מיך דער מזל פאַרטרייבן
אין ערטער אין ווייטע און טריבע -
דאָן פלעגט איר מיר בריוועלעך האַרציקע שרייבן,
ערפילטע מיט טרייסט און מיט ליבע..

אַך, פינגערלעך מיידלשע, פינגערלעך ראָזע!
ווי ליב זענט איר מיר און ווי טייער,
איר לייכט ווי די בלעטעלעך פון אַ מיטאַזע,
און אַטעמט מיט צאַרטלעכן פייער!

א ח ל ם

מיר האָבן געטרוימט זיך פאַרצייטיקע שלעסער,
וואָס האָבן צו גאָט מיט די שפיצן דערלאַנגט
אין ליכטיק און שאַרף, ווי דער שטאַל פון אַ מעסער
האָט הויך אַ לבנהיקער האָרן געבלאַנקט.

פון גרינעם באַזאָלט האָבן טרעפּ זיך געצויגן,
עס האָט זיי געצערטלט, אַ ווינטל אַ גרינגט ;
און שטרענג האָט מיט שמאַלע, פאַרגליווערטע אויגן
געקוקט אַ געהיימער און העזיקער ספינקס

אַרום זענען שוואַרצע ציפרעסן געשטאַנען,
און גראָז האָט צווישן די שטאַמען געגרינט
אַ זילבערנער שטויב האָט געשטרוימט פון פּאַנטאַנען,
אין האָט אַ מאַטיוו אַ פאַרבענקטן געשפינט.

געווען איז אַ יום-טוב אין יענע פּאַלאַצן,
און רייצנדע פרויען מיט פאַרביקע קעפּ
און מענער מיט בלומען און גרינס אין די לאַצן
אַראָב זענען אונטן אין סאָד מיט די טרעפּ

ס'האָט עמיץ מיך צוגעפירט ווי דורך אַ סימן,
אין ס'האָבן צעלייגט זיך די געסט אין אַ רינג,

און פריילעך-פארשייטע דעהערט האָב איך שטימען
וואָס האָבן מיר רוישנדיק אָנגעזאָגט: „זינג!“

ס'איז שטום אויף אַ רגע מיין האַרפע געבליבן,
נאָר באַלד האָט אַ צער זי אַ צאַרטער באַחנט;
פון זעלן וואָס קאָנען נאָר זינגען און ליבן
האָט שטיל זיך מיין האַרפע אין לופטן צעוויינט

מיין ליד האָט געאיילט פאַר די געסט צו דערציילן
פון דעם, אַז דער טרויער איז אייביק און שיין
פון בלאַלמכע שטערן און טונקעלע היילן,
פון נאַכטיקע בלימעלעך הייליק און ריין.

געוויינט האָט מיין האַרפע אין טונקל אין מידן,
און האָט די געמיינהייט די פרעכע געשטראָפּט
נאָר ס'האָבן באַטראַכט מיך די געסט ניט-צופרידן,
און ווערטער פון אומרו געהערט האָב איך אָפּט.

און ביזער אַלץ ביזער געמלאַמט האָבן רייען
פון אויגן, וואָס האָבן געלאַכט פון מיין וויי;
ביז ס'האָבן אַ שאַס געטון ווילדע געשרייען
און האָבן, צערעגטע, מיך אָבגעזאָגט: „גיין!“

נאָר פּלוצלינג געוואָרן איז שטיל: ס'האָט פאַרלאָזן
דעם קרייז פון די געסט אַ פאַרהילטע געשטאַלט,
אַ שלאַנקע, אַ לייכטע אַזוי, ווי די גראָון.
און בלאַס האָט איהר איידעלער שטערן געשטראַלט.

עס האָט זיך אין זיידענע, טונקעלע וועלן
געפּאַלֶבט דאָס געוואַנד אויף איר מיידלשן לייב,
זי האָט מיך געשמידט מיט אַ צייכן אַ שנעלן,
און זאָנפט, ווי אַ תּפּלה, דערהערט האָב איך „בלייב זי“

און בולטער האָבן געשטראַלט אירע שטריכן,
ווען זי האָט זיך לאַנגזאַם דערנענטערט צו מיר;
מיין האַרץ האָט זיך האַסטיק געקלאַפט און אין גיכן
אַ צאַפּל געטון פון איר וואַרעמען ריר.

דעם רינג פון די געסט האָט אַ טומל צענומען,
עס האָט זיך אַ מורמל אַ ווייטער דערהערט:
„פאַריאַגט זיי! זיי טאַרן צו אונז מער נישט קומען,
זיי האָבן די פרייד פון דעם יום-טוב צעשטערט!“

נאָך מיר האָט זיך שפּאַטיש געקייקלט אַ קללה,
נאָך איר – אַ באדויער פון שווערן פאַרראַט;
נאָר טריי האָט געפירט מיך אַ הענטל אַ שמאַלע
דורך בלאַסקייט פון שטראַלן, דורך גרינקייט פון בלאַט.

מיר זענען אַוועק אין די טיפקייט פון שאַטן,
צום טונקעלן פעלד, וואו די איינזאַמקייט בלייט;
די נאַכט האָט דעם וועג אונז מיט שטערן באַשאַטן
און בלומען געוואָרפן אונז אונטער די טריט.

ל י ב ע = ל י י ד ו

דורך די פענסטער די ברייטע און אָפענע
טו איך שטיץ זיך אין גאַרטן אַ שלייך,
און איך גיי צווישן צווימער פאַרשלאָפענע
צו דעם טאַַל, חאו ס'חלומט דער טייך.

מיט מיין שאַטן, דעם שוואַרצן, גיגאַנטישן
בלייב איך שטיין אויף דעם גרינענדן ברעג;
דאַרטן בלאַנקען צופוסנס מיר לאַנדישן,
ווי אַ שמאַלע, אַ זילבערנע שטעג.

רייס איך גלעקלעך ווייסע אַ בינטעלע,
און פון נאַכטיקע טויען באַקרוינט,
אייל איך שטיץ מיט דעם לופטיקן ווינטעלע
צו דער שויב, וואו מיין טייערע וואוינט.

אין דעם טונקל פון פענסטער פאַרהאַנגענע
מוז זי שלאָפן נאָך איצט אין איר בעט,
און זי חלומט פון שעהן פאַרגאַנגענע,
ווען געהאַלוט האָב איך זי און געגלעט

ס'מוזן ראַזיקע פלאַמען איצט וואַנדערן
אויף די פּוּכיקע באַקן ביי איר -

און פילייכט קושט זי איצט גאָר אַן אַנדערן,
און איר טרוים האָט קיין אָרט ניט פאַר מיר?...

איך וועל דאָ ביי איר פענסטער שוין נעכטיקן,
ביז ביים אָפשיין פון זוניקן פלאַם
וועל איך זעצן איר קערפער איר פּרעכטיקן,
ווי אַ וואונדערלעך בילד אין אַ ראַם.

טרערן-געטראנס

מיר האָט זיך געטרוימט, אז דו שטייסט
ביים בעט, אָן ערפילטע מיט אָנגסט
דו שטרעקסט דיינע הענט און דערלאָנגסט
אַ בעכער, דעם בעכער פון טרייסט.

עס פערלט דער ריינער געטראַנק
ביים בלאַסן, קריסטאַלענעם שטראַל,
אזוי ווי אַ הייליקער קוואַל,
באַקרוינט מיט אַ שוימיקן בלאַנק.

איך ניג זיך צו דיר און איך נעם
דעם ליכטיקן בעכער אין האַנט,
כפאַל-צו מיט מיין מויל צו זיין ראַנד,
און ס'ציטערט פון זיסקייט די ברעם.

איך טרינק, ביז עס טוט נישט אַ שפיל
דער דעק, פון לבנה באַשטראַלט;
איך קוק, ווי פאַרשיפורט; איך האַלט
דעם בעכער און פרעג אין דער שטיל:

וואו האַסטו גענומען דעם ווייז?
ווער האַט עס געגעבען דיר, ווער זי?

עס ענטפערט מיר אָפּ נאָר דיין טרער,
וואָס פאלט אין דעם בעכער אַרײַן.

אין ס'פאלט מיט אַ זילבערנעם קלאַנג
אַרויס פון דער האַנט מיר דער בוס
כ'ערוואַך. עס איז פינקטלעך דער חצות.
אַזוי ווי מײַן שטומער פאַרלאַנג.

די רעזעדן

א'ך וועל איינטינקען מיין פנים אין די טויאיקע רעזעדן,
און זיי וועלן מיך דערמאָנען פון דיין גוף אַ שטריך אַ יעדן

אויגן — תפלות ניט-דערהערטע, אויגן — הייליקע בורשטיבען,
ברעמען-דינע ווי דער אָטעם פון דעם ערשטן וועלט-באַגינען...

כ'זע דיין מיילכל-האַלב-געשלאָסן, -וואָס די יוגנט פאַרביט
אויף ראָז אים
און פון צווישן בלאַנקען ציינדלעך-ווייסע שמיילכענדע רמזים...

כ'זע די אָרעמס, וועלכע לייכטן מיט דעם אויסבייג
מיט דעם רינדן
אַזוי צאַרט, אַז כ'וויל דערזען דאָרט ריזן פורפורענע
פון וואונדן...

אויף די בריסטלעך — אַ, די בריסטלעך! — וועלכע ווערן
רייפֿע
ע, איך מיילכעלעך פאַרקוועטשטע, ראָזע, דורשטיקע
און שטייפע...

כ'זע די הענטלעך, וואו עס פלעכטן לילאַ-אַדערלעך אַ בעצל,
און די בעגל, ווי די בעגל פון אַ יונג-קאַפּריזן קעצל...

אָ רעזעדן, אָ רעזעדן! הילט מיין פנים צאַרטער, צאַרטער -
איך זאָל בעסער זען און פילן יעדן בייג פון מיין
געזאַרטער

ה א ר ב ס ט.

טריאלעטן.

ביזט, ווי מיין בענקשאפט, שיין געזען
און ווייבלעך-טרויעריק, ווי ליטע;
ביי בוימער גאָלדענע, פארבליטע
ביזט, ווי מיין בענקשאפט, שיין געזען...
דער ווינט געזונגען ווען-גיט-ווען
האַט שטיל זיין האַרבסטיקע סיואיטע...
ביזט, ווי מיין בענקשאפט שיין געזען,
און ווייבלעך-טרויעריק ווי ליטע...

אין יעדן פאלד פון דיין מאַנטאָ
געוויינט האָט האַפנונגסלאָז דער נעכטן,
באוויינט זיין חלום זיין פארשעכטן
אין יעדן פאלד פון דיין מאַנטאָ...

און שרעקלעך - ווי דאָס וואָרט „גיטאָ” -
האַט זיך מיין ווי גענומען פלעכטן...
אין יעדן פאלד פון דיין מאַנטאָ
געוויינט האָט האַפנונגסלאָז דער נעכטן..

לבנה דיקער אייל

טריעלעטן

אין זיין בלויען סארקאפאג
וויגט מיך שטיץ דער אָוונט איין;
איז מכבד מיך מיט וויין
אין זיין בלויען סארקאפאג,
ס'דוכט - אן אַלטער בבלימאג
שטרוימט אַ סודותדיקן שיין...
אין זיין בלויען סארקאפאג
וויגט מיך שטיץ דער אָוונט איין.

ס'קניען שאַטנס פּיאַלעט
פּאַלן, קושנדיק מיין ברעם;
אויף מיין זילבער-דיאַדעם
קניען שאַטנס פּיאַלעט.
ס'בענטשט די שטיקייט מיך און גלעש
יונגסטע פרוי פון מיין האַרעם...
ס'קניען שאַטנס פּיאַלעט,
פּאַלן קושנדיק מיין ברעם.

ס'ברענט לבנהדיקער אייל
שטיץ און הייליק איבער מיר;
אין אַ יאַשמאַון געשיר

ברענט לבנהדיקער אייל...
קום, מין חלום, און פארצייל
מעשיות, בלויז, ווי סאפיר...
ס'ברענט לבנהדיקער אייל
שטיל און הייליק איבער מיין

אין דער פרעמד

כ'האָב גאַנצע זעכט - (אַך פּרעג נישט וויפּל!)
געווען מיט לייד און טרוימען רייך...
זעבענקט נאָך דיר, ווי ס'זענקט אַ שיפּל
נאָך קילע ווערן פון דעם טייך

געבענקט אזוי ווי נאָך אַ בלימל
דער טונקל ווייכער פּרויען-לאַק;
ווי ס'זענקט די בלויקייט פון דעם הימל
נאָך מעשיות ריטמישע פון גלאַק...
געבענקט, ווי ס'זענקט אַ פּוסטער וויגל
נאָך וועמענס ציטערדיקן שלאַף
ווי ס'זענקט נאָך אַפּשפיגלונג דער שפיגל,
ווי ס'זענקט דער אָנהויב נאָכ'ן סוף...

SERENADE MELANCOLIQUE

ס'ווערן טונקעלער די בלעטער,
פיאלעטער ווערט דער עטער,
כ'הער די שטילע טריט פון גליק...
קלאנגען ציטערדיקע שטייגן —
עמיץ שפילט עס אין די צווייגן
Serenade Melancolique...

הער, ווי שטיף די טענער קלינגען!
ווי דעם שפילער וואָלט געלאנגען
צו דערגיין דעם שטילקייטס-סוד...
שאַ, אַלץ שטילער ווערט דער שפילער,
און לבנהדיקער קילער
ווערט דער איינגעוויגטער סוד...

ווי די נאַכטיקע נאַרציסן
לאַמיר איצט די ליפן שליסן
און דערציען די מוזיק...
מיט אַ ציטער מיט אַ גרינגן
לאַמיר טרויעריק דערוינגען
Serenade Melancolique...

B E R C E U S E

קום, ליבסטע, מיד פארוויגן
מיט „סאלוויגס ליר“ פון גריגן
און לאָז דער שטילער ניגון -
בארויקן מיין פיין;
ביז כ'ועל מיין אויג פארמאכן
זאלסט דו דערנעבן וואָכן
אין ציטעריקן, שוואַכן
לבנה'דיקן שייין...

זיין בלאַסקייט זאל זיך זיפן,
אין לאַקן זיך פארקניפן,
אין ציטערן אויף ליפן,
זיך גליטשן אויף די הענט;
און לאַנגע שאַטנס זאָלן
פון ווייטע בערג און טאָלן
אריינקומען, און מאַלן
א האַפן אויף די ווענט...

און זאָלן, ווי איז מיפן,
ערשיינען זעגל-שיפן,
די פריינט פון נאכט און רופן -
וואו ים פארטרינקט די צייט.

עס וועלן ווייטע שטימען
מיר געבן דאן א סימן
און כ'זעל מיך לאזן שווימען
אין אומבאקאנטער ווייט...

און סוועלן שטיל מיך וויגן
די לעגענדארע בריגן
באגלייט פון סאָל־ווייגס ניגון
אין בלויען נעפל־רויך...
זאָל וואַכן ביים געלעגער
דער ניגון דער נאָרוועגער,
און שלאָף איך איין - דאָן מעג ער
אַנטשלאָפן ווערן אויך...

אַלֶט פראַנצויזישע ס.

עס שמעקט מיט צייטיקער ווערבענע
פארוקן לייכטן זילבער-גראָ, —
דאָרט, הינטער רויזן-קוסטעס יענע
מיט קאָלאָמבינען זיצט פיערראָ...

ס'פאָרקייטלעך טרויבן די אַלטאַנקע
ווי שייך די נאַכט איז היינט מאַרקיו!...
גיט אייער האַנט, די דופטיק-שלאַנקע,
איך האָב אייך לאַנג שוין ליב, Elise..

און ס'פאָלט אַ טרער אַ ווייבלעך-דינע
אויף שוואַרצן זילבער פון בראַסלעט;
דאָס וויינט פאַר ליבע קאָלאָמבינע,
און עמיץ צערטלט זי און גלעט..

אַ קונדס-ווינטל ברענגט זיי שפורן
פון גראַציעזן מענועט,
פון דאָרט וואו ס'בלייכן די אַמורן,
און ס'שוימט אין פאַרפאַר דער קלאַרעט..

ס'דערשווימט אַן אָפּדופּט פון פאַרפומען
געמישט מיט פרישקייט פונם טוי

און אַפּטמאַל זייד-גערוישען קומען,
און שטילע רייד פון אַ גאַבאַי...

לאַמטערנעס פאַרביקע דערשפּרייטן
אַ גרוס פון ווייטן מאַסקאַראַד -
אַ מאַדנער אַפּשיין לייגט אויף קווייטן
ווי אַ פאַרפישופטער כתב-יד...

נאָר טונקל-שטיל איז דאָ. קאַפּריזע,
און קילע שאַטנס ווייען זאַכט...
— ווי שיין, ווי שיין איר זייט מאַרקיווע,
אין דיזער וואַנזיניקער נאַכט!..

עס טומלען, טאַנצן ערגעץ נאָרן,
מאַרקיוועס באַקן פּלאַמען ראָז...
צעקנייטשט ביים ברוסט די נעגיופּאַרן,
און ס'לייגט דער פעכער ווי אין גראָז...

REVERIE.

דו געדענקסט עס נאָך אודאי —
ס'האָט דער סמיק געטון אַ צי
און ס'האָט שטיל אויף דער עסטראַדע
זיך צעווייגט די Réverie...

און אין וויין האָב איך אַ טרערל
דאָן פאַרלוירן, בלאַס און דין:
אַ צעשטראַלטער, קאַלטער פערל
איז געפאַלן אויף בורשטין...

און דערנאָך אַלץ אָפטער, אָפטער
האָבן טרערן זיך געגליטשט —
דאָס האָט שטיל אַ ניט-דערהאַמטער
אַלטער חלום זיך צעבליצט...

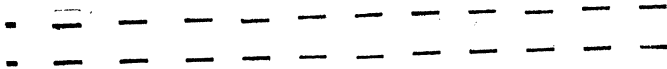
ס'האָט זיך אַלץ גענומען מישן:
די בראַסלעטן אויף דיין האַנט,
מיט די מורמליקע טישן
מיט די בילדער אויפן וואַנט.

אין אַנטקעגנדיקן שפיגל
האָבן מאלפעס זיך געפרייט,

אין געקייטלט אין אן עיגול
האָבן הויקערס זיך געדרייט...

ס'האָט, פאָרגייענדיק אין קייכך
עמיץ עמיצן געדראָט...
און געווען איז, ווי כ'וואָלט שטייכן
אויף אַ דין-צעציטן דראָט...

ס'האָט מיר ווער די קני געבויגן,
און געברענט האָט מיר די קעל,
און פאָרמבולט מינע אויגן
האָט אַן עפלדיקע וועל...

כ'האָב ערוואַכט ביי זיך אין צימער,
ביוט געזעסן ביי מיין בעט,
און אַ פאָרויכטיקער שימער
האָט געשטריימט שוין דעם פארקעט..

האָסט געקוקט אויף מיר אין טרויער:
„שלאָף, מיין ליבער... ס'איז נאָך פרי!...“
און געוויינט נאָך שטיף אין אויער
האָט די ווייטע Réverie

מיינלאַרעליי

כ'האַב פרויען שוין פאַרשידענע געקענט!
אַ, וויפיל קערפערס פלעג איך גיין אנטקייגן,
אויף וויפיל ברוסטן בין איך שוין געלעגן,
אין וויפיל אַרעמס האָב איך שוין געברענט!

געוועזן זענען מאַנכע עלעגאַנט,
מיט אַ געשטאַלט אַ שלאַנקן, גראַציעזן;
און ס'זענען אומגעלוימפערטע געוועזן,
וואָס האָבן שווער ווי עלפאַנטן, געשפאַנט.

ביז דעכערלעכקייט—נאַרישע; און ביז
געפערלעכקייט—פאַרפירערישע-קלוגע,
וואָס פלעגן קאַנען מאַכן מיך משוגע
מיט זייער מינדעסטן מילביקן קאַפּריז...

פאַרהלומטע און האַרציקע ווי רות,
וואָס קאַנען נאָר צום גאַט פון שטילקייט דינען;
און תאַוהדיק, ווי יונגע טיגערנינען,
פאַרליבטע אין דעם אַרגישן גענוס...

דאָך אומבאַפּרידיקט בלייב אין צווישן זיי,
כאָטש כ'האַב גישט איין אַפעליע און קאַסאַנדרע,

כ'בין טריי נאָר דיר, צווישן אלע אנדערע -
מיין איינציקע, מיין ליבע לאַרעליי!

דו זיצסט ביים מעלד פון מיין צעשטראַלטן ריין,
און זינגסט דיין ליד אין לעצטן זונען-צאָנקען...
אַ טייערסטע! ווי הייס וועל איך דיר דאַנקן
בשעת איך וועל צום גרונט צום קאַלטן גיין!..

ש ט א ט י ש ע ס.

אין ווען דער אָוונט ערשט געבוירן,
ווארפט הויפנט שטיקייט דאָרט און דאָ —
דערהער איך זינגען די רעסאָרן
פון שוואַרצן גלאַנציקן לאַנדאָ

כ'בלייב שטיין, נישט ווילנדיק, געבוירן,
ווען ס'טוט דער בייטש אין לופט אַ הילף, —
און איך דערזע צוויי שוואַרצע אויגן,
אַגאַטן טונקעלע אין מילך...

עס טוט אַ שטרויס-פעדער באַקאַנטער
פאַר מיר אַ וויג-זיך ווייס און דין
און שפיצן טייערע בראַבאַנטער,
און ליפן רויטע, ווי קאַרמין...

אַ האַנט אין רינגען, בלאַס און לענגלעך
האלט טריי אַ הינטל אויף די קני,
אַ פּוּכ-ווייס'ס, און רויטע סטענגלעך,
און אַ פאַרזערטלעכעס, ווי זי...

ווער ביזטו, זאָג? דיין גאַנצעס האַלטן
איז פּוּל מיט פּרעכטיקן פאַרדאַכט...

צי האַסטו וואו אַ מאַן אָן אַלטן
און דו אַנטלויפסט סוף אים אויף נאַכט ?

צי ביזטו אַ גראַפס אַ בת-יחידה,
זיין איינציק שאַץ, זיין איינציק ציר ?
און מאַכסט אין אַוונט-שעהן מידע
דיין שטילן טעגלעכן שפּאַציר ?

צי גאָר ביים שפּילן סוף רומענער
דיין לייב אַנטבלויזטו אין דעם טאַנץ,
און נאַכדעם קומען מחנות מענער
אויף נאַכט צו אַפּקויפן דיין גלאַנץ ?

איך גיי נאָך לאַנג אַרום אין בלאַנקע,
און כּוֹזע אין דמיון נאַכאַנאַנד
אַ דראַבנע פּוּכיקע באַלאַנקע,
און רייפלעך נאַלד אויף בלאַסער האַנט

מיד

איך בלאַנדזשע-אום שוין לאַנג און וואַגל...
פאַרהיל מיך וואַרעם אין דיין שאַל,
און לאָז א קוש טון פון דיין נאַגל
די דינע ראַזיקע עמאַל...

שוין וויפיל ווייטקייטן געמאַסטן,
און וויפיל מאַל אין שטומע לייד
האַב איך מיין שווערד מיין האַלב-פאַררעסטן
געריסן וואַהנזיניק פון שיד!...

און אין די נעכט, ווען ס'האַט דורך טויען
געשטראַלט מיין שטערן, מיין שמאַראַנד -
האַב איך אויף שמחות און אויף פרויען,
נישט איינמאַל אַנגעפירט אַ יאָגד!...

און דו ביי זיך אין מיידל-חדר
פלעגסט נייען שטיל ביי דער גאַרדין
און האַרכן, נייענדיק, כסדר
ווי יונגע ליינדן זינגן דין...

נאָר יונגע ליינדן ווייסן גאַרנישט...
און פלעגסטו וועלן ווען אַרויס -

פלעגט עמיץ מורמלען דיר: „מען טאָר נישט...
דער וועג - צו לאַנג, די וועלט - צו גורס...

אַ טרינק מיך אָנ'עט פון דיין לאַגל,
פאַרהיל מיך וואַרעם אין דיין שאַל,
און לאָז אַ קוש טון פון דיין באַגל
די דינע ראַזיקע עמאַל...

צוויי חברטארינס

איך האָב צוויי חברטאָרינס שיינע -
די ערשטע איז מיט לאָקן בלאַנדע,
זי האָט צוויי אויגן בלאַע, ריינע
און שמייכלט שטיל, ווי דזשיאַקאָנדע..

די צווייטע האָט צוויי שוואַרצע אויגן,
אַ הויכע זוניקע און שלאַנקע -
דער גאַנצער קערפּער אויסגעבויגן,
ווי ביי א גריכישער וואַקאָאָנקע..

און טרעפט אַ בליק מיך פון דער ערשטער
אין האַרץ אַ מעשהלע פאַרויט ער;
און כישטיי פון פלאַמן אַ באַהערשטער -
ווען כ'זע די בליקן פון דער צווייטער..

איך פיל: אין מיר איז אַ מלחמה...
אַך, וועמען זאָל איך ליבן טרייער?
די בלאַנדע! זאָגט מיר מיין נשמה,
די שוואַרצע! שרייט מיין בלוט מיט פייער.

ע ל נ ט

אַך, בעללי, שווייג! ניט ווילן, ניט יאָמער,
ניט וועק מיין וואונד, מיין האַרץ ניט פליק
זי איז אַוועק, זי איז ניטאָ מער,
זי וועט ניט קומען שוין צוריק...

איך ווייס: דו בענקסט, ווי איך אין טרויער
און אפשר טיפער, ווי איך מיין;
ווער ווייסט, ווי גרויס איז דער באַדויער
ווער קאָן אַ הוגטן-האַרץ פאַרשטיין?...

איך האָב געזען, ווי דו האַסט געכטן
געלאָפן האַסטיק הין און הער
ביים שטיין, וואו זי פלעגט אָפט פאַרמלנכטן
אין בלומען-קראַנצן איר באַגער...

דו האַסט געזוכט אַ שפור אַ ליבן,
אַ דופט, וואָס איז - ביז ווייטאַק-נאַנט
צי ט'איז אַ קליידער-שאַרף געבליבן,
וואָס וואָלט אָן איר געשטאַלט דערמאַנט...

דו נאר! דו האַסט צווישן גראָון
געקלערט געפינען זי אויפסניי....

פארשטייסט נישט, וואָס דאָס הייסט : פארלאָזן,
ווי קאָן מען זיין עס ניט געטריי? .

אך טוליע בענטער זיך... און לאַמיר
אַליין דאָ טרוימען קאַלט פאַרשטאַרט,
זי איז אַוועק, זי איז נישטאָ מער,
זי האָט אי מיך, אי דיך גענאַרט!...

איינזאמקייט

(סאָנעט)

גענידערט האָט אַ טונקל אַ געדיכטער,
וואָס האָט אין לופט צעכוואַליעט זיך געלאָסן.
איך האָב געבלאָנדזשעט אין דעם רויש פון גאַסן,
וואו ס'האַבן העל געלאַכט פּערשייטע ליכטער.

אַנטקעגן מיר אין שטראַלנדיקע פּאַסן
געשוואומען האָבן גליקלעכע געזיכטער,
נאָר קיינער האָט באַמערקט די לייך פון דיכטע,
מיין פנים, מיין פאַרלומטן און בלאַסן.

דיך האָט געזוכט מיין אומרויקער בליק,
איך האָב געגאַרט צו הערן די מוזיק
פון דיינע ווערטער, פון דיין זאַנפטער שטימע.

כ'האַב דיך געזוכט, נאָר סאיז געווען אומזיסט,
די איינזאַמקייט נאָר האָט מיך באַגריסט
און איינגעגליווערט אין מיין האַרץ איר חתימה

מעו דארה נישט טראכטן

נישט פרעג, צי דאָס העט דויערן,
צי וועסט דערנאָך באַדויערן...
אך, לאַמיר גאָר נישט טרויערן,
נישט פרעגן וואָס און ווי

צי צווייפלען דען די זשומיקע
די בינען די אַרומיקע
אויף בייטן דופטיק בלומיקע,
ווען ס'טוט די זון אַ צי...?

צו האָס, צו וואָס דאָס טראַכטן לאַנג,
דאָס טראַכטן לאַנג און שמאַכטן באַנג,
און שטיקן דעם ערוואַכטן קלאַנג,
מיט צווייפל און מיט גאַל...?

אך, בעסער, אַ באַקווייטלעכע,
מיט הענט מיט פעסט-געקייטלעכע,
מיט באַקן צאָרט פאַרוויטלעכע
אין מייגע אַרעמט סאַל!

תאווה פונקען

איך ליב דיין גויג,
דיין יעדן בויג,
ווען ס'שטראַלט דיין אויג
פון גליק;

איך ליב אַזוי,
דיין צאַרטן „אוי“
וואָס שמעקט מיט טוי
פון גליק...

איך ליב אַן ברעג
דיין פרייד און שרעק
בשעת איך וועק
דיין בלוט;

בשעת איך צינד,
מיין ליבעס קינד,
דיין יונגע זינד
און בלוט.

נישט טראַכט, נישט קלער
פון דיין באַגער..

וואָס דאַרפסטו מער
פון גליק?

טאָ זינג און בליי,
און קוש און בריי,
פרעס קני צו קני
אין גליק...

א ש מ י י כ ל

כ'געדענק - מיט בלומען העלע האָט באַפּלעקט
די זון דעם מערב, און אַ ראָזער שיין
האָט שטיל די הויכע מויערן באַדעקט,
און איינגעוויגט פון טאָג דעם שווערן פיין...

עס האָט אין לופט די אַוונט-רו צעבליט,
דער רויש פון גאָס איז אַפּגעשטאַרבן לאַנג;
פאַרטראַכטער איז געווען דעם מענטשנס טריט,
און האַרציקער, און שטילער - יעדער קלאַנג

איך האָב געבלאָנדזשעט, פון אַ טרוים באַגלייט -
און פּלוצלינג: ביי אַ פענסטער אין דער הויך,
וואָס איז געוועזן אָפּן, זע איך, שטייט
אַ מיידל; דאָס געזיכט פאַרטראַכט און בלייך...

איך האָב פאַרליבט אַ קוק געטון אויף איר -
וי האָט פאַרשטאַנען מיין געהיימען מיין,
נאַרלירן אויף דער ערד אַ בלום פאַר מיר,
און אין מיין האַרץ אַ שמייכל, פול מיט חן...

כ'האָב אויפּגעוויבן פון דער ערד די בלום,
אַ קיש געטון איר קרוין, וואָס האָט געשטראַלט,

צום האַרץ מיט ליבע צוגעפרעסט, און שטום
געדאַנקט די מילדע שמייכלנדע געשטאַלט...

אַ פרעמדער, אָבער דאָך אַ ליבער בליק
האַט מיך באַגלייט ווען כ'בין אַוועק אַהיים:
כ'געדענק דאָס קורצע, צופעליקע בליק
האַט מיט זיין רייץ צעסלאַמט מיין האַרץ געהיים...

אַוועק איז לאַנג שוין יענע העלע שעה —
נאָר צייטנווייז דערמאָן איך זיך אָן איר...
די בלום איז לאַנג פאַרוועלקט שוין און נישטאָ,
דער שמייכל אָבער בליט נאָך אַלץ אין מיר...

*
*
*
איך ניי דאָס העמד
סױן לײד צעקלעמט,
איך ניי אי טאָג, אי נאַכט;
וואָס טוט ער איצט
צי רוט ער איצט
אין פעלדער סױן דער שלאַכט.

צי קושט אים שטיל
אַ ווינטל קיל,
אין אויגן און אין מויל;
צי לויפט ער אום
ביי דעם זום-זום
פון שונאס ווילדער קויל...

הוץ זיין געשטאַלט
איז אַלץ מיר קאַלט,
איז אַלץ מיר קאַלט און פרעמד
איך ניי און ניי,
מיין טרוים און וויי
פאַרניי איך אין דעם העמד...

טאָג-אײן, טאָג-אױס —
אַרײן-אַרױס —
די נאָדל אַרבייט טרײַ
ווי דאָס געוואַנט,
איז בלײך מיין האַנט,
וואָס וויל נישט ווערן פּרײַ...

איך ניי איך שטעפּ...
אַ שוואַרצער קרעפּ
ערוואַרט מיך אפשר וואו.
ווי שווער — דער פּײן,
ווי ווייט — דער שײן,
ווי ווייט די שטילע רו!...

נײ, נאָדל, נײ
פאַרנײ מיין ווי
פאַרנײ מיין פּלע-פּײן...
פאַרנײ מיין טרוים,
און נישט פאַרוים,
עס זאָל צו שפּעט נישט זײן!..

פאָרטרעט

הײליק בלאַס איז איר פנים, ווי אַ יונגע לבנה
אין די אויגן די שמאַלע לײגט אַ טרויעריקער פלאַ;
זי איז ענדלעך אַ ביסל צו דער צאַרטער מאַדאַננע.
צו דער צאַרטער מאַדאַננע אין סוקסטינער קאַפּעללע.

אירע בלייך-שמאַלע פינגער ווייט פון תאוה'יקע קראַמפּן,
ס'ליגן רויק די לאַקן, אַזוי איינסאַך פאַרקעמטע;
ס'איז איר פרעמד די חרטה פון פאַרשפּעטיקטע קאַמפּן,
און דער שמערצלעכער ווייטיק פון תענוגים פאַרזאַמטע.

אירע בריסטן הייבן שטיי זיך אין געהאַרכזאַמען ריטמען,
ס'ליגט אַ ווייבלעכע תמימות אויף די שולטער די דינע,
רינד היט זי איר חלום... אַזוי ציטעריק היט מען
אַ בוטאַן פון אַ האַפּנינג פאַר די אויגן פון קנאַה...

אין איר לייב איר צעבליטן באַדט זי אָפּט פאַרן שלאַפּן
און זי וויינט אַזוי האַרציק, אַזוי זיס, בעת זי וואַשט עס,
און דערנאָך טוט זי תּפּלה, גרייט אויף ליידן און שטראַפּן
פיל מיט מוטערלעך ווייכער אַלפאַרצייענדער פּשטות...

אַ געלייטערטער ערנסט, אַ באַשיידענע פּונה
קוקט-אַרויס סוף די אויגן די פאַרטרוימטע און העלע

זי איז צולעך א ביסל צו דער צארטער מאדאָנע
צו דער צארטער מאדאָנע אין סיקסטינער קאָעללע.

אַרונט-מעלאַדיען

פאַרהענג דאָס פענסטער! פאַרלעש די ליכט!
כ'האַב ליב דעם טונקל, דעם בלאַסן מידן,
וואָס וויגט איין אלעס אין רו און פרידן.
פאַרהענג דעם פענסטער! פאַרלעש די ליכט!

נויג אָן זיך נענטער צו מיר, מיין פריינט!
האַלד, קוש מיך צערטלעך און נעם אַרומעט,
פאַרטרייב מיין טרויער, פּעריאַג מיין אומעט.
נויג אָן זיך נענטער צו מיר, מיין פריינט...

כ'וועל קוקן, קוקן אָן אויפהער לאַנג
אין דיינע בלויע פאַרטראַכטע אויגן,
און כ'וועל די שטראַלן פון זיי אויסזויגן...
כ'וועל קוקן, קוקן אָן אויפהער לאַנג.

כ'וועל דורשטיק לעזן ביי דיר אין בליק
דיין צאַרטע ליבע, דיין בענקשאַפט שטילע,
אַ הייליק-ריינע, א שטומע תּפּלה
כ'וועל דורשטיק לעזן ביי דיר אין בליק...

אין דיינע אַרעמס, מיין ליבעס קינד,
וועט זיך צושמעלצן מיין שטילעס בענקן

און העלע טרוימען וועסטו מיר שענקען
אין דיינע אַרעמס, מיין ליבעס קינד.

פאַרהענג דאָס פענסטער! פאַרלעש די ליכט!
סױן לאַמיר בלייבן אין דונקל מידן,
וואָס וויגט איין אַלעס אין רו און פרידן
פאַרהענג דאָס פענסטער! פאַרלעש די ליכט!..

פאר דער גרויסער וועלט, דער ברייטער,
איז מין הארץ א העלער טעמפל -
גאט אליין האט אָנגעצונדן
דאָרט פאר איר א ליבע לעמפל...!

ס'איז מין הארצן ליב און טייער
דאָס גערויש פון וואַטער-שאַלן,
אויך איז טייער מיר דער מורמל
פון די קליינע זילבער-קוואַלן...

כ'ליב די שטאַלצע ים-געזאַנגעני
ביי די איינזאַמע פּיאָרדן,
דאָך איז ליב מיר אויך די פּיאַנאָ
מיט די צערטלעכע אַקאָרדן...

כ'קני פאר דער מוזיק פון דונער
ביי דעם שיין פון בליצן-שלאַנגען,
אַבער טריי איז אויך מין ליבע
צו די מילדע פויגל-קלאַנגען...!

וועלטן - שטורעמס, וועלטן - שפּילכלעך,
זענען ליבע געסט איז טעמפל,

סיפלאקערט אייביק, קיינמאל גוססט
דארט דאס הייליק ליבע-לעמפל...

אין די נעכט.

אין די נעכט אין די בלאַע פון זומער
ווילט זיך ליבן מיט פלאַמנדער לוסט,
און אין ליידנשאַפט דורשטיקער, שטומער
ווילט זיך טויליען צו עמיצנט ברוסט...

אין די נעכט אין די בלאַע פון זומער
ווילט זיך ליבן און זיין אויך געליבט,
עס געפינט נישט מיין האַרץ דאָן קיין רו מער
סיגאַרט מיט נאָך אַ האַרץ זיין דאָן פאַרקניפט...

אין די נעכט אין די בלאַע פון זומער
בענקט דאָס האַרץ נאָך אַ וואַרעמען בליק
אין לבנה-שיין בליט אויף מיין קומער,
און סצינדט אָן זיך די בענקשאַפט נאָך גליק...

אין די נעכט אין די בלאַע פון זומער
פיל איך טיפער ווי איינוואַם איך בין;
אַך, דאָס גליק קאָזט צו זיך שוין נישט צוּאַמער-
טינאָגט אַ שמערץ, ווי אַ גיפטיקער שפּין...

עס גיבן נשמות...

עס גיבן נשמות מיט שיינע באגערן,
באקרוינטע מיט קראנצן פון הימלישע שטערן,
באווייטע מיט דופטן פון פארביקע בלומען —
זיי בלאַנדזשן און קאַנען קיין רו נישט באַקומען...

זיי זענען געשטראָפּט מיט אַן אייביקער בענקשאַפּט —
זיי גייען אַדורך אין דער שטאַטיקער ענגשאַפּט
ווי ליכטיקע שאַטנס פון ווייטע לעגענדן,
וואָס זוכן אין טומל ווהיזן זיך צו ווענדן...

יי טרוימען פון שטאַלצע, פאַרפֿישופּטע טראַגען,
פון זעגלען, ווי ווייסע צעפלאַטערטע פּאַנען.
וואָס שווימען דורך ווייטע געפערלעכע וועגן
אין לענדער געהיימע, צו זוניקע ברעגן...

זיי טרוימען און ס'זוערן צעברעקלט די טרוימען
אַן ווערטער געמיינע, אַן אייזערנע צוימען —
זיי זינגען, דאָך פאַלט מיט אַ ווייטאַג אַנידער
אויף טרוקענע שטיינער דער קלאַנג פון די לידער...

זיי הערן נישט-אויף זיך פון ליידין צו שלענגלען
און וויינען אין פיין ווי געפאַלענע ענגלען;

וואָס האָבן פֿון לאַנג דעם גן-עדן פאַרלאָרן
און זוכן און זוכן אים אייביקע יאָרן--

אליין אין פעלד

ליב און היימלעך איז דער אָונט.
ס'וועלסט דער לעצטער זונען-גלאַנק;
ס'האַט דער טאָג געשענקט דעם מערב
בלומען פּורפורנע אַ קראַנץ —

כ'גיי אַרויס פאַרנאַכט שפּאַצירן —
איינזאַם שנירלט זיך דער וועג,
ביי די זייטן דרימלען ווערבעס,
דרימלען פעלדער אָן אַ ברעג...

קליינע, בלאַע בלימלעך ווינקען
פון דער גאַלדנער קאַרן-בייט;
ס'דאַכט זיך—עמיץ האַט פון הימל
בלאַע פייערלעך צעווייט...

כ'שוים אַריין אין טיפן קאַרן,
ווי אַ ווינטל זאַכט און לינד
און רייס אויס אַ בלאַען בלימל,
בליענר-צערטלעך ווי אַ קינד...

וועל איך אָנטרעפן אַ מיידל,
וועל איך זאָגן: „געם עס צו"

„זיי אַ חברטע מיר מיידל,
אין דער שטילער אָוונט-רו!

און איך קאָז מײַך מיט מיין בלימל
אין דער ווייטקייט, וועלכע שלאָמט...
אַלעס דרימלט... נאָר דער ווינטל
רירט די שטרענגע שטיקייט אָמט...

פארנאכט אויפן גאנעק

רײַ שיין דו זעסט איצט אויס, מיין קינד!
טרוימסט דוויך אויף די טרעפלעך,
און נאָר אַ ווייטער אָוונט-ווינט
באַוועגט די בלאַנדע צעפלעך...

פון טוי דאָס ווייסע קליידל פייכט
דאָס קעפל שטום געבויגן,
און ס'אַטעמט קוים און ציטערט לייכט
דיין בענקשאַפט אין די אויגן...

עס רוט ביי דינע פיס אַ טויב,
אויף אירע ווייסע פליגל
צעשיט די זון רובינען-שטויב
מאַלט אויס אַ רויטן זיגל...

אַ ליבסטע, זע, ווי רויק ליגט
דאָס טייבל דיר צופיסן —
עס איז מיין האַרץ, וואָס שיקט ענטציקט
דיר שטומע טרייע גרוסן...

יא, קינד, דאָס ליגט פאַר דיר און רוט
מיין שניי-ווייס האַרץ אין פריידן...

און זעסט דעם רויטן פלעק? ... ס'איז בלוט
ס'איז בלוט פון ליבע ליידן...

אך, זיך אזוי אין שטילע רוי
און לאז קיין ווערטער הערן,
ביז ווייט אין הימל ערגעץ וואו
וועט אויפבליען א שטערן

ליבסטע! ליבסטע! איך בין שיכור
פון דער ווייסער ווינטער-שיין,
וואָס באַרוישט, ווי אַלטער וויין,
פון באַשטראַלטע שנייען-שטיקער,

וועלכע בלענדן,
וועלכע טאָנען ניט גערויט...
כ'מיל עס זינגט אַ ווייסער יום-טוב אין מיין רוישנדיקן בלוט
זיינע נאַכטיקע לעגענדן...

א פ א ל ק ס מ א ט י ו ר

בלימעלעך בלאַינקע, בלימעלעך שיינינקע,
רייצט נישט מיין האַרץ, וועלכעס נאנט,
פונקט אט אַזעלכענע בלאַינקע אויגעלעך
האַט מיין געליבטע פאַרמאגט..

וואַסערלעך קילינקע, וואַסערלעך שטילינקע
מורמלט ניט: איך בין באַטריבט.
פונקט אט אַזוי פלעגט מיר מורמלען: "מיין טייערער
די, וועלכע איך האב געליבט..."

פויגל דו ליבינקער, פויגל די גאלדינקער
זינג ניט, וואָס וועקסטו מיין שמאַרץ?
פונקט אַט אַזוי פלעגט מיר זינגען מיין מיידעלע,
וועלכער געהערט האַט מיין האַרץ...

בוימעלעך יונגינקע, בוימעלעך גרייניקע
רוישט ניט און רירט ניט מיין וואונד;
פונקט אַט אַזוי רוישט דאָס בליענדע בוימעלע
שטיל אויף איר קבר אַצונד..

נאטר

אָרנט-זון.

דאָרטן הינטער די שאַטנס פון שייער,
וואו עס בליען די טאָפּאָלען גרין,
נידערט לאַנגזאַם די זון אין אַ פייער,
ווי אַ ריזיקער רויטער רובין...

ס'גלייט די זון הינטער געצן פון צווייגן
פון איר אייגענעם פּלאַקער באַהעלט;
און מיר דאַכט, אַז אין הייליקן שווייגן
גייט-עס-אונטער דאָס האַרץ פון דער וועלט.

ס'האַט ביז אָוונט פון ליבע געפּלאַטערט,
און פון גאָלדענער ליידשאַפט מיר,
שטאַרבט עס אַנמעכטיק איצט און פאַרמאַטערט
און דערווינגט שוין דעם סוף פון איר ליד...

דאָרטן, הינטער די שאַטנס פון שייער,
שטאַרבט די זון אין איר פּורפּור-געצעלט,
און מיר דאַכט אַז פאַרטרונקען אין פייער,
גייט עס אונטער דאָס זאַרץ פון דער וועלט...

אָוונט = שעהן

(אָקטאָוין)

שאַטנדיקע, אָוונטיקע שעהען—
ס'האָט אייער פליגל ווידער מיך באַשיצט!
מײן האַרץ איז איצטער לייכט, אזוי ווי טויען
וואָס האָבן זיך אין אָוונט- פעלד צעשפּריצט;
און אין מײן בליק נעמט אייער שטילקייט בלויען,
די שטילקייט, וואָס באַווייט די פעלדער איצט.
אַזײט געבענטשט פאַר אייער קילע רוי'
וואָס עפנט ס'האַרץ און מאַכט דעם מח צו!

עס לויכטן-אויפעט מיכטיש-שטום די שויבן,
זיי ביים געבעט אין טעמפל אָוונט-צייט;
און תפילות קומען-לופטיקע, ווי טויבן,
פון אומבאַקאַנטן לאַנד, פון ערגעץ ווייט;
און עמיץ שרייבט מיט זילבער-טינט פון אויבן
און עמיץ פרעגט: דו ווייסט, וואָס דאָס באַדייט?
אַ יאָ! דאָס ווייזט איר פּראַכט די אָוונט-שעה, —
די בשמימדיקע, שיינע מלכה-שבא...

דער טאָג-וועג מיט די זאַמדיקע זיגנאַן
האָט זיך פּערטוישט אין גרין-באַטויטן שטעג;
פון לבנהקע, קריסטאַל'נע סאַרקאַפּאַגן

זכרונות שטייגן אויף פון ווייטע טעג;
זיי קוקן זיך ארום, ווי ס'וואָלט נישט וואָגן
באַרירן זייער פוס דעם ערדן-ברעג....
נאָר ביסלעכווייז די שרעק פון זיי אַנטרינס
און זייער נעץ ווערט זיכערער געשפּינט.

ס'איז די לבנה שטיל, ווי אַ לאַמטערן
וואָס ברענט אין נאַכטיק ים ביים שפיץ פון מאַסטן
די שטערן מיט אַ שמייכל מיך באַערן—
אַ שטומער גרוס אַ צופעליקן גאַסט;
און צווישן אַלע זע איך קלאַר מיין שטען,
מיט וועלכן כ'בין נאָך פון מיין וויג פאַרקנסט;
האַלב-אַפן איז זיין זילבער-גרינע ברעם,
און ס'ציטערט שטיל אויף אים זיין דיאָדעם....

אַ שטילע שעהען! כ'ליב אייך ווי דער פּאָון,
וואָס שפּרינגט אַ צינד אין וואַלד מיט לייכטע טריט
אַ זעט: איך מורמל תפילות אייך, איך דאָון—
אַ הייליקייט מיין בליק און וואָרט פּערציט;
און אין די לאַנגזאַם-ריטמישע אַקטאָון
פּליסט-איבער מיין באַרויקטער געמיט.
כ'פיל אויף מיין קאַפּ, וואָס איז אַן ברוסט געלענט,
דער אַונט-שטיקייטס בענטשנדיקע הענט....

ב י י ד ע ר ו ו י ל י ע

די שטילקייט נידערט לאנגזאם אויף דער וויליע,
און נויגט זיך ווי א מלאך צו דער שטאָט;
דער אָוונט שלייכט אין פּורפורנער מאַנטייליע,
וואָס פּלאַטערט ביי זיין יעדן לייכטסטן טראָט;
ס'צושפרייט זיך ווייט אַ רויקע אידייליע,
און לעשט דעם טאָג, וואָס האָט מיט רויש געדראָט...
איך ליג אַליין אין קילן גרינס ביים ברעג,
און קוק אַראָפּ צום לאַנגן וואַסער-וועג.

פון ברעגעדיקן גאַרטן פון צובליטן
קומט-אָן אַ ווינטש-גרום, שמעקעדיק און פריש;
אויף אַליץ דער שיין פון מערב פון צוגליטן,
פון רויט און ראָז אַ פאַרביקער געמיש.
און אויף דעם וואַסער טוינקלען זיך די פליטן,
ווי רוקנס פון געהיימע ריזן-פיש...
זיי שווימען-דורך און שווינדן וואו אַוועק,
פאַרטוישנדיק זיך אין אַ דראָפּנעם פלעק...

די שעהען זענען האַרציקע, איגטימע.
ווי אויגן פון אַ יידיש ליטווישע פרוי;
אין בוימער-גרינס זינגט עמיצנס אַ שטימע —
זי שמעקט מיט יוגנט-ווייען און מיט טוי...

אין הימל און אין זעל — קיין איינציק פגימה,
די גאנץ נאטור האלט-אין א שטילן „אוי“...
א דורכזיכטיקע תפילה נעמט ארום
די וויליע, אונזער אַרמע ליטע-בלום...

און אַט-אָ קומען ערשטע נאכט גערון —
די שאַטנס און אַ נעפּלדיקער רויך;
און טרויעריק, ווי לידער פון ווייס-רוסן,
דערשיינען שטילע שטערן אין דער הויך;
זיי ציטערן אין וואַסער מיר צופוסן,
ווי גלי-ווערם אין גריגענדיקן שטרויך...
עס וויגן זיי די וועלעכלעך געלינד,
ווי ס'וויגט אין וויג אַ מאַמע אירס אַ קינד...

אין יידישן בית-עולם אין דעם אַלטן, —
וואָס איז אויף יענעם ברעג פון שטילן טייך, —
פון קברים שטייגן-אויף אַצינד געשטאַלטן,
מיט זייער גאון דאָונענדיק צו גלייך...
און ס'דאַכט זיך אויס מיר: פון תּכּריכּים-פּאַלטן
טוט שטיל אַ לייכטער רויש צו מיר אַ שלייך...
דעם גאָנס אויג איז צו דער שטאַט געווענדט,
און ס'דראָען דאַכט, די אויסגעשטרעקטע הענט...

פליס, וואַסער, פליס און מורמל דינוע לידער,
דעם סוד פון טויט און לעבנס-פרייד באַהאַלט!
כּוועל האַרכן דיך, אַ שטילער און אַ מידער
ביז ס'שלאַפט די נאכט גאַך אין מיין בגדים-פאַלט:

וועט נאָר דער טאָג-גערויש דערוואַכן ווידער -
סאַרלאַזט דיך מיין געבויענע געשטאַלט ;
מיט ערשטע רויכנקנילן פון סאַבריק
וועל איך אין שטאַט זיך אומקערן צוריק.

צ פ ר ן

רָיַען ס'קומען שטערן, און טרוימיש גאַסן
אין די פּאַרנאַכטן אין די פּאַרטראַכטע -
דאַן ווילט זיך וועלן, און אין אַ האַפּן
זאָל אונז ערוואַרטן אַ בלאַע יאַכטע...
עס זאָלן שטערן און ים-אַקאָרדן
אונז שטיץ באַגלייטן אין ווייטסטע ווייטן,
צווישן אייז-בערג, דורך די פּיאָרדן,
וואָס היטן סודות פון אַלטע צייטן...
דער שטאַלצער וויקינג, דער קאַלטער צפּון
זאָל אונז באַווייען מיט זיינע צויבער,
מיט האַריוואַנטן, וואָס שטייען אָפּן,
מיט שניי מדבריות וואָס בלאַנקען זויבער...
די נאַכט זאָל רוען אויף איר געלעגער,
די נאַכט זאָל ליגן אין שטרענגן טרויער,
אויף ווילדע פעלזן אויף די נאָרוועגער,
וואו ס'וויקלט שלייערס אַ שיין אַ בלאַער...
און אין דעם אָפּשיין, דעם בלוילעך-בלייכן,
וועט זיך צווייגן אַ לאַנגזאַם ניגון -
דאָס וועט אין שטילקייט צו אונז דערגרייכן
פון ווייטסטער ווייטקייט אַ גרויס פון גריגן...

ליטע = פייזאזשן

..

די לעצטע גארבען

די גאלדענע היץ איז שוין לאנג אין די קילע
און צערטלעכע אַרעמס פון אַוונט צורונען,
און ס'האַבן צופלאַמט זיך די שויבן מיט ברעקלאַך
פון רויטלעכע זונען...

עס הערט זיך פון ווייטן אַ רוישן: דאָס פאַרט שוין
דער וואָגן דער לעצטער מיט גאַלדענע גאַרבן,
עס לויכטן די זאַנגען און גיסן זיך איבער
מיט פורפורנע פאַרבן...

די אַרבעטער גייען געקייטלט אין רייען,
באַגלייטן מיט שמחה דעם וואָגן אין שיער
און ס'טרונקט זיך דער שטאַל פון די סערפן און קאַסעס
אין קרענקלעכן פייער...

פאַרויס לויפט אַ שלאַנקעס אַ בויגיקעס מיידל,
באַצירט מיט אַ בלוזמען-קראַנץ; זינגט און שפרונגט אונטער
ס'באווענט אַפט איר יונגינקע ברוסט אַ געלעכטער
אַ פרייער, געזונטער...

דערהערט דאָס געזאָנג — הויבן אָן זיך באַווייזן
אין שמאַלינקן געסעלע קינדער און פרויען,
עס לויכט זייער בליק מיט דער רו פון די מידע
פאַרנאַכטיקע שעהען...

אַ טונקעלע, צערטלעכע האַנט וועט אינגליכן,
אין מערב די ווונדן, די רויטע פאַרהיילן, —
מען וועט זיך צוועצן אויף פּריזבעס, און היימלעך
זיך מצשיות דערציילן...

ליטע = פייזאזשן

II

אין נאכטיקע פעלדער

עס ציען זיך שטום אין דער ווייטקייט, דער בלויער
פעלדער, באוועבטע מיט קארן און ליין,
זיי אטעמען שטיל מיט א נאכטיקן טרויער,
טרינקען זיך שטיל אין א מאטאון שיין.

און לאנגע און טונקעלע סטענגעס פון וועלדער
שווארצן זיך ווייט ביים דעם הימלישן זויג;
עס דאכט: ס'האט ארומגעכאפט עמיץ די פעלדער
מיט א פארבישופטן, אייזערנעם צוים.

אזוי, ווי א ריז א געבויענער, אלטער
דרימלט אנאיינוואמער צלם ביים וועג;
עס דאכט: אין זיין הילצערנעם הארצן באהאלט ער
סודות פון אלטע, פארשוואומענע טעג...

ס'איז שטיל. אין א בעץ פון חלומות געפאנגען
שלאפט שוין די ארימע, צארטע נאטור;
נאָר צייטנווייז הערן זיך איינציקע קלאנגען,
ס'רוישט ערגעץ-וואו א פארשפעטיקטע פור...

מ י י ו ו ו י נ ק ל

כ זוייס א צויבערדיקן ווינקל,
אין א גרינעם בלומען גארטן
וואו מיט דופט איז אַנגעטרונקען
דער באַשטראַלטער, העלער רויס -
גיט דער טאָג אַ לעצטן פינקל
בלאָנדזשע איך שוין אומעט דאָרטן
אין לייכטן טרוים פאַרוזנקען
אין אַ ראָזן אָונט-טרוים..

דאָרטן רוט אַ וואַסער-שפיגל -
בלוי און שטראַלנד ווי דער הימל -
צווישן ברעגן העל-באַגרינטע
מיט אַ סאַמעטענעם גראָז;
אין זיין ווייכן גרינעם וויגל
ווייזט ער אויס ווי מיט אַ דרימל
אַ באוועבטע, אַ באַשפינטע
בלויז, דורכזיכטיקע גלאָז...

ס'בליען לייליען דאָרט אין אומעט,
און זיי הערן צו דעם שטילן
מידן רויש פון די פאַנטאַזען,
וועלכע מורמלען נעבן זיין

און עס שווימען דאָרט אַרוממעט
אויף דעם וואַסער, אויף דעם קילן
גראַזיעזע. שלאַנקע שוואַנען,
פּונקט ווי קנולען ווייסן שניי...

טייער-ליב איז מיר דאָס ווינקל,
מיטן רוישנדיקן וואַסער
מיט די שוואַנען, מיט די בלומען,
מיט דעם גרינעם ברעגן-זום;
ווי עס גיט אַ לעצטן פינקל
נאָר דער אַזונטי-שטראַל דער בלאַסער
האַב איך ליב-אַהין צו קומען
מיט מיין קינדיש-ראַזן טרוים.

א ו ו נ ט ט ר ו י ע ר

ס'גליט אין מערב-זייט א פלאם...
ביי דעם קלאנג פון קירכן-גלאקן
זוססט שטיל די אונט-מלכה
אין אים
פון רובינען-לאקן —

מיט אן אומעט-הויך באחנט
שוועבן שטיל די טובן-שעהען...
עמיץ דאכט זיך אויף די פעלדער
וויינט און וויינט,
וויינט מיט קלארע טויען..

שא... אין טונקל-בלויען פאס
איז די מלכה שטיל געשטארבן —
שטאלץ באווייזט זיך די לבנה...
שטאלץ און בלאס
קוקט זי אויף איר קרבן...

ס'ווינקען שטערן שוין ארויס...
פון די בויער פון די פלושן
פאלן קילע טרויער-שאטנס,
לעשן אויס
די פארטרוימטע קווייטן...

אויפן בארג

דאָס קליינע, ווייסע הייזל הענגט
אויף אַ באַגרינטן בערגער-רוקן
עס קוקט פאַריתומט און פאַרבענקט,
ווי עמיץ וואָלט עס דאָרט פאַררוקן...

און אונטן ליגט אין טיפן טאָל
אַ חעג אַ שמאַלער אַ געשמידטער
אין פאַסן טונקעלע פון שטאַל
וואָס זענן אויס ווי שטייפּע ריטער...

כ'האַב ליב צו קוקן פון דער הויך, -
ווען ס'שטעלט די נאַכט איר טריט איר פוילן,
און זען ווי ס'לויפט אַ צוג אין רויך,
אַרומגעוועבט מיט ווייסע קנולן.

ער לויפט אַדורך און טוט אַ צי
נאָך זיך אַ לאַנגע סטענגע פּינקען,
אַ הויפּן רויטע קאַנפעטי
וואָס ציטערט שטיל און ווערט פאַרוונקען...

ס'בלייבט איבער וואו אַ פונק אין רוים,
ער גוססט לאַנגזאַם אין פאַרלירן.

און ווערט פארלאָשן ווי אַ טרוים,
וואָס ווערט אין שווערע נעכט געבוירן.

און ערגעץ צאָנקען רויט און גרין
די ווייטע פייערלעך-סיגנאלן,
און רופן מיך אַהין, אַהין
וואו ס'ווערט דער לאַנגער וועג פאַרמאלן

און ס'וויילט זיך נידערן אַראָפּ,
זיך מיט דעם וועג דעם שטומען לאַזן,
וואו זעלטן פליט נאָר דורך אַראָפּ
און ביי די זייטן זינגען גראָפּ.

אין טבת

רײ שווער איז אין גארטן אן עלענדן שפרייזן
אין קאלטע פארנאכטן פון טבת!
עס דאכט זיך: עס האבן געפאנגען מיך קרייזן
פון שטומע אוו ווייסע מצבות.

דער גארטן — אן אלטער בית-עולם א וויסטער,
די שאַטנס — פארהילטע מאָנאָכן,
און הערט זיך א שאַרף — דאכט זיך אויס: ס'איז א פליסטער
פון איינעם, וואָס פרוואוט זיך ערוואַכן.

עס טוט ניט קיין סקריפע דאָס קלייניקע טירל,
און שיקט מיר ניט קיינעם אַנטקייגן;
א ווינטעלע נאָר, ווי א זיידענעס שנירל,
באַזוכט דאָ די שנייאיקע שטעגן.

און אויבן דאָרט קרייזן זיך פינסטערע ראָבן,
און מאַלן פאַרשאַלטענע שטריכן,
און שפעטן פון טרוימען, וואָס זענען באַגראָבן,
וואָס האָבן אין שנייען פאַרבליכן.

נאַכטיקע בלומען

קוטארבט אָפּ אויף די ברוסט פון די רויזן דאָס זשומען
און צינדן זיך לײכט אין דעם הימלישן שלאָס —
צעוויקלען זיך לאַנגזאַם די נאַכטיקע בלומען,
און עפענען שעמעוודיק-אויף זייער פּאָס.

זיי גריסן דער בלאַסער לבנה אַנטקייגן,
וואָס לײכט ווי אַ פנים אין בלאַליכן שטאַף,
און ס'הויבן די בלעטצלעך אָן זיך באַוועגן,
אַזוי ווי זיי וואַלטן ערוואַכט פון אַ שלאָף.

פאַרמאַכט איז ביי טאָג זייער האַרץ, ווייל זיי האַסן
די קושן די פרעכע פון זוניקן גאַלד;
זיי זענען פאַרליבט נאָר אין אַפּשיין אין בלאַסן,
זיי האַפן דעם חלום פון טונקל נאָר האַלד.

עס זענען פאַרהאַנען אַזעלכענע זעלן:
ס'איז פרעמד זיי דער וועג צו די פלאַמען פון זינד,
זיי קאַנען נאָר קניען פאַר טונקעלע שוועלן,
און בעטן און טרוימען אַזוי ווי אַ קינד.

נאקטיורן

עס קוקט די לבנה א שטאַלצע און שטרענגע
אַראָפּ אויף דער וועלט מיט אַ בלאַסלעכן שיין,
און ס'וויגט זיך און ציטערט אַ זילבערנער סטענגע
אַריבער דעם טייכל, וואָס דרימלט שוין איין.

ס'באָזימען דאָס טייכל פאַרשלאָפענע בוימער,
און בילדן אַ דופטיקן, גרינענדן צוים;
מיר דאַכט: יעדער בוים איז אַ ריזיקער שומר,
וואָס היט דאָ דעם טייך אין זיין לופטיקן טרוים.

אזוי, ווי אַ שלאָס, וואו עס נעסטן געשפענסטער,
שטייט איינזאַם דיין שטוב אויף דעם ברעג, וועלכער גרינט;
עס שווענקט זיך אין וואַסער דיין אָפענער פענסטער,
וואָס איז מיט אַ שטראַלנדן שימער באַשפינט.

דו שפילסט... אַ פאַרהלומטע צאַרטע לעגענדע
דער נאַכט דער באַטויטער דערציילט דיין קלאַוויר;
עס פליסט דורכן פענסטער דאָס שפיל אָן אַ ענדע,
און סודעט זיך שטיל מיט דעם הויכן אַ איר...

עס טריפן און טריפן די איינזאַמע קלאַנגען,
עס שוואַרצט זיך ביים פענסטער-שויב דיין סילועטן;

ב'הער-צו פון דער ווייטן — אזוי ווי געפאנגען, -
און ס'מורמלעך די ליפן א שטיקן געפעט...

אין א הערבסט = פרימארגן (סאָנעט)

דיער סאָנ ערוואַכט אַ קאַלטער און אַ מידער
אזוי ווי פון אַן אַלטער פרוי אַ קוס,
אזוי ווי אַ פאַרשפּעטיקטער גערוס,
וואָס וועקט קיין רייז, וואָס וואַרעמט נישט די גלידער.

אין האַרצן ציטערט היפּלאָן אַ פאַרדרוס
כּיגיי-אום אין גאַרטן ס'דרימלען וואו די לידער,
אין בלעטער-גאַלד, וואָס קניט פאַר מיר אַנידער,
שונקט איין זיך לייכט און פאַרזיכטיק מיין פוס...

כּיגיי אום און און קוק מיט שטומע מיטליידס-בליקן,
זיי ס'וואַנדערן די ווינטן אום און פליקן
פון גאַרטן זיין פאַרוועלקטעס, אַלטעס קלייד...

ס'שטאַרבט אַפּ דער לעצטער הויך פון זומער טעמפל,
און ס'רוט אויף אַלץ אַ שטראַלנדיקער שטעמפל
פון שטילער רוג פון מיידלש-צאַרטע ליידי..

א נ א כ ט - צ ו ג

ס'טראַגט דער צוג זיך אויף אַ שטייפי
אויף אַ שטראַלנדיקן שטאַל,
ס'ציטערט אָפטמאָל-אויף אַ פייפן,
ווי אַ הייזעריקער קול.
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ,
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ
רוישט עס טויב אין שטילן טאַל...

ס'וויקלען-אויף זיך פעלדער ברייטע,
ס'צאנקען פלעמלעך וואו-ניט-וואו:
כאַטקעס איינזאַמע צעזייטע
רוען, טרוימנדיק אין רו...
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ,
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ,
ס'רויבט דער רויש דעם שלאָף מיר צו...

ס'פליען גליענדיקע פינקען
פאַר דער פענסטער-שויב פאַרביי,
אַט-אַ ווערן זיי פאַרווינקען,
אַט-אַ פינקלען זיי אויפסניי -
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ,
טראַ - טאַ - טאַ - טאַ,
רודערט שטורמיש, ווילד און פריי...

ס'האבן זיילן זיך באווייזן
און פארשוואונדן ווידער שנעל.
פונקט ווי שומרים, פונקט ווי ריין
פאר א פישופדיקן שוועל...
טרא - טא - טא - טא
טרא - טא - טא - טא
ס'דאכט זיך - ס'דאכט א טייוול-זעל...

ס'שוועפט דער צויג מיט א געפילדער
ווי אויף סטענגעס פון קריסטאל
ס'הערט זיך אפט א פיף א ווילדער
ווי א הייזעריקער קול -
טרא - טא - טא - טא
טרא - טא - טא - טא
רוישט עס טויב אין שטילן טאל.

זומער-פארנאכט

ךײַ טײַער איז דער אָונט מיר, ווי טײַער און ווי נאַנט!
כ׳האַב לײב אויף גרינע לאַנקעס דאן אַן אײנזאַמער צו טרעטן,
און זען ווי אויף דעם פּורפּור ראַנד פּון ווייטן האַריזאָנט
שטײל דרימלען-אײן פּון יונגע בױמלעך שלאַנקע סילוועטן...

איך הער מיך צו די תּפּילות צו, וואָס צײַטערן אין רוים,
און פּון מיין אויג געהײמע, צאַרטע בענקשאַטס-טרעערן רינען,
וואָס פּאַלן מײד אין גראַז אַראָפּ און רירן אָן קױם-קױם
דעם אָונט-טוי, וואָס גלייט און פּלאַמט מיט טױזנטער רױבינען...

אַ מערב-אַפּגלאַנץ דעקט מיט גאַלד דעם וועלדלעס גרינע קרוין,
ס'צעשמיכלט זיך דער מאַך — מיט פּלעקן שטראַלנדע באַשאַטן-
און ס'צײנדן זיך די גאַלדען אָן און לױכטן גאַלדיק-ברוין,
ביז אויסגעלאַשן ווערן זײ אין טונקל-מײדן שאַטן...

ס'ערוואַכט זיך מיט אַ רױש אַ מחנה ווינטלעך ערגעץ נאַנט,
זײ שמעקן שוין מיט נאַכט און רו, גלייטשן זיך און גלעטן,
און רױמען אין מיין אויער אײן: אין פּלאַסן שײן פּון מאַנד
וועט קומען באַלד דער נאַכט-נאַט פּון דעם מזרח-האַריזאָנט
און וועט אויף גרינע לאַנקעס אַ פּאַרטראַכטער אײנזאַם טרעטן...

אין א פרילינגס-טאג

דער פרילינג שטראַלט אין די אלעען,
און טרימט א דופטיקן גערוך,
אין בלויען הימל שווימען רייען
פון ראָזע וואַלקנדהלעך ווי פוך;
עס ליגט אין גראַז פאר מיר אַ בוך
איך ליג אין לייען.

און פלוצלינג טוט אַ בלאַז אין עטער
אַ לייכטער ווינט פון ווייטן פעלד,
מישט-אויף אין בוך די ערשטע בלעטער,
וואו ס'ווייס קיין טרער נאָך נישט דער העלד,
וואו ס'ווינקט אים פריי אַ ברייטע וועלט
מיט העלע געטער...

איך וואַרף דאָס בוך... אַ שטראָם אַ נייער
פילט-אָן מיין ברוסט און רוישט אין בלוט;
ס.צופלאַמט זיך העל מיין בליק מיין פרייער,
און קוקט פאַרליבט אַהין, וואו ס'רוט
דער הימל... ס'ברענגט אין מיר ווי גלוט
אַ יונגער פייער...

אַ פרילינג האַסט באַלעבט די גלידער
פון האַרץ מיין יאוש אָפגעווישט

דו האָסט מיט דיינע שטאַלצע לידער
— מיין ערשטע פּלאַט איצט אויפגעמישט,
און האָסט אין מיר אַצינד, דערפרישאַט
מיין קינדהייט ווירער.

ווינטער-גארטן

זיי געגריסט, דו אלטער גארטן, ווידער!
עס דעקט דיר איצט א ווייסע זילבער-לאסט,
דו שטייסט אליין, פארלאָזן און אָן לידער,
טאָ הער זשע איצט די לידער פון דיין גאסט...

דו האָסט פון לאַנג שוין ניט געהערט קיין טענער:
פון זומער אָן האָט דיר קיין מענטש באזוכט,
ביזט ווייט אַצינד פון גרינער שעה פון יענער,
ווען ס'האַבן דיר באהאַנגען גאַלדנע פרוכט...

טאָ הער זשע נישט די קראַ, וואָס שרייט פון ווייטן,
ויג אָן באַזאָכט דיין אויער צו מיין קלאַנג;
נאָר כ'ווייס נישט, צי כ'ועל קאַנען דיר פאַרבייטן
מיט מיין געדיכט דעם פויגלשן געזאַנג...

אויב יאָ, אויב יאָ דאַן לאָז מיר זינגען איצטער -
און וועט די שוואַלב אַדורכשניידן די לופט,
דאַן וועסטו, פון די טויען אַ באַשפּריצטער
מיר אַפּפּאַלן מיט לידער און מיט דופט...

א ב ל ע ט ל פון א זומער-פאָעמע

כ'גיי ארום אין בלאַנקע
אויף דער סאַמעטצנער לאַנקע,
אויף די פערלדיקע טויען
אין די זאנפטע מאַרגן-שעהען...
פון די קוסטעס, וועלכע שטייען
ווי פארגליווערטע, אין רייען
פאלן שאַטנס, בלאַע, קילע
אויף די גרעזעלעך די שטילע.
פון דער לאַנקע פון דער פייכטער
הויבט זיך אויף אַ רויך אַ לייכטער,
אַ פארהלומטער אין צארטער,
ווי די טריט פון מיין געגארטער...
אַנגעטרונקען פיל מיט דופטן
וויגט צו אום זיך אין דער לופטן,
מיט די ווינטעלעך, וואָס בלאָזן.
און אין זיינע שניי-געזעצן
בלאָנדזשען אַפשיינען און שוועבן,
זיי דורך פאָרהאַנגען און פענסטער...
זייטע, שטראַלנדיקע פלעקן
הויבן אָן דעם נעפל וועקן,
הויבן אָן אים שטיל צו צינדן -

אין די נעבד-פאליעס שווינדן...
זיי צעגלייען אין צעפאלן
אין די אַרעמס פון די שטראָלן,
אין די לאַנקע די באַגרינטע
קוקט פון שלאָף אָן גאַלד-באַשפינטע...
רוישן נעמט דער וואַלד דער נאַנטער,
און די פויגעלעך דערמאָנט ער,
אז דער מאָרגן איז געקומען,
אז עס וואַכן שוין די בלומען...
ווערן אומעטום געבוירן
דינע קלאַנגען, פויגל-כאָרן,
אין עס קלינגט דער וואַלד-אַרקעסטער
אין די אויפגעוואַכטע נעסטער
ס'קומען שטראַלנדיקע פייִלן,
טאַנצן-אום אויף סאַסנעס זיילן,
אויף דעם מאָך, דעם ברוינעם, שפּרינגען
פונקט ווי פישופדיקע רינגען,
פונקט ווי שמייכלענדיקע בליקן,
וועלכע גלייען פון ענטציקן...
און די וועוויצרקע די געלע
שטיפט שוין? ...

ס' ברענען די פלאמען

ס'ברענען די פלאמען — בלוטיקע ראמן, פורפורנע
צאמן — דאָרט אויפן ראַנד;
עמיץ אַ ווייטער איינזאָמער רייטער, זוניק-פאַרשייטער
פאָכט מיט דער האַנט.

העל און רוביניק, סדיק-בורשטיניק רייט עס אַ קע-
ניג, פאָכט מיטן שווערד,
און אַ צעהיצטער, ליכטיק-צעפליצטער, גינגאַלד-באַ-
שפריצטער הויבט זיך דאָס פערד.

זעצן די שוימען צווישן די צוימען, זעצן און שטרו-
מען ווילד פונם מויל,
פערד-גריוועס פאָכן, קנוילן זיך, קאָכן, — בלוט פון
נצחון שטראַלט אויפן קנויל.

פאָנצערס צעגליטע, שטאַלן-געשמידטע, פאָנצערס
געניטע - זיגערשער פויל,
גאָלדענע שניצן, גאָלדענע קריצן, שטראַלן און בליצן
העל אויפן שטאַל.

א פ ר י 7

אַרום בלאַנד-געלאַקטן יונגלינג, אַרום דופטיקן אַפּריל,
גייצן רייצן שלאַנקע פּעטן אַ לבנהקן קאַדרייל.

דרייצן רייצן לייכטע פּעטן אין אַ שטראַלנדיקער קייט,
און די גנאַמען ביי די שטראַמען שפּילן רירנד אויף אַ גלייט

שפּרייטן פּלייטן קרענץ פון קווייטן, און די זייטע ערד וואָס בלייט,
זעמט געפאַנגען ווידער קלאַנגען פון געזאַנגען און פון טריט...

לויטער-לויטער, אַ צעבלויטער און באַטויטער איז דער פּרינג,
און איז דופטיק, און איז לופטיק, ווי אַ טרערעלע אַ קינדס...

זינטלעך שפּילן, ווילן שטיין, די צעהיצטקייט פון די פּיס,
און באַהאַלטן אין די פאַלטן זייער דופטיקן געריס...

אין וועג

סאָנעט

כ'האַב לאַנג געשלאָסן חברשע פאַרבאַנדן
מיט וועג און זון, מיט יעדער פּויגל-שטים;
כ'גיי אָמט צום ים, צו אַנשעפּן פון אים
אַ הויפּן, קילע, ריין-שםאַראַדענע בראַנדן..

עס קרוינט דעם קאָפּ פון יונגן פּיליגרים
אַ הוט, וואָס איז געגנבעט ביי רעמבראַנדטן;
אַ שאַטן פּאַלט פון זיינע ברייטע ראַנדן,
איך גיי און גיי און בענטש מיין וועג און רים

איך נעם געאַרעמט שווינדלדיקע ווינטן,
פאַרליבטע ווילד אין זייער אייגן טאַנץ;
איך בין אַ פּריינט די פעל־זון-לאַבירינטו;

און אויף דעם גאַלדענעם ים-ברעג אויף דעם קילן
די מושלעס, שטיינדלעך שמייכלען מיר מיט גלאַנץ,
ווען כ'קום צו זיי — מיט זיי זיך זאָרגלאָז שפּילן..

ה א ר ב ט ט

פארטיפט אין בלוי דער ווייטער הימל שטראלעט,
און רויק קלאַר איז יעדער קוואַל,
די לופט איז שטייף און קלינגעוודיק און קאלט -
גלייך ווי אַ שטאַלענער קינזשאַל.

כ'טרינק דורשטיק, האַרבסט, דיין שטרוימענדיקן שיין,
דיין שאַרפן, גלייכגילטיקן בלאַנק;
און טרויעריק און גאַלדיק איז דיין וויין,
דער קאלטער, דופטיקער געטראַנק.

ווי קיסריש-אַלפאַרציענדיק אין שטרענג
דו קומסט צו אונז מיט דייע טעג!
און כ'פעסט נישט אַיינמאָל אויס די גאַנצע לענג
טון דיין רובינענדיקער שטעג...

פ ר י ל י נ ג

ס'האלט די זון גענרײ איר נדר
טוט מיט שײן אין שויב א פלאַס
און ס'צעשטראַלט מיין קלײנער חדר,
ווי א פישופדיקער שלאַס.

ס'צײט דער גאַרטן דער צעבלײטער...
זײ פאַרשאַלטן, ווער עס רוט!
ס'פלאַצן קנאַספּן מיט א צישער,
זײ די האַפּנונגען אין בלוט

אין דעם עטער כּרובים שטיין,
ס'טינקט זיך אַלץ אין מאַלײעס דופּט,
און דער פּויגל אויף די צווייגן
זײן באַנייטע שטימע פּראַווט.

גאַסס א בליק האָט גאַלד סאַרצויגן
אויף דעם ווייטן האַריזאָנט,
און איך זע איצט מיט די אויגן
וואָס כ'האַב זעען נישט געקאַנט...

ערשטער שניי

ס'רופט אין גאס דער שניי דער ערשטער,
כ'קוק ארויס,
פון זיין פרישקייט א באהערטער,
און פארלאז מיין ענגן צימער.
שניי דורכויס —
נאָנט און ווייט,
און ער לייט
ביי דער זון איר גאָלדענעם שימער

ס'בלאנקט א ריינער אלעבאסטער
דאָרט און דא,
און דער שניי-ווינט — לוסטיק שפאסט ער
מיט די מיידן, מיט די יונגען:
מאכט זיי גרוי...
טאנצט פאר פרייד
שטילצרהייט
נאָס זיין שפיל איז אים געלונגען...

מענטשן, מענטשן אין די גאסן
דויכטן העל,
אך, צי קאָן מען איצטער האסן ?
העפטיק ליבן אלע, אלע

גארט ביין זעה,
מיידלעך פיל
שמייכלען שטיף,
יעדע איז א וויסע בלה.

אך, ווי כ'צייט א מיידל כאפן,
ווייס און רייך,
אז דאס הארץ זאג קלאפן, קלאפן,
אז מיר זאגן פראסטיק פלאמען,
און פארגיין
אין א טאץ
פוי מיט גלאנץ
מיט דעם קלארן שניי צוזאמען...

זימער - נאכט

ס'האט זיך צוגעטוליעט צערטלעך צו דער שויב די בלאַע נאכט
ווי א דאַרשטיקע, סאַרשפּורטע וואַקכאַנקע,
און א רוף געטון מיט ליידנשאפט: „אין גאַרטן קום, ס'ערוואַכט
דאַרט א וועלט אַצינד א דופטיקע, א פראַנקע“...

„כ'האַב געעפנט מיינע אוצרות פול מיט שאַטנס און מיט ליכט,
פול מיט פרייע און גיט-ערדישע פאַרלאַנגען,
פול מיט גליק, וואָס שיקט זיין זיסן פייל אין האַרצן אומגעריכט,
פול מיט סודות, און מיט בלאַסע שאַרכן-קלאַנגען“...

„קום אַרויס! - און כ'גיי געפאַנגען פון דעם פישופדיקן רוף,
אין די שאַטנדיקע טונקעלע אַלעען,
מיט אַ בשמים-הויך אַ ריינעם, ווייען, ווייען אויף מיינ גוף
שלאַנקע, דופטיקע און דורכזיכטיקע פעען“...

ס'דרימלען לאַנדישן פאַרחלומטע אין צערטלעכע אין ביים,
גרינע שומרים-בלעטער היטן זייער דרימל.
ס'קומט אַ ווינטעלע אַ וואַרעמער פון ערגעץ-וואו און ווייעט
שענקט אַ מוטערלעכן גלעט פאַר יעדן בלימל“...

ס'דייסט זיך אַפּ פון ווייטן הימל-רוים אַ פינקלענדער גערום,
דערט סאַרפאלן הינטער ריזן-ביימער גרינע,

און מיצונדיש מיין פידע דעלע און דעם הימליש ריינעם קוט
וואָס געשענקט האָט איר די גאנציקשעוועלט שפּיגאל.

אריענטאלישע מאטיוון

טרירעמען

אײך פיר אויף גאָלדענע טרירעמען,
פון ווייטש אינולען פרוכט מיט וויין;
עס זיפט-זיך-דורך דורך מיינע ברעמען
פון זעגלען פורפורנע דער שיין.

אויף מושלעס שפילן די טריטאָנען,
באַגלייטן, שווימענדיק, די שיף;
און ס'איז מיר לייב זיך צו באַקאָנען
מיט יעדן וואָל, מיט יעדן ריף.

ס'איז שלאַנק ווי העלזער פון זשיראַפן
דער שיפן-נאָז מיט גאָלד געקריצט;
אים האָבן הונדערט דרייסיק שקלאָפן
פון עכטן העלפאַנט-ביין געשניצט.

אי גאָלד, אי זיידנס, אי באַנאַנען -
ס'איז שוין גישטאָ פאַר רויב קיין פּלעץ;
דאָך צווישן אלע איז פאַראַנען
נאָר איין - באמת רייכער שאַץ.

אויף פעל, געשטרייפטע פון פאַנטערעס,
ליגט ווילד און קיסריש אינדערמיט.

מין יוגע שיינע אַבעלערעס,
געקליידט אין בלומען אַקסאַמיט.

אַ באַלואַמיגען-קראַנץ צוקאַפּן,
פון רעכטס און לינקס אַניקסן-שניר;
און ס'וואַכן שטרענגע עפּיאַפּן
מיט פּאַווע-פעכערס נעבן איר.

דער דופּט פון רייפּע באַלואַמיגען
די דינע נאַזלעכער צערעגט;
די אויגן אירע — צוויי מאַסלינען,
איר קליינער מויל מיט מוטקוס שמעקט.

די האַר, ווי בלעטער פון אַקאַנטן,
זיך טונקלען דופּטנדיק מיט חטא;
און פריינט פון אירע הימאַטס-קאַנטן —
באַצירט איר האַלדן אַנ'אמולעט.

אַט שווינדט דאָס לייבער-בראַנז פון נעגער,
אַראַנזשען-ליפּן לעשן-אויס;
אזו כּפּיל איר וואַרעמען געלעגער,
געבעט מיט פעדערן פון שטרויס.

אין האַרצן קלינגען נאָך די נעמען
און אירע אינזלען, גרין-פּאַרצירט;
פון ס'שווימען לאַנגזאַם די טרירעמען,
פון זעגלען פּורפורנע געפּירט.

פיראטן

(פאָנעט)

איד בין שוין לאנג מקנא די פיראטן,
דעם שיינעם און אכזריות'דיקן שטאַם!
זיי לעבן אזוי זיכער אויפן ים.
זיי קינדער אויפן שויס פון זייער טאַטן...

עס מוז ווי איך פאַרליבט זיין מן-הסתם,
דער ים אין שטאַלצע פורכטלאָזע פרעגאַטן,
אין אָדערן אין שטייפע ווי קאַנאַטן,
אין פנימער דערפילט מיט קאַלטער פלאם,

ס'איז פול די שיף מיט אָנגערויבטע משא;
פון גאַלד און פערל א געהיימער שאץ,
און יונגפרויען, צעשראַקענע און בלאַסע...

מיט ים-פרישקייט, מיט זאַלציקער און קאַלטער
פאַטעמט איז דער קערפער דעם פיראַטס,
און סיום-טובט אין זיין אויג דער ים דער אַלטער.

אומר .

(טאנעט)

רײ קאָן איך רויק זיין, ווען ס'וואַרטן לענדער
ס'זאָל הייליק-שטיל באַרירן זיי מיין סוס?
איך שיק אין פּיין אַ גרוס זיי נאָך אַ גרוס, -
אין ליבע אַ לאַנגיאַריקער פאַרשווענדער!..

סאַנדאַלן, טשאַלמען, פאַרביקע, געווענדער -
ווי זיס איך גיב מיך אָפּ אין אייער רשות!
כ'געפּין אַ מאָדנעם רייצנדן גענוס
אין בשמים, שטיינער טייערע און בענדער!..

ווי קאָן איך רויק זיין אין וועלט אין היגער,
ווען ס'וואַרט אויף מיר דער שייַן-געשטרייפטער טיגער,
דער מדבר, און די זון, וואָס ליבט אים טריי?..

ווי קאָן באַפּרידיקן דער וועג דער גרויער,
ווען ס'רוסן ספּינקסן מיך, און סלעכצט מיין אויער
נאָך דער מוזיק פון לייבן-ברומעריי?..

דאס ליד פון די מאטראָזן

עס שמייכלט די דרייטקייט אונז, יונגע מאטראָזן, -
מיר האָבן אין ים אינזער לעבן פארבראַכט;
פון בלאָזען פרימאָרגן ביז אָונט ביז ראָזן,
פון אָונט פון ראָזן ביז ענדע פון נאַכט...

עס פירט אונז דער קלוגער, דער טייערער קאַמפּאַס,
ער וועט אונז נישט נאַרן, ער בלייבט אונז געסריי!
אין הינטן אַ ווייסער, אַ שוימיקער שטראָם-שאַס
באַגלייט אונזער שיף מיט אַ שטיל מורמלעריי...

מיר שווימען און שווימען פון האַפּן צו האַפּן,
באַגעגענען ריפּן און אינזלען אין וועג;
מיר זעען פארברענטע, בראַנז-לייביקע שקלאַפּן,
מיר זעען שוואַרץ אויגיקע פרויען ביים ברעג.

מיר שווימען און שווימען פון לענדער צו לענדער,
באַפּאַכט פון דעם ים-ווינט, פון זאַלץ-וועל באַשווענקט:
נישט קאָרג איז דער ים, אַט דער רייכער פאַרשווענדער
און פרייגיביק אונז מיט זיין צירונג באַשענקט.

און ס'זאַמלען זיך אַנ'עט די פערל פאַרשידן,
צעברעקלעטע שטיקער פון פיינעם בורשטין,

און קרעלן בלאס-ראָז, מיט אַ שמיכל אַ מידן,
און מושלעט פיל-פאַרביקע, הילכיק און דין.

מיר ציען-אַרויף זיי אויף שנירלעך, ווי ריימען-
פאַר אונזערע פלות, אַ טייער געשאַנק,
וואָס בליען, פאַרליבטע, אין אונזערע היימען,
ערוואַרטנדיק אונזער צוריקקער סון לאַנג.

שאַטנס פון עבר

די נאכט קילט אָפּ דעם זאָמד דעם מידן,
אין לייגט זיך שטיל אין מדבר אויס;
עס גייען פון די פיראַמידן
געשטאַלטן טונקעלע אַרויס.

יי שוועפן לייכט, ווי ס'וואָלט נישט וואַגן,
באַרירן זייער פוס די ערד; —
דאָס שטייגן פון די סאַרקאָפּאָגן
די מתים מיט צעקנוילטע בערד.

עס טוט אַ יעדער פון די פרעהס
זיך שטום פאַר סיריוסן אַ נויג,
און ווייט-פאַרשוועבטעס, לעגענדאַרעס,
לויפט-דורך פאַר זייער שמאַלן אויג.

ס'צעבליט פאַר זיי דער ווייטער געכטן,
וואָס לייגט שוין טויט מיט זיי צוגלייך —
ס'דערגרייכט אַ שטורעם פון געפעכטן,
און שווערדן טוען זיך אַ שליך.

אַט הודזשען יום-טובדיק די טאַצן,
און פאָנען פּלאַטערן אויף קעפּ;

און אָט צעשטראַלן-זיך פּאַלאַצן,
חרטומים שטייען אויף די טרעפּ.

אָט איז אַ טעמפל. און די טיר איז
געעפנט ברייט-דאָרט, אין דער מיט,
אין רינג פון שטראַלן שטייט אַזיריס.
עס בלאַנקט מיט בראַנז און מאַלאַכיס.

און אָט פון טונקעלע געצעלטן, -
וואו הייסער תאוה-וויירוין ברענט, -
ווי דורך אַ פאַרהאַנג אַ פאַרשטעלטן,
דערשיינען ווייסע פרויען-הענט.

צעשטרעקטע הענט, צו לוסט-געגרייטע,
באווייזן זיך אלץ מער און מער,
און פינגער צאפּלדיק צעדרייטע
פון ליבע קראַמפּן און באַגער.

עס האַלט די מדבר-נאכט אין טוישן
אַ בילד נאָך בילד, אַ טרוים נאָך טרוים,
בין אומבאַמערקט פאַרשווינדט דאָס רוישן.
און לער, ווי פריער בלייבט דער רויס.

עס קערן- אום די מתים-רייע,
מיט שטיל-הכנעה'דיקע טריט.

און פונקט ווי שוואַרצע שקלאסן, גייען
פון הינטן זיי די שאַטנס מיט.

איז הארעם

פאטימע ליגט א טרויעריק-פארטראכטע
אין שטיקייט פון פארנאכטיקע הארעמען.
די אויגן אירע טרוימען האלב-פארמאכטע,
און מידע שאטנס פאלן פון די ברעמען.

די זון פארגייט. די אפשיינען די ראָזע
צעוואַרפן אויף דעם טעפּיך העלע בינען,
און תפילה-קלאַנגען שטייע, האָפּנונגסלאָזע
דערטראָגן זיך פון ווייטע מועדזינען.

עס קלאַפט דאָס האַרץ אַלץ שטאַרקער ביי פאטימען,
וואָס מער עס שטאַרבן אָפּ די אָונט-שפורן;
ס'וועט באַלד די נאַכט, די בלאַע נאַכט דערשווימען
באַפּאלנדיק מיט דורשט די אַמבראַזורן.

ס'וועט באַלד די שעה די סודותדיקע קומען
און ברענגען שרעק אין טונקל פון די פאלטן -
אויף אייביק וועט דאָס מיידל-ליד אַנטשטוימען
אין אַרעם פון דעם סולטאַן פון דעם אַלטן.

און דאָרט אין שטוב, אין שטראַלנדיקן תימן,
הוז ערגעץ-וואו דער טייערסטער און ליבער

אַרומגיין איצט און פלעכטן ליבע-ריימען
אין פאַלמן-שאַטנס, ווייט פון רויש און שטיבער.

צי לויפט ער איצטער גאָר דורך מדבר-וועגן,
און שטעלט אין טרויער אָפּ די קאַראַוואַנע ?
די אויגן זיינע מאָנען וואָס און פּרעגן,
און זיינע ליפּן ציטערן: „פון וואַנען ?“

צו שאַרפט ער איצט זיין שווערד אין שטומע ליידן,
דעם ליכטיקן לבנה-גלאַנץ אַנטקעגן, —
די הייליקע ירושה פון זיין זיידן,
דעם פריינט פון זיינע אייביקע געיעגן

„אַללאַ! אַללאַ! ווי שטרענג עס איז דיין שטראָפּן,
צו האָט געזען פאַרבלוטיקט מיינע הענט ווער ?
מיין מיידל-האַרץ איז ריין — אָ זע: ס'איז אָפּן!
מיט וואָס האָב איך געזינדיקט? ענטפער, ענטפער!“

„איך פלעג דערמאָנען דיך ביים טריט ביים יעדן,
„און שטענדיק האָט געברענט אין מיר דיין פייער ?
„אַללאַ! אַללאַ! אָ גאָט פון מאַכאַמעטן!
„אך, קער מיך אום צו דעם, וואָס איז מיר טייער.“

פאַטימע וויינט, ס'ווערט טונקעלער און טריבער,
עס וואַרט אומזיסט דאָס מיידל-האַרץ אויף נסים.
אַ שלאָס גרילצט-אויף, ס'טרעט ווער דעם שוועל אַריבער,
באַגלייט פון שטרענגע, שוואַרץ פאַרהילטע סריסים.

גאַנדאָל-לידער

די אָונט-זון איז שוין פון לענג פאַרגאַנגען,
און נענטער, נענטער קומט די נאַכט-שעה אָן.
דו שפּילסט, מיין קינד, און ס'וויגן זיך די קלאַנגען,
און ס'מאַלט מיר טרוימען יעדער נייער טאָן.

קאַנאַלן זע איך, זילבערנע און שמאַלע,
אַ בלויער טונקל רירט שוין אָן די וועלן,
עס גליטשט זיך אונזער איינזאַמע גאַנדאָלע,
אַרומגעצירט מיט פאַרביקן געמעל.

עס שפיגלען די פאַלצאָצאָ זייער מאַרמאָר
וואָס שימערט אין לבנה-שיין און בלוט;
מען זעט אַרום קיין מענטש, אַ שטומער צער נאָר
באַגריסט אונז און געהיימניסן פאַרטרויט.

די שיקסט אַראָפּ די שווייגנדיקע בליקן,
און לאָזט זיי שוועבן אויף דער וואַסער-פלאַך,
אַזוי ווי ס'וואָלטן שרעקן דיך די בריקן,
וואָס הענגען ווי אַ שוואַרצער צויבער-דאַך.

די ווייטקייט קוקט מיט פייערלעך צעזייטע,
און ס'קומט צו אונז אַ לענגזאַמער געזאַנג,

אזוי ווי ס'וואָלט געקלאָגט אַ ווייטע פלייטע
געפייניקט פון אַן אומקלאָרן פארלאַנג

דאָס זינגען „סאַנטאַ ליוטשיאַ“ איטאַליענער,
דאָס הייליקע, דאָס זאַנפטע תפילה-ליד;
אַ רויקייט צעוויגט זיך אין די טענער
און ווייעט אויף אונז מיט שטילקייט און מיט פריד.

אַ ווינטל קושט דעם טונקל פון קאַנאַלן,
אזוי ווי דאָס געזאַנג מיין שטומע זעל,
און דורכגעוועבט מיט דינע, בלאַסע שטראַלן,
העלפט זינגען אין דער שטיל די בלויע וועל...

די אַניזיען*)

ס'איז לכבוד די אַניסן
אין דעם טעמפל היינט אַ פעסט,
און עס קומען איבן באַגריסן
טאַרביק-אויסגעצירטע געסט.

אויף דעם ראַנד פון די מזבחות
הענגען העלע בלומען-קרענץ,
און באַווייט מיט בשמים-ריחות
פירט מען רוישנדיקע טענץ.

די וואַקאַנאַקעס שווימען, שווימען,
ס'שטראַלט אין אויג אַ ליבע-גרוס
און עס טונקלט זיך דער רימען
אויפן מאַרמאָר פון דעם פּויס

ס'פאַלפט זיך, ס'וויקלט זיך די טוניק
זיי אַ שטראַלנדיקער קנױל,
יונגע אויגן רופן זוניק
צו דעם אויסגעשטרעקטן מויל.

*) יום-טובים לכבוד די אַניסן

און די זון באַגלייט די שויבן
צינדט דיסם טמעקעדיקן זאַפּט,
וועלכער שפּריצט פון גרינע טרויבן
פול מיט רייפער ליידנשאַפּט.

דאָך איז דופטיקער און רייפער
דער וואַקכאַנקעס קערפער-בוי,
דער געשלענגלשער און שטייפער,
וועלכער שמעקט, ווי מאָרגן-טוי...

אי פון דאָרטן, אי פון דאַנען
ווינקט אַ וואַנזיניקער גלויט,
און צימבאַלן מיט טימפּאַנען
רעגן-אויף דאָס יונגע בלוט...

אויגן לעכצן, אָרעמס מאַנען..
קערפערס, קערפערס שלאַנק און שטאַרק,
טאַנצן צווישן די קאַללאַנען,
און דער יום-טוב איז ניט קאַרג...

אַלץ באַשענקט ער, אַלץ באַגריסט ער;
און אַמילו דאָס געזיפט
פון די ווייסע שטראַנגע פריפטער
שמייכלט אויך אין זוגען-ליכט...

אַריענטאלישער בויך-יטאָנץ

טאָנץ זשע, טאָנץ זשע, מזרח-טאָכטער,
שלאַנקעס קינד פון חייטע פּערזן!
סיקלינגט דיין שלייער דיין צעפאַכטער
שענער נאָך פון בעסטע פּערזן...

דין - דער שלייער דער געשטיקטער
מיט דעם פאַרביק-דראָבנעם דעסן,
שלאַנק - דער קערפּער דער אַנטציקטער,
ווי דער שטאַם פון די ציפּריסן!

דיינע לאָקן די צעשטרוימטע -
באַרג אַראָפּ צו טונקלע סטאַדעס;
דיינע אויגן שוואַרץ-פאַרתהומטע -
מעשיות צוויי שעכערעזאַדעס...

דאָקט די ליידנשאַפט די רייפּע
לאַנג שוין אויפגעהערט צו אירצן -
שמעקט דיין מיידל-לייב דיין שטייפּ
מיט די טייערסטע געווירצן!

און אַלץ העלער, אומגעריכטער
ווינקט דיין לייב מיט תּאוה-גריסן...

זינגט נאך שענער פון זיין דיכטער -
פון דעם זוניקן האמיטני*..

(* ז בארייטער פערטישער דיכטער

צ א ג ד א ד

(סאָנעט)

רָיַען ס'קוקט אויף מיר דאָס לעצן פול מיט חשד
און טומלט נישטיק - ציל איך מיינע שיפן
צו דיר אַריענט! און זאָלן מיך באַטריפן
די צשמים טון דעם הייליקן בגוד....

ווי אַ שמאַראַגד, דין-אויסטערליש געשליפן,
ווי אַ פאַרשטויבטער פאַרמעטנער כתב-יד,
ווי צווישן בערג אַ שטורמיקער קאָסקאד
איז סודיק-שיין די שטאַט פון די קאליפּו!

ציקאדעס קלינגען, סמורמלט אַ פּאָנטאָן,
אויף טעמפל-שפיצן קוקט פון דאָרט איז דאָן
אַ דינער, אַ לבנהדיקער האָרן!

אַ פענסטער מאַכט-זיך-אויף אין אַ האַרעם,
אַ האַנט בליצט דורך, אַ לאַק, אַ שוואַרצע ברעם,
און ס'שמעקט מיט מאַנדלען איז מיט פּאַנדראַגאַרן.....

א י ס ל א ם

סג:נט

איך ליב די אלטע שיינקייט פון איסלאם
און ס'קאָן ביז איצט מיין הילרץ זיך נישט פארמאָכן
סאָר זיינע טעמפלען צווישן פאלמען-סככן
דורך וועלכער ס'שטרוימט דער ראָזער אָוונט-פלאַם.

כ'זער ליכטיק, ווען כ'דערמאָן זיך אָן אללאַכן...
כ'זער קינדיש-גוט, ווי אויגן פון אַ לאַם,
ווען כ'זע אין גרינער, טשאַלמע דעם אימאָם,
וואָס איז געשטעלט דאָס הייליקטום באַוואַכן.

אין אָוונט, ווען עס רופן מועדזינען
די גלויביקע און טרייע מוזולמענער,
ווען ס'שמעקט די לוסט, ווי אלטער, שטאַרקער מעד -

דערפיל איך קלאָר, ווי שטראַלנדיק עס רינען
אַריבער מיר די תפילהדיקע טענער,
און ס'פאלט אויף מיר דער שאַטן פון מחמד....

אינדישע בלימעלעך

(סאָנעט)

מיין גאָט, ווי קומט מען גיכער אין קאלקוטע,
אין קרוינשטאָט פון די בראַנזיקע פּאַקירן,
וואו עלפאנטן אויף היימאטס-ערד באַרירן,
אַזעלכע אומגעלומפערטער און גוטע...

און זען די פרוי... איר מזרח-אויג דערשפירן
וואָס לויכט זיך, - צווישן ברעמען ניט באַרוטע, -
פאַרסודעט, ווי די אויסטערלישע פרוטה
אין שגור פון קרעלן, וואָס איהר דזאַלדזש בעצירן...

אַלץ אָפּטער זע איך פאַר מיין אויג זיך טראַגן
די כישוף-מאַכערס אינדישע, די יאָגן,
און תּאוהדיקע, שלאַנקע באַיאַדערקעס,

פון פייערן בענגאַלישע געפאַנגען - - -
גאָר איידער ס'רוימט מיר איין מיין טרוים: בעמערקט עסו
ווערט אַלעס; ווי אַ לייכטער רויך, צוגאַנגען....

דער פאררעטער

אין דעם גערויש און קלאנגען-פלאַנטער
פון שטאַטיש-הילכנדיקן טאָג -
ווי איינזאַם גייסטו אויס, מײן נאָנטער
קאַמאַשן-פּוּצער אויפן ראָג!...

שטאַמט פון קאַוּקאַזער ווילדע שבטים,
דו האָסט אַ בערגער-טרוים פאַרמאַנט, -
צו וואָס געבראַכט האָסטו אין שטאַט אים,
אין פּוּסטן טומל אים פאַריאַנט?

עס איז דיין טאַטע אַ לעזגינער,
צי גאָר אַ קריגערשער טשערקעס,
וואָס אויף זײן טרייען קאַפּאַרדינער
פאַרברענגט ער רושיק זײן מעת-לעת...

און שטאַט מיט אויסגעשריי מיט ראָשן
פאַרשייט זיך טראָגן אויפן פערד -
אין גאַס דאָ פּוּצסטו די קאַמאַשן,
אויף אייביק צוגעשמידט צו דר'ערד...

אַנטלויף צוריק אין דיינע קאַנטן,
אין דיין פאַרוואָרפּענעם אַויל,

וואו יעדער שפאלט פון בארג באקאנטן
איז מיט לעגענדן שיינע פול...

אנטלויף צום פעלו, צום אלטן זיידן
וואָס האָט דיך ליב אזוי געהאַט -
ער וועט דיך אויפנעמען מיט פריידן,
און וועט פאַרצייען דיין פאַררעט!

צו פלארענץ

דו שטראלסט פון ווייטן ווי א פרדס,
א אומפארגלייכלעכע פלארענץ!
דו וויגסט דעם שאַטן לעאַנאַרדאָס,
געצירט אין שמעקעדיקע קרענץ...

און, גלייך ווי שמערצלעך-ליבע טרעלן
פון א פאַרשוועבט נאָר טיער ליד, -
שטייגט אויף דער גייסט פון ראַפּאַעלן
פאַר מיר אין אומפאָרגענצטו פריד...

La bella! בלייבסט, ווי איך, א טרייעס
דער פראַכט דער אַלטער, וואָס דו היטסט;
די אַלטע פרעסקן הירלאַנדאַיאָס -
זיי לויכטן זוניק נאָך ביז איצט!...

ווי דופטיק דיינע גערטנער גרינען
פין אונטער בלאָען הימל-רוים,
און ס'היטן טריי די אַפענינען
דיין טויזנט-יאָרעדיקן טרוים!

איך קוק צו דיר אין ווייטע רוימען
און ס'איילן פריילעך צו דיין שיין,

ווי קינדער, אלע מיינע טרוימען
לורך דיינע טויערן די ניין!

• •
•

אָ זייט בעגריסט - איר אלע וועמענס נאָמען
דערמאָנט מיר אָן דער שיינקייט פון דעם ים
און לויכטנדיק אין שטויב פון אלטע טאָמען,
דערציילט פון אייער קעניגלעכן שטאַם!

צום ערשטן - דו, מיט דליין געהיימען שימער,
וואָס שטראַלט צו מיר אַרויס פון ווייטן דור -
דו, אומבאַרוטער, וואַנזיניקער שווימער
פאַרייביקטער און גרויסער קריסטאַפּאָר!

און אויך פאַר דיר, - אָ דרייטער פאַרטוגעזער
וואַסקאַ-דע-גאַמאַ, - קניט מיט גרויס מיין בליק!
דו שמעקט מיט פּעך, מיט פייכטע ימ'ען-גרעזער,
מיט פלאַנצונגען פון ווייטן מאָזאַימביק!

אויך דיר אַ גרויס, - פון גאָט געזאַלבער קאַללאָס,
וואָס האָט צעאַקערט לאַנג דעם אַצעאַן -
דיר, שטראַלנדיקער שאַטן מאַרקאָ פּאַלאַס
און דיר, מיין דזבר, שטאַלצער מאַגעליאַן!

און אלעמען, אייך אלעמען— פיזארא, וועסטפוטשי, פעגאלאטטי און קארטעס, - וואָס אָנגעקלאַפט האָט דרייַסט אין לעגענדאַרע און גאָלד-געשניצטע טויערן פון נס -

אייך אלעמען, אַ פריינט פון ים און זעגל, אייך אלעמען, וואָס טראָנט איבער דער צייט- אַ לויב פון מיר, פון טרייען עולה רגל, וואָס איז צו אייך געקומען פון דער ווייט..

פארשיידענע

אַלעמען

(טקעטיון)

כ'האָב ליב נאָר דאָס, וואָס שייַן איז און ניט קויטיק -
ס'מעג זיין אַ ריוויקס אָדער גאָר אַ קליינס;
פאַרמאָגט עס פּראַכט - איז עס פאַר מיר שוין נויטיק,
צי שטערק, צי צאָרט - דאָס איז פאַר מיר אלץ איינס...!
כ'האָב ליב דאָס בלוי, דאָך ליב איך אויך וואָס רויטיק, -
ווער ס'איז אַ ברודער מיר, דער וועט פאַרשטיינ'ס!
איך טו נאָר איינס: כ'זע שייַנקייט נאָר און זוך,
פון דעם וואַלקאַן און ביז טוי-גערוך...

עס מעגן מיט מיין וועג ניט זיין צופרידן
פיל ברידער מיניע, קינדער פון מיין שטאָם, -
וואָס איך פאַרלאָז דעם גלותדיקן יידן,
און גיי אָפּט קניען פאַר אַ פּרעמדן פּלאַם,
וואָס יעדע רגע איז מיין הצרף פאַרשידן,
דאָ - ווי אַ וועל, דאָ - ווי אַ גרויסער ים...
דאָך קאָן איך ניט פאַרקנעכטיקן מיין טרוים,
דער קינסטלער ווייסט קיין גרענעץ און קיין צוים.

היינט ווענד איך מיך צו פאַרקאַנס און צו בוימער,
וואָס רינגלען אונזער שטעטעלע אַרום;
און מאַרגן גיי איך צו שטאַלצע רוימער

צו זייער ווייטן, מלכותדיקן רוים ;
און איבערמאָרגן בין איך גאָר דער טרוימער
טון שטילער ליבע, רופנדיק זי : „קום !...“
די וועלט איז גרויס און לויכט ווי אַ רובין,
און כ'אײל טון בלום צו בלימל, ווי אַ בין...
...

ס'איז גאָנט מיר די קאָליברי, און די פאָווע,
דאָס פערדל און דער פארביקער פאָרזאָן ;
כ'געפין אַ פראַכט אין אדם און אין חוה,
און אויך אין ווילדן איפּפעט פון דער באָן...
עס ציט מיך פינלאַנד און דער אינזל יאָווע,
דאָס שנייאיקע סיבירן און יאַפּאַן ;
ס'איז יעדעס אָפּגעזונדערט און אַליין,
און יעדעס האָט זיין אייגנאַרטיק חן...
...

אַ יונגן קינד און אויך אַ שיינער זונה
האָב איך אַ קראַנץ ניט איינמאַל שוין געבראַכט ;
ניט נאָר אין פריינט, נאָר אויך אין ערגסטן שונא
געפין איך קוואַלן זוניקע פון פראַכט ;
איך ווייס - פאַראַן, ווי איך, אַ סך אַ זוינע,
אין וועמענס האַרץ, די וועלט די גאַנצע וואַכט !...
און צייכנט ווער אַ קרייז אונז אָנ'עט שמאַל -
צולאַכן מיר זיך הילכיק אויפן קול !..
...

מײן רעגנבויגן

(טריקלעטן)

עס ציטערט אין מיין האַרץ אַ רעגנבויגן
פון טרוימען-גלאַנץ און פון לעגענדן-פראַכט;
פון גאַטעס הויך, פון גאַטעס בליק באַוואַכט
שטיל ציטערט אין מיין האַרץ דער רעגנבויגן...
ער איז פאַרהוילט פאַר קאַלטע מענטשן-אויגן —
ער האָט פאַר זיי זיין זוניק אויג פאַרמאַכט.
עס ציטערט אין מיין האַרץ אַ רעגנבויגן
פון טרוימען-גלאַנץ און פון לעגענדן-פראַכט.

ער האָלט מיר אָפּט באַשטראַלטע וואונדער-בילדער,
מיט שיין געקרוינט, מיט כישוף רייך באַגילט,
אין אָפּשיינען אין מיסטישע געהילט
אָפּט מאַלט ער מיר באַשטראַלטע וואונדער-בילדער..
דאַן קלאַפט מיין האַרץ נאָך רושיקער און ווילדער
מיט גליקן און מיט שרעק צוגלייך ער פילט.
ער מאַלט מיר אָפּט באַשטראַלטע וואונדער-בילדער,
מיט שיין געקרוינט, מיט כישוף רייך באַגילט...

אין אלטן זאל

I

כיים פענסטער פון דעם זאל דעם אלטן
האָט מיד געטרוימט דער לילא-בעז,
און האָט דעם אָטעם שטום פאַרהאַלטן,
און האָט געהאַרכט דעם פאַלאַנעז.

די אַלטע פּיאַנאָ האָט געזונגען
פון אונטער דינע שמאַלע הענט,
און אין דעם ליד, וואָס האָט געקלונגען,
האָב איך מיין אלטן טרוים דערקענט.

מיין טרוים מיין בלאַסן און ניט-קלאָרן,
וואָס איך האָב ערגעץ-וווּ געזען...
איך האָב אים לאַנג, שוין לאַנג פאַרלוירן:
כ'געדענק נישט וואו, כ'געדענק נישט ווען.

און ס'האָט דער זאל מיט מיר צוזאַמען
אָן ווייטע שאַטנס זיך דערמאָנט:
פאַרטרעטן זענען פון די ראַמען
אַרויס און מיך אומרינגלט נאָנט.

ס'האָט שטילע לידער אָן אַ נאָמען
גענומען זינגען די גאַרדין,

און פון די טונקעלע אלבאָממען
האַט זיך דערהערט אַ מורמל דין.

און סטאַטועטקעס, און וואַזאַנען
און קליינע טישעלעך אַרום, —
אַלץ, אַלץ האָט זיך געאיילט דערמאַנען
דאָס, וואָס קערט זיך מער נישט אום.

כ'בין, ווי פאַרגליווערט, שטום געלעגן,
ביז ס'האַט אַנטשוויגן דאָס קלאַוויר,
אין הויפּן שפּיגל, וואָס אַנטקייגן,
האַט ווער אַ וואונק געטון צו מיר...

אַ וואונק געטון און זיך באַהאַלטן
צוזאַמען מיט דעם פּאַלאַנעו. — —
גיים פענסטער פון דעם זאַל דעם אַלעס
האַט נאָך געטרוימט דער לילאַ-בעז.

אין אלטן זאל

II

די נאכט זי פרעסט זיך אלץ געדיכטער
צום פענסטער פון דעם אלטן זאל;
אין נאָר פון ווייטע שטערן-ליכטער
דערגייט אַ ציטערדיקער שטראַל.

עס רוט-אויף אלץ אַ בלאַסער נעפל,
און אין דעם נעפל זעט מען קוים
דאָס אלטע פּיין-געשניצטע מעפל,
וואָס היט אין זיך דעם זיידנס טרוים.

און אויף דער ריזיקער קאַלאַנע,
וואָס שפּאַרט זיך ווייט אין באַלקן אײן.
מאַלט אויס דער אָפּגלאַנץ פון לבנה
אַ דינעם נעץ פון בלאַען שײן.

אין ווינקל שטייט די פּיאַנאָ אָפּן,
און ס'דוכט, זי בענקט נאָך יענער האַנט,
וואָס איז אַמאָל-אַמאָל געלאָפּן
מיט אומרו אױף איר ווייסן ראַנד...

כײַ צו אױן פּאַרויכטיק באַריר אײך
אַן אלטן, אָפּגעוועלקטן בײן,

און אין זיין טרויער-קלאנג דערשפיר איך
א ווייטן, הילמלאָן געוויין...

סון דעם לבנה-שטיב באַשאַטן
שטיל גיי איך אום געקרייצט די הענט,
און ביז באַגינען שטריימט מיין שאַטן
די הויכע פישומדיקע ווענט...

צו קינדער

(פאָנעט)

גאָלד-קעפּיקע, בלוי-אויגנדיקע קינדער,
אין אייך נאָר שטראַלעט דער אמת פון דער וועלט!
עס איז פון אייער קינדער-אויג פאַרשטעלט
דער לעבנס-שמוץ, וואָס ווערט נאָך אַלץ נישט מינדער...

איך זע אייך אין אַ הייליק שיין באַהעלט
די אויגן מיר - די צוויי געמיינע זינדער...
דאָס בלימל און דער פּרילינגס-ווינט דער לינדער -
זיי אָטעמען פון אייער פּראַכט באַזעלט!...

און וויגנדיק זיך ריטמיש אויף די הוידעס,
באַגרייפּט איר אַלע שענסטע לעבנס-סודות -
דעב טרוים פון נאַכט, דעם שטאַלצן זיג פון טאָג:

איר איינע נאָר קאָנט ליבן און פאַרגעבן!
אַ, קינדער, אין דעם בוך פון אייער לעבן,
זאָל זיין געבענטשט דער ווינקער פּראָלאָג!...

גאָר שטאַרקע!...

(סאַ:עט)

עס הענגען איבער אונז געהיימע קללות,
פאַרטו, בנדיק די שענסטע ערדן-לידער!
ס'איז קאַלט אַרום און ס'רוטט אונז אין דער נידער
אַ לעבן אַ פאַרקויטיקטעס און שמאַלעס...

דעריבער קניי איך הייליק פאַר אַפּאַלדאָס
פאַרייביקטע און שטראַלנדיקע גלידער...
און כלייב זיי מער, וואָס מער ס'איז דער האַרמידער
פון אונזער וויסטן מוסקול-לאָזן גלות...

איך מוז די בלייכע בלוטאַרימקייט האַסן!
פאַר מיינע אויגן לויכטן ווי די זונען
די שטאַרקע גאָר... דאָס מעגן זיין אַפילו
דער גבור שמשון, צי די פאַפּואַסן,
צי גאָר די מיטלאַטערלעכע הונען
מיט זייער גרויסן, מעכטיקן אַטילע!

זוניקע שורות

אָוועק שמאַלהאַרציקע! אָוועק קליינמוטיקע!...
אָ לענדן מיידלשע, וואָס לויכטן ראָג,
אָ הענט פאַרצאַפלטע, אָ בלוטען בלוטיקע,
אָ וויין בורשטיניקער אין בלאַנק פון גלאָז!...

אָוועק קאַלטמאַרכיקע, אָוועק ענג-זעליקע!
אָ דרייסטע אינגערולד ביים ראַנד פון תהום,
אָ קערפערס סערוניקע, אָ ליפן קרעליקע,
אָ וואַנין זוניקער פון ווייטן סדום!...

דער פערל-זוכער

(סאָנעט)

איך בין אַ טרייער פערל-זוכער שטענדיק,
עס איז אזוי באַשאַפן שוין מיין זעל,
איך נידער אָפּט אַראָפּ אין בלויער וועל,
וואָס רינגלט מיך אַרום ווי טויזנטהעצנטיק..

ווי מיין פאַרלאַנג, איז גרויס דער ים און העל,
און אַלץ אין אים איז אומקלאָר און פאַרשטענדיק!
און פאַלד ווי נאָר מיין אַרבעט איך פאַרענדיק –
שטייט גרייט אַ נייע בענקשאַפט אויף מיין שוועל..

ס'איז גליקליך דער, ווער ס'ליבט די פערל קלויבן,
און דורך די פערל הייס דעם בורא לויבן, –
עס איז נישטאָ קיין גרעסער גליק פאר מיין

וואָס מער דאָס לעבן קלייגלעך איז און שטרענג,
אַלץ דרייסטער לויכט די זוניקע מאָזאיק
פון מיינע לאַנגע, פעילדיקע שנורן

ד ר י י פ ע ע ן

עס זיצן דריי פעען, דריי פעען און וועבן :
די ערשטע — אַ קינד נאָך מיט לייניקע לאַקן,
מיט אויגלעך, וואָס קוקן פאַרוואַנדערט-צושראַקן,
מיט פינגערלעך ראָזע, וואָס פינקלען און שוועבן.

די צווייטע — אַ שלאַנקע מיט ליידנשאַפטס-בליקן,
ערטילט איר זעלע מיט אומרו און קלאַנגען,
עס הויבט זיך איר ברוסט פון פאַרשייטע פאַרלאַנגען,
און ס'צאָפלען די פינגער פון באַנקשאַפט נאָך גליקן...

די דריטע — שוין אַלט, מיט פאַרלאַשענע אויגן,
מיט אויגן פאַרנעפּלטע קאַלטע און שטומע,
דאָס פּנימ צואַקערט פון קנייטשן פון קרומע,
די ברוסט איז געשרומפן, די פליצע געבויגן...

די ערשטע אין ווייסן, די צווייטע אין רויטן,
די דריטע אינגאַנצן פאַרוויקלט אין שוואַרצן —
זיי וועבן דאָס לעבן פון מענטשלעכן האַרצן,
פון שטראַלנדער וויג ביז דעם גרענעץ דעם טויטן...

עס זיצן דריי פעען, דריי פעען און וועבן —
עס דרייט זיך דאָס רעדל מיט פעדים פאַרשפינען,
אַ גליק ווערט געבוירן, אַ גליק ווערט צערינען,
און ס'לויפן אָן אויפהער די שנעלע געוועבן...

פינף האָנעטן

א מתנה

מיין ליבן און טייערן חבר דניאל טשאַרני

אַמאָל-אַמאָל ביסטו געווען לבנהדיק,
און תפילהדיק און צערטלעך, ווי אַ קרעל;
דו ביזט געווען אַ יונגער מענעסטערעל,
וואָס ליבט זיין ליד, ווי ס'ליבט די בין איר האַרץ...

ס'איז פאַרויכטיק געוועזן און דינטאַניק
דיין רירנדע, דיין ציטעריקע טרעל,
נאָר ס'בליט שוין לאַנג אויף איר אַן אימאָרטעל,
און ס'איז דיין שלאָס שוין מער ניט ווייסקאַלאַניק.

מיר דוכט - ס'האָט אַ פאַרשאַלטענער לוציפער
געמאַכט דיך פאַר אַ פייכטזיניקן שטיפער.
און כאָטש געצויגן סודיק מיט זיין בלאַנק

חאַט מיך נאָר יענער טעמפל-שטראַל דער בלאַסער -
דאָך גיב איך דיר מיט ליבע מיין געשאַנק,
וואָס בלאַנקט מיט אַ געשלימנקייט פאַרנאָסער

II

ער בלאַנקט מיט אַ געשליפֿנקייט פֿאַרנאַסער —
מיין שטרענג-געטאַקטער, זיכערער סאַנעט!
ער איז, ווי אַלט-פֿראַנצויזישער קלאַרעט,
צושוימט און שטאַרק און אָן אַ טראַפֿן וואַסער...

מיין שרייבן איז אַ העזהדיק געוועט
מיט אַלע מיינע פֿריינט און אַלע האַסער!
מיין שרייבן איז אַ זוניק קול מבשר,
וואָס רופֿט און רייצט, און צינדט זיך אָן און גלעט...

איך טרינק זיך שטענדיק אין אַ גאַנצן ים
פֿון אַלמאַנדינען, פֿערל, כֿריוואַליטן,
און לעבן לעב איך אָדער אין סיאַם.

זי ביי דעם ברעג פֿון פֿייערלעכען גאַנג,
דאַרט, וואו ער שווענקט די מירמלדיקע פֿליטן
פֿון פֿאַגאַדעס, וואָס שטייען שטאַלץ און באַנג!

III

אַ פֿאַגאַדעס, וואָס שטייען שטאַלץ און באַנג!
עס וועט מיין טרוים זיי קיינמאַל נישט פֿאַרראַטן...
נאָר אין דיין בליק — אי דורשטיקן, אי מאַטן, —
דערוועקט קיין פֿונק מיין פֿיבצרויקער קלאַנג.

דו ביזט א קינד פון רגע־דיקע טאטן,
דאָס ווייס איך גוט, אין דו — דו ווייסט, עס לאַנג!
מיר דאָכט זיך אָפּט : קי גייסט מיט א געוואַנג,
אויף דינסטע און אומיכערסטע קאַנאַטן...

פֿאַרוואַנדלט דינע טעג און דינע וואָכן
אין א צוהיצטן, זאָרגלאָזן, קאַדדילי,
וואו ס'טאַנצט מיט דיר צוזאַמען דיין נצחון...

דו לאָזסט די בליקן נייגעריק זיך גליצן,
צו אויפזוכן אין שמייכל פון אַפּריל
אַ רמו אויף די זומערדיקע היצן...

IV

אַ רמו אויף די זומערדיקע היצן
אין איינגעהאַלטן דרוק פון מיידל־האַנט,
אין בליקן, ווען מען חלומט זאַלבענאַנט,
אין ברוסט, וואָס לייכט דורך זיידן־דינע שפיצן...

עס איז, ווי דיר, אויך מיר באַקאַנט דאָס לאַנד
פון אומפערמיידלעך־בלאַנקדיקע בליצן ;
און כ'האַב ניט ליב, ווי דו, פון זיי זיך שיצן,
ווען ס'וויקלט דיך אַרום דער פייער־בראַנד...

נור כ'קאַן אי מוט, אי א פאַרלאַנג געפינען
דאָן אויפצילן טויזנטער רובינען,
וואָס שפּריצן פון דעם ברענענדיקן ים ;

אָ אויפצייילן אין זינגענדיקער פלאם
דעם פייערס אלע בויגונגען און שטימען
און ציילנדיק, דעם פייער-יום-טוב רימען!..

V

אָ, ציילנדיק, דעם פייער-יום-טוב רימען!
נאָר רימען שייך, און זאַמלען פאַרן לויב
דעם פיינסטן בילד, דעם דינסטן גאַלדן-שטויב,
די שענסטע ווערטער לאַקערדיקסטע שטימען...

ס'איז יעדעס וואָרט פאַר מיר אַ הייליק סימן
וואָס רוימט מיר איין: „פאַרטרוי זיך מיר און גלויב!
כ'קאָן זיין באַשיידן, האַרציק ווי אַ טויב,
און כ'קאָן דיין מויל אין ווייטאַגן פאַרקרימען!...

דעריבער, ווי דער קלאַנג פון קאַסטאַניעטן,
איז יונג מיין פערז און העל — ווי די פאַרפירונג!
כאַזאַיש-פאַרביק שטראַלט מיין יעדער טאָן!

טאָ נעם זשע צו ביי מיר די פינף סאַגעטן, —
די קלענסטע, אומבאַדייטנדיקסטע צירונג
פון מיין געהיימען גרויסן פאַנטעאַן!...

נסתרן

אין מאַנטאַנער פּוילקייט אין דער וויסטער
פּין קליינלעכע און גראַע עולם-הוה'ס -
ביזטו אַ העלער בלומיקער אַאזיס,
קאַפּריזער און אין-זיך-פּאַרליבטער נסתרן!

דו ליבסט, ווי איך, דעם יונגן שיינעם עזות,
און די נאַטור און ווייטע מצרים-פּריסטער...
איך ליב דיין וויין - ווי האַסטיק-שטרוימיק פּליסט ער
אין דיינע שיינע אויסטערלישע וואַזעס!

האַסט אוצרות גאָלד, האַסט גאַנצע פּערל-טיגען
אין פּאַקס-שפּראַך אין דער יידישער געפּינען,
און ס'בליצט דער שיין, און פּריילעך אינו באַגריכט ער!

איך ליב דיך-ווייל דו לויכסט, מין שטאַלצער ברודער,
אן איינציקער אין פּוסטן וועלט-גערוודער,
אין הייל דו ביזט געווען און בלייבסט א - נסתרן!

איגאר סעוועריאנינען

ב'האָב געלעזן די פּאָעזן און געוועזן איז מיר דאָן,
ווי כ'וואָלט הערן רעדן שטערן מיט דעם בלויען אַצעאָן.

ס'האָבן טויען, שלאַנקע פרויען אין לעווקאָיען אָן אַ שיעור.
זיך געצויגן פאַר די אויגן ווי אַ שטראַלנדיקע שניר.

פרויען-נעמען ווי פּאָעמען, כריזאַנטעמען און באָאָ,
און אויף בינעס באַלערינעס מיט אַ בויגעוודיקן פּאַ.

אַמולעטן, בלום-בוקעטן און בראַסלעטן עמיץ שיט;
און פּיאַלעקעס, ווי בת-מלכות, האָבן הייליק זיך צובלייט

און די סטאַנצן שמעקן-גלאַנצן פּאָמעראַנצן און די זון,
ס'וויינען קווייטן, דין ווי פּלייטן, און-אַט רוישט שוין אַ טייטן.

ס'שוועבן בילדער, ווייכער-מילדער, שטרענגער-ווילדער
פול מיט גלאַנץ.

און זיך מישן, ווי דערווישן, אין אַ וואַנזניקן טאַנץ.

כ'האָב באַגריפּן דיינע שיפּן אין די טיפּן פּון דיין ים,
כ'האָב פּאַרשטאַנען אויך פּון וואַנען ס'קומט דיין
אומעט און דיין פּלאַם!

ביוט מיין ברודער! ביוט מיין ברודער! צילסט
דיין רודער טריי און שטייף
אין די רוימען וואו מילגרוימען און וואו קערפערס בליען רייף.

הערסט מיין חבר, אין דעם צויר מיין ליטאָורס העלן טאָן?
דיך באַגריסט ער, יונגסטער פריטער פון דעם גרויסן אַבאָלעאָן!..

קינדער-לידער

ז

א קאראהאָד

קינדער, לאָזט דעם ענגן צימער, -
נעט, ווי פריש עס איז דער פּאָד!
עמט אייך אַלע פּאָר די הענטלעך -
לאָמיר גיין אַ קאראהאָד!...
אַט אזוי
אַט אזוי
לאָמיר גיין אַ קאראהאָד!

וואָס זשע שטייט איר ווי אַ גולם?
יעקעל, חיים - נו, געשווינט!
איצט אַ הויב די פיסלעך, עולם,
אזש אַ פּאָד טון זאָל אַ ווינט!
אַט אזוי
אַט אזוי
אזש אַ פּאָך טון זאָל אַ ווינט!

זעט, - עס קומען-צו אַלץ פרישע,
ס'איינן קינדער מחנות-ווייז.
הע, אהער, אהער-צו קינדער
ברייטער-ווייטער ציט דעם קרייז

אַט אזוי,

אַט אזוי!—

ברייטער-ווייטער ציט דעם קרייז

כאַ-כאַ-כאַ! דער שויגל שרעקט זיך.

און די בוימער קוקן-אַן...

טאַנצט-זשע האַסטיקער און יעדער

זאַל זיי ווייזן וואָס ער קאַן...

אַט אזוי,

אַט אזוי

זאַל זיי ווייזן וואָס ער קאַן...

לעבן איצט לעבנדיגער די פיסלעך,

און שטעלט-אַפּ די טאַנצערין:

לעבן אַפּרוען צו ביסלעך,

און דערנאָכדעם אויף דאָס ניי...

און דערנאָכדעם אויף דאָס ניי!

אַט אזוי

אַט אזוי

און דערנאָכדעם אויף דאָס ניי!

מ ל י ד ר

ג'מווען ביי מיר א הינטעלע,
 א הינטעלע א שאץ
 איי - איי, ווי יענעס הינטעלע
 פלעגט פיינט האָבן א קאָץ!...

כ'פלעג נעמען אָפט א האַנטעכל
 און אויסדרייען אין האַנט,
 און גלעטן עס, און צערטלען עס,
 און מיאָוקען נאָכאָנאַנד

דאָס הינטל קריכט - א שמעק, א לעק,
 טוט ס'האַנטעכל אַ קראַץ...
 כאַ-כאַ-כאַ-כאַ!
 כאַ-כאַ-כאַ-כאַ!
 געמיינט - עס איז אַ קאָץ...

אצינד איז דאָ אַ קעצעל
 אין צימערל ביי מיר
 און האָב איך נאָר אַ ביטל צייט,
 דאָן שפיל איך זיך מיט איר

איך קנייטש צונויף פאַפירעלעך
 און בינד אַ פאָדעם צו -

דאָס טאַנצט אַרום, און רייצט מיין קאָפּ
און לאָזט איר נישט צורו.

זי לויערט פון אַווינקעלע
אַ שפּרונג -- פאַמיערלעך בלוין!
כאַ-כאַ-כאַ-כאַ!
כאַ-כאַ-כאַ-כאַ!
זי מיינט עס איז אַ מוין! --

קערט מיר אים די קרוין פון קינדהייט,
קערט מיר אום איר ריינעם גלאַנץ!
ברעגט מיר ווידער יענע שעהן,
וואָס געוועזן איז זי באַנץ...

זעט, זי ליגט אַצינד צוברעקלט,
זי איז פרעמד מיר אומבאַקאַנט:
דאָרטן וואָלגערט זיך אַ פערל,
דאָ - אַ צויבער-בריליאַנט...

הילפֿלאָז בלאַנדזשעט וואו אַנאַפֿשיין
פֿון אַן אַיינזאַם גאַלדן שטיק,
ווי אַ שטערן אַ פּערהויכטער,
ווי אַ נעפֿלדיקער בליק...

עפעס צאַפֿלט אין מיין האַרצן,
עפעס שרייט דאָרט פֿול מיט פיין.
„קערט מיר אום די קרוין פון קינדהייט,
קערט מיר אום איר שרפֿים-שיין!“...

אין פּרילינגס פאַרנאַכטן

פּרָאָס ווילט זיך מיר וויינען אין סרילינגס-פאַרנאַכטן.
אין שעהען וואָס קומען אין בלויקייט געקליידט ?
וואָס ווילט זיך מיר איינזאַם און טרויעריק טראַכטן
אין דופטיקן גאַרטן געלעבט אָן אַ פלייס...

עס וואָגט נישט דאָס ווינטל דעם טרויער צושטערן:
ער האָט אין די צווייגן דערשטיקט זיין געוויין,
און ס'קוקן די שטערן ווי זילבערנע טרערן,
פאַרגלייחערטע טרערן פֿון בורא אַליין...

עס זיפצט און עס ציטערט דער בעז-בוים דער בלויער,
און באַדט זיך אין בלאַסן, און לופטיקן שיין...
מיר דוכט זיך — איך שטיי ביי דעם טונקעלן טויער
פֿון הייליקע ליידן, פֿון הייליקן פיין.

איך וויין ביי אַ רויז ביי אַ ווייפער געבויגן,
איך וויין אין דער שטיף און איך ווייס נישט פאַרוואָס...
עס נידערט אַ טרער נאָך אַ טרער פֿון די אויגן
און צינדט זיך ביים אַפּשיין אין בלומיקן פֿוס...

סאַנעט

ערגעץ שטיל
חיינט דער ווינט,
אזוי קיל,
אזוי לינד.

כידארף אצינד
קין שום ציל;
אך איך וויל
זיין א קינד.

עמיץ בעט,
עמיץ גלעט
ווי מיט זייד;

און מיין בלוט
פליסט באַרוט,
ווי די צייט.

איך בין שטענדיק נע-ווד,

נע-ווד,

חי א גריכישער נאָמאַד;

האַב איך היימען, מער ווי ריימען, מער ווי טרוימען אין מיין זעל;

יעדן טאָג אַ נייער שוועל,

ס'וואַרפט מיך האַסטיק וועל צו וועל,

וועל צו וועל,

באָרג צו באָרג

און דאָס לעבן איז נישט קאַרג!

הארבסט - אקארדן

ס'איז געשטאָרבן מיין גאָט אין אַ פינסטערע נאַכט,
ווען דער האַרבסט האָט געיאָמערט אין קוימען...
ס'איז געשטאָרבן מיין גאָט אין אַ פינסטערע נאַכט
און מיט אים — מיינע זוניקע טרוימען...

ס'האָבן דאָרע און נאַקעטע צווייגן געקלאַפט
אין מיין פענסטער ווי מתים ווי אַלטע...
ס'האָבן דאָרע און נאַקעטע צווייגן געקלאַפט,
און געציטערט די שויב האָט די קאַלטע...

ס'האָט אַ קויטיקער הימל אַריבער דער ערד
ווי אַ ריזיקער שאָטן, געהאַנגען...
ס'האָט אַ קויטיקער הימל אַריבער דער ערד
שטיל געדרימלט אין וואַלקנס געפאנגען...

ס'איז געשטאָרבען מיין גאָט אין אַ פינסטערע נאַכט,
ווען די שיין האָט אַ נעפל פאַרשלאָנגען...
ס'איז געשטאָרבן מיין גאָט אין אַ פינסטערע נאַכט,
און דער האַרבסט האָט אַ הספד געזונגען...

איך זע שוין...*)

איך זע שוין, ווי דער קריטיקער, דער זער געשעצטער
דער מיושבדיקער מושלם וואָס ווייס אַ סך,
נעמט זיך צו מיינע לידער, אַן ערנסט ר און געניטער
און גלידערט שטרענג פונאַנדער דעם תוך און די שפראַך.

דער גלייכגילטיקער אַנאַטאָם, אַ רויקער, סאַלידער,
גריבלט זיך און זוכט - וואו אַ מעלה, האו אַ חטאָ
אַ, בלומיקע גופי-פלעך; אַ, מיינע צאַרטע לידער
אי שווער איר זיפצט, נעבעך, אונטער זיין קאלטן פינצעטן

ער מעסט אויס און העגט אויס ריכטיק אַלץ באַקלערט ער.
יענער אָרט איז גענוג שטאַרק און דער למשל, איז שוואַך.
אַ, דער ליבצער קריטיקער, דער זער געערטער,
ער ווייס אַ סך! אַ, ער ווייס אַ בוך!

*) פרייעקט ספר פרעלודיום 11. אינטימע גענוים.

באַמערקונגען פון דער רעדאקציע-סאַמיטיע

דער ערשטער טייל „ליריק“ (ביז זייט 209) איז שוין דערשינען אין דער עפנטלעכקייט נאָך ביי לייב ניידוסעס לעבן - אין יאָר 1915 (פּאַרלאַג פון י. אַוויטשין יעקאַטערינאָפּלאַוו, גע- דרוקט אין ווילנע).

דער צווייטער טייל „ליריק“ איז נאָך אין בוך-פּאַרם נישט געווען געדרוקט; דאָ גייען אַריין אַ סך געדרוקטע און נישט-געדרוקטע לידער פונם דיכטער. דער פּלאַן און סדר פונם צווייטן טייל „ליריק“ האָט נאָך ניידוס אַליין ביים לעבן געהאַט אָנגעוואָרפן, און טאַקע לויט דעמדאָזיקן פּלאַן האָבן מיר זיך אויך איצט געהאַלטן.

טייל לידער זענען צווישן דיכטערס פּאַרבליבענע כתבים נישט געפונען געוואָרן. מעגלעך, אָז זייערע נעמען זענען דורך ניידוסן פּלוז געענדערט געוואָרן. אָנשטאַט די פעלנדיק-האַבן מיר אַריינגעגעבן אַנדערע שירים, וועלכע אַנטשפּרעכן דעם כאַ-ראַקטער פון יעדער אָפּטיילונג.

אויך אין ניידוסעס פּלאַן פון ליריק II זענען אַפילו פּאַראַן די נעמען פון די אָפּטיילונגען, מיט וואָס מיר באַנוצן זיך, כאַטש, גאַנץ מעגלעך, אָז ביים דרוקן וואָלט זיי דער דיכ-טער געענדערט.

פונקט ווי אין די „ליטווישע אַראַבעסקן“ האָבן מיר אויך דאָ נאָטירט אין אינהאַלטס-פּאַרצייכעניש די אלע דאַטעס פון די לידער, וואו נאָר ס'איז געווען אין כתב-יד.

אינהאלט:

7	לירישע אווערטיורע
סטרוונעס, וואָס וואַרטן	
11	דיין בליען
12	טרויען אין פּונטער
14	דער טאָג איז אַ מיזער
16	קנאַפּן
17	דער ערשטער ארויסטריט
19	אויטן שוועל
21	בערליקעס
22	מאַריגאַל
24	אַ ליד פון אַ מיידל
26	ס'זעט יעדן טאָג דין
8	יוגנט
30	ס'מוז יעדער באַטרעפן
הייליקע גראַטן	
33	צו איינער
34	ביי דער בלויער שויב
35	בצו
37	בריוו
39	אין האַרבסטיקן גראַטן
41	לעוקאַיען
43	Chanson triste
44	דעם וואַלד האָב איך ליב
45	די מושל
46	andante cantabile
50	אַ חלום
51	אַ ליד פון אַ בלום
53	די העטערע
54	זי איז פון אַ יאָפּאַנערין
55	דערנאָך
56	Berceuse

זייט

118
120
121
122
124

דאָס ליד פון שקלטה
 מזרח-אויגן
 בענגאלישע רויזן
 קלעאָפּאָטרע
 ביים האַפן

רעש-פאַרשייטער

129
130
131
133
134
135
137
139
141
143
145
147
149
150
152

פּרילינג אין פּאַרק
 די מיטן-נאַכט
 ווינטער
 אין צירקוס
 צוויי
 אויף אַ באַל
 דאָס ליד פון קלאָאָן
 אַ שטאַט-פּרילינג
 פּרילינג
 בלומען אין שניי
 שטאַטישעס
 בענקשאַפּט אין שטאַט
 פּרילינג אין שטאַט
 שטאַטישע אָונטן
 פּאַרשאַלטן זיי

מאַמע-ערד

157
159
161
162
164
166
167
169
171
172
173
174

מיין באַצעטי I
 II
 III
 IV
 אָנהויב מערץ
 פּרילינג אין וואַלד
 אין אַ פּרילינג-טאָג
 אין גראַז
 אין וואַלד
 ווייטע פּלעקן
 אַ זון מיט אַ רעגן
 אָונט-קינדער

230	די רויז (הילפע, 1911 27/III)
232-3	צוויי סאגעטן I, II (קוסטין יולי 1910)
234	דו (גראדנע, 1911 11/XII)
235	אין שטאט פון זכרונות
237	אין נאכטיקע חוינטער-פעלדער
239	דריי זענען זיי געווען (יעקאטערינאסלאוו 16/XI 1914)
241	א חוינטער-אָונט אין שטאט (גראדנע, 1912)
243	עס בלאַנדושע... (קוסטין, יולי 1911)
244	דאָס מיידל ביים נאכטיקן פענסטער (הילפע, 1915)
246	צו אַ באַסן-פרוי
248	אויגן
250	דו האָסט געשפילט
251	כ'בין אַ קנעכט... (הילפע, 1911 23/I)
252	פּרילינג (גראַדנע, 1913 1/V)
254	פּרילינג אַן דיר (קוסטין, 1913 24/IV)
255	אין וואַלד (קוסטין, פעברואַר 1913)
257	ליבע (קוסטין, יאנואַר 1913)
263	פינגערליעך.
264	אַ חלום (קוסטין, יאנואַר 1913)
267	ליבע ליידין.
269	טרען-געסראַנק (גראַדנע, 1912 18/XII)
271	די רעזען.
273	האַרבסט
274	לַבנאָדיקער אייל (מינסק 18/VIII 1915)
276	אין דער פרעמד (26/VIII)
277	Serenade melancholique (הילפע, 1915 6/VII)
278	Berceuse (הילפע, 1915 27/IX)
280	אַ זייט בעגריסט... 1915 28/IX (הילפע)
282	אַלט-פּראַנצויזישעס (הילפע 1915 29/V)
284	Reverie (הילפע, 1915 30/IX)
286	מלין קאַרעלי (הילפע, 1915 1/X)
288	שטאַטישעס
290	מיד (הילפע 1915 5/X)
292	צוויי חברטאָרינס
293	עלגט (קוסטין 1913 11/VII)
295	אייגזאַמקייט (הילפע 1911 25/X)

296	מען דארף נישט טראכטן
297	תאוה-פונקטן
299	א שמיכל (קוסטין, 1910 23/VII)
301	איך גיי דאס העמד...
303	פארטעט
305	אונט-מעלאדיען
307	פאר דער גרויסער וועלט... (קוסטין, 1910)
309	אין די נעכט (קוסטין, יולי 1910)
310	עס ביבן נשמות
312	אליין אין פעלד
314	פארנאכט אויפן גאנצן (חילגע... ?)
316	א פאלקס-מאטיוו (קוסטין, יולי 1909)

נ א ט ר

319	אונט-זון (גרעדנע, מאי 1912)
320	אונט-שעהן (יעקאטערינאעלאוו 13/I 1915)
322	צו דער חילגע (יעקאטערינאעלאוו 21/II 1915)
325	צפון
326	ליטע-פיינאוסן I (קוסטין, יולי 1910)
328	II
329	מיין ווינקל
331	אונט-טרויער (חילגע 18/I 1911)
332	אויפן בארג
334	אין טבת
335	נאכטיקע בלומען (גרעדנע 1/X 1913)
336	נאכטיגן (קוסטין 1910)
338	אין א הארבסט-פרימארגן
339	א נאכט צוג (קוסטין יולי 1911)
341	זומער-פארנאכט " 1910
342	אין א פריילינג-טאג (קוסטין 1/VII 1910)
344	הינטער-גארטן (יאנואר 1913)
345	א ביעל פון א זומער-פאעמע (קוסטין 22/XII 1913)
347	ס'ברענען די פלאמען
348	אפיל
349	אין העג (סאנעט) (מינסק 23/VIII 1915)
350	הארבסט (חילגע 1/X 1915)

זייט		
351	.	פרילינג
352	.	ערשטער שניי (גרענע 26/XII 1912)
354	.	זומער-נאכט (קוסטין, 1910)

אַריענטאַלישע מאַטיוון

359	.	טרייעמען (חילגע... ?
361	.	פיראַטן
362	.	אומרו (יעקאטערינאָסלאַוו 22/XII 1914)
363	.	דאָס ליר סון די מאַטראָון (קוסטין 18/VI 1914)
365	.	שאַטנס פון עבר (קוסטין 17/XI 1913)
368	.	אין האַרעם
370	.	גאַנדאַל-לירער (קוסטין, יאַנואַר 1913)
372	.	דיאַגנאָזען
374	.	אַריענטאַלישער בויך-טאַנץ
376	.	באַנדאַד (מינסק 25/VIII 1915)
377	.	איסלאַם
378	.	אינדישע בלימעך (ווילגע 28/V 1915)
379	.	דער פאַררעטער ווילגע (9/X 1915)
381	.	צו פלאָרענץ
383	.	לבוהדיקער אייל (מינסק 18/VIII 1915)
385	.	אַ זייט געגריסט...

פאַרשידענע

389	.	אַלעמען (יעקאטערינאָסלאַוו 17/I 1915)
391	.	מיינ רעגנבויען - (ווילגע, אַקטאָבער 1911)
392	.	אין אַלטן זאַל I
394	.	II
396	.	צו קינדער (יעקאטערינאָסלאַוו 21/XII 1914)
397	.	נאָר שטאַרקע... (יעקאטערינאָסלאַוו 19/XII 1914)
398	.	זינגיקע שורות (יעקאטערינאָסלאַוו 15/XI 1914)
399	.	דער פערל-זוכער
400	.	דריי פּענן (גרענע, מאי 1912)
401	.	פינף סאַעטן (ווילגע 4/VII 1915)
405	.	נסתּרן (ווילגע 17/X 1915)
406	.	איגאַר סעוועריאַנינען (יעקאטערינאָסלאַוו 19/XI 1914)
408	.	קינדער-לידער

זייט					
412	קערט מיר אום.. (ווילנע אַקטאָבער 1910)
413	צו מיין איינציקער
414	אין פּרילינגס, פּאַרנאַכטן
415	סאַנעט
416	כיבין שטענדיק גע ונד
417	האַבסט-אַקאָרדן
418	איך זע שוין...
419	באַמערקונגען מוין דער רעדאַקציע-קאָמיטע

